

26 ч/с. стч. 1980

ПРОТОКОЛ

XIII Пленарної Сесії  
Секретаріату СКВУ  
середа, 22-го листопада 1978 р.  
6.00 год. у вечорі  
готель "Американа"  
Нью Йорк, ЗСА.

Присутні:

о. д-р мітрат Василь Кушнір, Високопреосвященніший Митрополит Максим, Блаженніший Митрополит Мстислав, о. д-р Семен Савчук, Микола Плав'юк, Стефанія Савчук, Василь Кирилюк, Юрій Шимко, Франко Мартинюк, Микола Кушпета, Іван Базарко, о. Володимир Базилевський, Ігнат Білинський, Теодосій Буйняк, Роман Вжесневський, Іван Винник, Іван Гвозда, Богдан Гнатюк, Северин Григорців, Юрій Денисенко, Ярослав Деремєнда, Роман Дразньовський, Омелян Коваль, Володимир Котульський, Анатоль Криворучко, Юрій Криволап, Йосип Лисогір, Аскольд Лозинський, Роман Маладук, Мирослав Малецький, Євген Настікан, Григорій Мороз, Іван Олексин, Василь Омельченко, Ірина Целенська, Петро Потічний, Степан Росоха, Квітка Семанишин, Петро Стерчо, Лев Фіголь, Леонід Філь.

Протокол Пленарної Сесії - 22/11/78 - ст. 1

Порядок Нарад

1. Відкриття.
2. Прийняття нових членів у СКВУ.
3. Поправки до Статуту СКВУ.
4. Гасло на 1979 рік.
5. Бюджет СКВУ на чергову каденцію.
6. Програми, Президія та Комісії III Конгресу СКВУ.
7. Різне:
  - а) виміна інформацій між крайовими центральними репрезентаціями.
8. Закриття.

1. Відкриття.

Отець д-р митрат В. Кушнір відкрив XIII Пленарну Сесію Секретаріату СКВУ та привітав присутніх. Присутні мовчанкою вшанували відхід у вічність сл. п. Матвія Стахова, члена Секретаріату СКВУ.

М. Плав'юк прочитав проєкт порядку нарад. Після дискусії прийнято вищевидрукований порядок нарад.

2. Прийняття нових членів у СКВУ.

М. Плав'юк зачитав список організацій, які подались до членства в СКВУ. Після дискусії зроблено чергові рішення:

Рішено: Прийняти чергові організації в членство СКВУ:

- Асоціація Українців в Америці
- Ліга Українських Цадниць в ЗСА
- Товариство Священників Св. Андрея
- Українське Центральне Допомогове Об'єднання в Австрії
- Об'єднання Українських Купців, Промисловців і Професіоналістів
- Українська Православна Ліга в США
- Українське Патріархальне Світове Об'єднання За Єдність Церкви і Народу

Рішено: Вище подані організації, яких тепер прийнято в членство СКВУ мають вклатити членську вкладку за 1978 р.

Рішено: Скорегувати список членів СКВУ де вписано, що Рада

Красних Федерації Українських Католицьких Академічних Товариств "ОБНОВА" була прийнята в членство СКВУ в 1975 р. "ОБНОВА" є членом-основником СКВУ.

Рішено: Не прийняти чергові організації в членство СКВУ:

Братство к. воєнків УПА ім. Св. Юрія Переможця в Німеччині (міжрайова надбудова повинна рекомендувати їх до Президії)

Комітет "Бережанської Землі" (не одержано статуту)

Світовий Академічний Комітет Вільних Українців (потрібно додаткових інформацій)

Центральне Об'єднання Українців Буковинців в ЗДА (не одержано статуту)

Союз Австрійців Українського Походження (повинний перше звернутися до КОУГЦУ)

Культурне Товариство "Буковина" у Відні (повинне перше звернутися до КОУГЦУ)

Союз Українських Філітелістів Австрії (повинний перше звернутися до КОУГЦУ)

Українська Медично-Харитативна Служба (повинна перше звернутися до КОУГЦУ)

М. Плав'юк відчитав черговий список організацій, які не виконали своєї членської вкладки:

Міжрайові надбудови:

Секретаріат Товариств Інженерів Українців

Братство Карпатських Січовиків

Координаційний Комітет Українських Організацій Канади і ЗСА за Здійснення Патріархату Української Католицької Церкви

Світова Федерація Українських Журналістів

Український Олімпійський Рух

Об'єднання Українських Письменників в Еміграції "Слово"

*Ті, що не записали*

Крайові Організації - Канада:

Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів Канади  
Об'єднання Українських Педагогів Канади  
Союз Гетьманців Державників Канади  
Товариство Українських Інженерів в Канаді  
Товариство Української Студіючої Молоді ім. М. Міхновського  
Українське Католицьке Княцтво Канади  
Український Народний Союз в Канаді  
Об'єднання Українських Письменників в Канаді "Слово"

Крайові Організації - ЗСА:

Асоціація Діячів Української Культури  
Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби  
Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів  
Українське Історичне Товариство  
Український Музичний Інститут Америки

Крайові Організації - Європа:

Організація Української Молоді при Об'єднанні Українців у  
Великій Британії  
Союз Українських Пластунів  
Союз Українських Воєнних Інвалідів  
Спілка Українських Учителів та Биховників у Великій Британії  
Український Християнський Рух

Крайові Організації - Австралія:

Союз Українок Австралії

Рішено: Якщо вище подані організації вплатять членський внесок,  
вони матимуть відновлене членство в СКВУ.

3. Поправки до Статуту СКВУ.

Після дискусії над справами поправок до Статуту, Пленарна Сесія доручила Статутовій Комісії пропонувати III Конгресові залучений проєкт Статуту до схвалення.

4. Гасло на 1979 рік.

М. Плав'юк зreferував пропозиції на гасло на 1979 р., які одер-

жала Президія Секретаріату СКВУ. Після дискусії зроблено чергові рішення:

Рішено: На зовнішньому відтинку діяти під гаслами а) "Рік Української Дитини" - ООН проголосила Рік Дитини, б) "За Декolonізацію ССРСР, за Визволення України.

Рішено: На внутрішньому відтинку діяти під гаслами відзначення 60-річчя соборности України та 100-річчя народження С. Петлюри.

5. Бюджет СКВУ на чергову каденцію.

Після дискусії над представленим проєктом бюджету рішено передати проєкт Фінансовій Комісії III Конгресу СКВУ.

6. Програми, Президія та Комісії III Конгресу СКВУ:

П. Плав'юк прочитав склад Ділової Президії, пропонувавший Президією Секретаріату СКВУ. Присутні затвердили черговий склад:

Ділова Комісія III Конгресу СКВУ:

Предсідник: адв. Юліян Куляс (ЗСА)

I Заступник Предсідника: п-ні Віра Бучинська (СФУЖО)

II Заступник Предсідника: д-р Юрій Криволап (ОДУМ)

Представник Комітету Українців Канади: п. Ярослав Білак

Представник КОУГЦУ: ред. Ілля Дмитрів

Представник Союзу Українських Організацій в Австралії: п. Крій  
Денисенко

Представник Української Центральної Репрезентації Аргентини:

п. Володимир Котульський

Секретар: пані Ольга Боднарук

Секретар: п. О. Рожна (СУМ)

Секретар: др. Петро Саварин (Пласт)

Рішено: Ті крайові центральні репрезентації які ще не подали своїх представників до Верифікаційної, Фінансової, Статусової та Номінаційної Комісії повинні це зробити перед відкриття Конгресу.

Ред. І. Білинський, щодо реферування праці проробленої Організаційною Комісією, прохав присутніх ставити запити, з огляду на те, що реферування забрало би за багато часу.

7. Різне:

а) вмінна інформацій між крайовими центральними репрезентаціями

Рішено: У цій справі відбути зустріч представників крайових центральних репрезентацій у п'ятницю, 24/11/80 год. 12.00 обіду.

б) Пан Я. Деремента реферував справи СУБ та КОУГЦУ. Після дискусії:

Рішено: Відбути у четвер 23-го листопада спільне засідання представників крайових організацій терену Європи, щоб узгіднити спільну пропозицію Конгресові у справі статусу СУБ та КОУГЦУ.

ЗВІТ ГЕНЕРАЛЬНОГО СЕКРЕТАРЯ З ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ  
СКВУ ЗА ЧАС ВІД ЗАКІНЧЕННЯ ІІІ-го КОНГРЕСУ СКВУ (26/11/78)  
по 31 ГРУДНЯ 1979

7

На основі прийнятих статutowих змін, ІІІ Конгрес СКВУ вибрав 28-членну Президію, маючи на увазі кращу репрезентацію української громади та на базі погодження всіх делегатів схвалив запропонований Номінаційною Комісією поділ п'ятилітньої каденції між двома президентами, визначаючи кожному з них по два і пів року урядування.

Президія Секретаріату СКВУ в 1979 році діяла в такому складі:

Микола Плав'юк - президент

Іван Базарко - 1-ий заступник і президент  
на другу каденцію

Василь Безхлібник - генеральний секретар

д-р Франко Мартинук - скарбник

п-ні Стефанія Савчук - 2-ий заступник президента  
(СФУЖО)

Василь Кирилюк - 3-тій заступник президента (Канада)

Юрій Денисенко - 4-тій заступник президента (Австралія)

Володимир Нотульський - 5-тій заступник президента  
(Аргентина)

Степан Мурдик - 6-тій заступник президента (Німеччина) (КОУГ)

Ілля Дмитрів - 7-ий заступник президента (Англія)

д-р Володимир Косик - 8-ий заступник президента  
(Франція)

Не визначений - 9-тій заступник президента (Бразилія)

Члени:

п-ні Олександра Ковальська

Ігнат Білинський

д-р Роман Трач

Іван Олексин

д-р Роман Дражньовський

сен. Павло Юзик

д-р Іван Флис

д-р Богдан Гнатюк

Богдан Домішний

д-р Юрій Данилів

КУМО - не зголошений

Представниками Українських Церков у Президії були:

- від УКЦ: Впресов. Митрополит Максим Германюк (Канада)  
Впресов. Митрополит Йосиф Пмондък, а після його смерті о. митр. Мирослав Харина (ЗСА)  
від УПЦ: Блаженніший Митрополит Істислав Скрипник (ЗСА)  
о. пресв. д-р Семен Савчук (Канада)  
від УПВО: пастор Олекса Гарбузюк (ЗСА)

Разом членів Президії було 28.

По кінець 1979 р. до Пленуму Секретаріату СКВУ зголосило своїх представників 42 організації, а не зголосило 12 організацій. Пленум Секретаріату начисляє 54 члени.

Контрольна Комісія СКВУ складається з 12 членів і 2 заступників. Головою Контрольної Комісії є п. Іван Винник з ЗСА. На 31 грудня 1979 р. було зголошених чи потверджених членів Контрольної Комісії 9, незголошених 1 (Бразилія).

На день 31 грудня 1979 р. було 130 організацій-членів СКВУ, а саме:

Крайових центральних репрезентацій	7
Міжкрайових надбудов	34
Крайових організацій (Канада)	22
" " (ЗСА)	46
" " (Європа)	17
" " (Австралія)	1
" " (Аргентина)	2
" " (Бразилія)	1

Разом 130 організацій/членів СКВУ на день 31 грудня 1979 р.

Зараз після Конгресу деякі члени Президії, що ще не від'їхали, стрінулися на коротке засідання у приміщенні готелю і там між іншими справами було устійнено, що Президія Другого Конгресу буде лагодити залеглі справи та справи пов'язані з підготовкою до Третього Конгресу до кінця календарного року, а нововибрана Президія перейме урядування з початком 1979 р.

Вся кореспонденція, пов'язана з III Конгресом (привіти і т.п.) була лагоджена в місяцях січень-лютий 1979 р., коли то з перших днів січня почав урядувати генеральний секретар. З приводу святочного сезону, перше Пленарне Засідання вибраної III Конгресом Президії СКВУ відбулося щойно 3 лютого в Торонті, на якому були присутні майже всі члени Президії з Америки й Канади.



На згаданому засіданні 3/2/1979 р. в Торонті схвалено та розіслано всім членам Президії Секретаріату СКВУ наступний план праці Президії Секретаріату СКВУ на 1979 р., до відома і довиконання:

ПЛАН ПРАЦІ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ  
на 1979 рік, схвалений Президією СКВУ  
3-го лютого, 1979 р. в Торонті, Канада.

I. Внутрішньо-організаційні справи Президії

1. Впорядкувати картотеку складових організацій СКВУ у світлі тих змін, які наступили на III Конгресі СКВУ. (п-ні Л. Вальорна)
2. Устійнити висоту щорічної вкладки для різних категорій складових організацій і повідомити їх про висоту їхньої вкладки. (д-р Ф. Мартинюк)
3. Закінчити справи III Конгресу СКВУ:
  - а) видати резолюції і постанови (інж. В. Безхлібник)
  - б) видати новий текст статуту (п-ні Л. Вальорна)
  - в) видати конгресові матеріали (ред. А. Драган)
  - г) своєчасно списати протокол III Конгресу (п-ні О. Боднарук)
4. Уточнити роль і завдання Бюро СКВУ, усійнити склад працівників, висоту винагороди. (п. М. Плав'юк, мгр. І. Базарко, інж. В. Безхлібник, д-р Ф. Мартинюк)
5. Уточнити характер і кількість засідань Президії Секретаріату СКВУ:
  - а) пленарна - хоч один раз на рік, з участю всіх членів Президії (п. М. Плав'юк)
  - б) ширші засідання - один раз на рік, з участю всіх членів з терену Канади й ЗСА (п. М. Плав'юк)
  - в) ділові сесії членів Президії для полагодження специфічних справ чи то в осідку Президії чи в місцях більшого скупчення членів Президії під проводом президента чи заступників, в цілі виконання справ схвалених чи то пляном праці чи то засіданням Президії з повним кворумом (п-ні С. Савчук, мгр. І. Базарко, п. С. Мудрик)
  - г) заініціювати відбування засідань Президії поза осідком, присвячених справам поодиноких Комісій чи Рад СКВУ. При тій нагоді зорганізувати в більших скупченнях українських громад ЗСА й Канади зустрічі з громадянством. Пропонується в 1979 р. відбути 4 такі засідання в Чикаго, Філадельфії, Детройті та Монреалі для обговорення справ господарсько-економічних, суспільної опіки, шкільництва, культури і т.п. (мгр. І. Базарко, п. В. Кирилюк)

## II. Внутрішня дія Президії

1. Зберігати тісний контакт з усіма крайовими центральними і складовими організаціями СКВУ. Допомогти поладнати існуючі труднощі в Бразилії, Англії, Австрії та нав'язати зв'язок з Парагваєм. (інж. В. Безхлібник)
2. Реорганізувати КУМО на базі участі всіх активних молодечих організацій в її праці. (п. М. Плав'юк)
3. Призначити новий склад КПЛ, забезпечивши в ній представництво всім установам у системі СКВУ, що діють на тому відтинку та створити крайові представництва КПЛ для координації дії в поодиноких країнах. Затіснити співпрацю з колишніми українськими "дисидентами" і членами Закордонного Представництва Київської Гельсінкської Групи, які опинилися у вільному світі. (п. М. Плав'юк, мгр. І. Базарко, сен. П. Юзик, п-ні О. Ковальська)
4. Поробити заходи для поширення обміну мистецьких ансамблів, провідників молоді, вчителів, диригентів, між різними країнами нашого поселення. (п. І. Олексин, д-р Б. Стебельський, адв. Б. Долішний)
5. Створити Підготовчий Комітет "Конгресу Української Мови". (п. М. Плав'юк, адв. І. Філіс, д-р Р. Дражньовський)
6. В порозумінні з проводами Українських Церков перевірити можливості оформити Церковну Раду при СКВУ, яка мала б розглядати справи, які відносяться до життя Українських Церков і рекомендувати Президії Секретаріату СКВУ становище до справ, в яких є доцільна співпраця Українських Церков і СКВУ. Одною з таких справ може бути участь і роль нашої організованої громади у підготовці відзначення 1000-ліття хрищення України. (Високопреосвященніший Митрополит Максим, Блаженніший Митрополит Мстислав, о. д-р Семен Савчук, пастор Олекса Гарбузюк, п. М. Плав'юк)
7. Устійнити спосіб належного відзначення 50-ліття трагічного голоду в Україні, створити для тої справи центральний комітет для координації тої акції у всіх країнах нашого поселення. (п-ні С. Савчук, п. І. Олексин, ред. І. Дмитрів, п. В. Котульський, п. Ю. Денисенко, п. В. Кирилюк)
8. В порозумінні з Науковою Радою СКВУ підготувати проєкт організації Українського Документаційного Центру та сприяти створенню всіма науковими установами загального, наукового журналу в українській мові. (мгр. І. Базарко, ред. І. Білинський, д-р Я. Падох)
9. Провести облік українських шкіл та учителів у різних країнах та уточнити роль СКВОР на тому відтинку. (д-р Р. Трач)

10. В порозумінні з ЦеСУС і Кооперативною Радою підготувати проєкт організації кадрів добровільних працівників у наших громадських установах. (п. М. Плав'юк, дир. О. Плешкевич, представник КУМО)

### III: Зовнішні акції Президії

1. Поширити акцію за деколонізацію ССРСР по всіх країнах. Затиснути контакт з іншими народами, які мають свої світові надбудови, а зокрема з народами поневоленими та загроженими московсько-комуністичним імперіялізмом. (інж. В. Безхлібник, ред. І. Білинський, mgr. Б. Потапенко)

Простудіювати наше відношення до сил спротиву різних народів проти комуністичного режиму в ССРСР і сателітних країнах та з'ясувати наше відношення до них, зокрема до певних елементів російського і польського суспільства, які проявляють позитивне відношення до українського народу й нашої спільноти. (mgr. І. Базарко, сен. П. Юзик, проф. Б. Гнатюк)

2. Реалізувати план "Року Української Дитини" опрацьований СФУЖО. (п-ні С. Савчук)
3. Продовжувати заходи для акредитації СКВУ в секторі недержавних організацій ООН, розглянути з Дирекцією ЗУАН доцільність статуткових змін тої установи, які б дозволили їй бути акредитованою при ООН. Провірити доцільність нашої співпраці чи членства в таких організаціях як Міжнародна Ліга за Права Людини, Міжнародна Амнестія, Міжнародна Комісія Христів. (п. М. Плав'юк, mgr. І. Базарко, сен. П. Юзик, п-ні О. Ковальська)
4. Продовжувати започатковану співпрацю з Кестон Коледж на відтинку оборони Церков і Релігії в Україні. Видати англomовне видання про о. В. Романюка, а в італійській і еспанській мовах брошуру про переслідування церков в Україні. (сен. П. Юзик, п-ні О. Ковальська, п. Р. Куделя, ред. І. Дмитрів, п. В. Кирилюк, пастор О. Гарбузюк)
5. Оформити комісію заінтересованих установ для підготовки належних заходів у зв'язку з Олімпійськими Ігрищами чи то за окрему участь України в тих Ігрищах чи для розширення московського імперіялізму в спорті. (mgr. І. Базарко, ред. А. Драган, п. Р. Куделя, представник КУМО)
6. Схвалити видання покищо англomовного Бюлетеню СКВУ з інформаціями про події в Україні для систематичної обслуги місії ООН, пресових агенцій та інших середників публічної інформації. (сен. П. Юзик, ред. А. Драган, п-ні О. Ковальська, mgr. Б. Потапенко, п. Р. Куделя)

IV. Інформаційна Служба СКВУ

1. Впізнати чи той відтинок буде вести хтось із вибраних членів Президії чи для тої справи буде створена Пресово-Інформаційна Комісія СКВУ. (Полагоджено - Комісію очолить ред. А. Драган)
2. Устійнити статус "Вістей", їхнє відношення до СКВУ та використання їх для нашої акції на терені ООН;
3. Провірити можливість поширення "Вістей" на терені ЮНЕСКО в Парижі й агенцій ООН у Женеві. (п. М. Плав'юк, мгр. І. Базарко, ред. І. Драган)
3. Оформити осередок протидії советській дезінформації, спрямованій на українську спільноту у вільному світі. Реагувати на всякі фальшиві чи провокаційні інформації та звертати увагу нашої спільноті через українську пресу на ті небезпеки, які з тої акції випливають. Належно аналізувати советські публікації і використовувати їх для нашої протиакції. (ред. І. Білинський, ред. А. Драган, п. С. Мудрик)
4. Увійти в систематичний контакт з різними радіостанціями, які пересилають інформації в Україну, постачати їх матеріялами для передавання слухачам в Україні. (ред. А. Драган, п-ні Л. Вальорна, мгр. Б. Поташенко)
5. Устійнити характер редколегії "Вісника СКВУ" з наміром видавати його квартално. Поширити його по всіх країнах, діставши для того потрібні адресарі. (п. В. Кирилюк)
6. Відбувати систематичні зустрічі з українською пресою і радіопрограмами для двостороннього контакту між Президією СКВУ та нашою пресою. (інж. В. Безхлібник, мгр. І. Базарко, п. В. Кирилюк, п. С. Мудрик, ред. І. Дмитрів, п. В. Котульський, п. Ю. Денисенко)

V. Фінансові справи СКВУ

1. Приготовити своєчасно з усіми центральними репрезентаціями й Українськими Церквами план Травневої Акції, яка має принести в 1979 р. 150,000 доларів та успішно її перевести. (п. В. Кирилюк, д-р Ф. Мартинюк, інж. В. Безхлібник, проф. Б. Гнатюк)
2. Дати всесторонню піддержку Кооперативній Раді, яка погодилася розпочати систематичну акцію за оформлення "Фонду СКВУ" в усіх країнах. (п. М. Плав'юк, мгр. І. Базарко, п. В. Кирилюк, ред. І. Дмитрів, п. С. Мудрик, п. В. Котульський, п. Ю. Денисенко)

3. Опублікувати фінансові звіти Президії за 1978 р., фінансові зіставлення III Конгресу СКВУ, повний список жертводавців за останніх 5 років та виказ жертводавців на цілі СКВУ, наділених грамотами СКВУ. (д-р Ф. Мартинюк, п. В. Кирилюк, п-ні Л. Вальорна)
4. Увести систему книговедення, яка даватиме змогу квартальної контролі виконання щорічного бюджету СКВУ, як по стороні прибутків так і по стороні видатків і своєчасного збирання членських вкладок. (д-р Ф. Мартинюк, п. В. Кирилюк, п-ні Л. Вальорна)
5. Тісно співпрацювати з крайовими фінансовими комісіями збирання фонду СКВУ. (д-р Ф. Мартинюк, інж. В. Безхлібник)

#### VI. Відзначення національних річниць

1. Проголосити окреме звернення Президії Секретаріату СКВУ для відзначення 100-ліття з дня народження Симона Петлюри. (інж. В. Безхлібник)
2. Відзначити окремим зверненням Президії Секретаріату СКВУ 40-річчя постанови Карпатської України та її збройної сили "Карпатської Січі". (інж. В. Безхлібник)

З намічених у плані праці Президії СКВУ завдань на 1979 р. виконано, започатковано чи не виконано, як слідус:

#### I. Внутрішньо-організаційні справи Президії

1. У звітному році присвячено багато уваги перевірненню і зладженню остаточного списку Президії, Секретаріату і Контрольної Комісії СКВУ, впорядкуванню картотеки членства СКВУ, внесено потрібні зміни, доповнення та уточнення, які канцелярія СКВУ в Торонті постійно в міру потреби робить далше. Бюро СКВУ в місяці березні минулого року перенеслося до нового кращого приміщення, що міститься тепер при вулиці Блэр, тільки далше на схід від попереднього приміщення. Сталося це тому, що власник будинку, в якому бюро приміщувалося до березня минулого року, продав будинок і купив інший, в якому бюро СКВУ міститься тепер і дав Президії СКВУ добрі умови винайму.
2. Після устійнення висоти річної вкладки для членів СКВУ, з канцелярії СКВУ вийшли повідомлення до всіх членів СКВУ про висоту та стан їхньої вкладки, з проханням до доджників вирівняти евентуальні залежності за минулі роки.

Щоби дати змогу всім членам СКВУ задержати членство СКВУ, без огляду на їх мастковий стан, у повідомленнях до членів СКВУ говориться про можливість знижки членської вкладки з умотивованих причин; там теж сказано, що мінімальна вкладка, яку мусить заплатити кожний член СКВУ виносить 50.00 дол. (В 1978 р. виносила 25.00 дол.)

3. Невідкладним справам III Конгресу СКВУ присвячено перші місяці 1979 р. Тоді вислано подяки всім, хто вітав Конгрес, чи в якийсь інший спосіб був причасний до Конгресу, приготовано всі резолюції і постанови III Конгресу на перше засідання Президії СКВУ, що відбулося 3/2/1979 в Торонті, де ці резолюції і постанови були остаточно прийняті Президією.

Резолюції і постанови були вислані всім членам СКВУ, українській пресі та надруковані в Бюлетені СКВУ за липень 1979 р. Разом з резолюціями та постановами було вислано новий текст статуту, який теж був надрукований у Бюлетені СКВУ за липень 1979 р.

4. На одному з вузких засідань членів Президії було уточнено обов'язки працівників б'юро, їх склад та винагороду. У б'юрі в Торонті працювали: 3 сталих працівників, а від 1 серпня 1979 р. два стали працівники. Додаткові два працівники були покликвані в міру потреби.

У 1979 р. прийшло до канцелярії СКВУ в Торонті 906 писем і вишло 762 письма.

Крім того вислано з б'юро 1,403 посвідок за різні вплати з подяками.

"Вісника СКВУ" надруковано 14,860 примірників, з того вислано 14,350 на різні адреси і 510 залишено в б'юрі як запас.

За підзвітний час вислано 13 комунікатів СКВУ до радіо і преси (99 адрес). Комунікатів вислано: від Президії СКВУ - 3, від КПЛ - 6, від Інформаційної Служби - 2, від Світової Ради Суспільної Служби - 2.

З б'юро СКВУ вислано два меморіяли Президії СКВУ до ООН:  
1. У справі лінгвіциду  
2. В обороні нищеної Києво-Печерської Лаври

Б'юро СКВУ в Нью Йорку мало одного сталого працівника й одного доривочного. Завданням б'юро було тримати контакт з різними організаціями Об'єднаних Націй і займатися деколонізаційною акцією.

5. Президія на своєму Пленарному Засіданні в лютому минулого року одобрила проєкт 4-ох родів засідань, які вона могла в міру потреби і спроможности відбувати (гл. плян праці). Президія відбула у підзвітному часі: 2 ширші засідання - одне в Торонті та одне в Нью Йорку з участю майже всіх членів Президії з ЗСА і Канади. 6 Ділових Сесій, одно засідання - зустріч членів Президії СКВУ з Екзекутивою КУК. 1 засідання членів Президії з керівником бюро СКВУ в Нью Йорку Б. Потапенком (13/9/79).

Члени Президії взяли участь у нараді, скликаній СУКРадом в Чикаго для обговорення господарсько-економічних справ та розгляду наладнання постійних фондів для праці СКВУ й у висліді наради було створено мільйонову фундацію СКВУ (3/11/1979).

Члени Президії СКВУ взяли участь у нараді СРСС у Торонті (17/11/1979), для обговорення координації збірок і допомоги дисидентам в Україні та вільному світі.

## II. Внутрішня дія Президії

1. Президія утримувала доволі живий зв'язок з усіма крайовими центрами з нагоди:
- а) висилки брошури про деколонізацію ССРС,
  - б) висилки перекладу "Вступу" та основної "Резолюції" у брошурі до тих країн, яких офіційна мова не є англійською, з проханням поробити з українського тексту переклад на мову їхньої країни та довести її до відома уряду країни їхнього поселення,
  - в) висилки обширного письма до централей у справі їх участі в деколонізаційній акції з запланованим пляну дії,
  - г) висилки меморіалу в обороні загроженої Печерської Лаври, для їх інформації та еventуальної акції,
  - г) висилки меморіалу про мовоббивство (лінгвіцид) в Україні,
  - д) висилки поконгресових матеріалів (резольції, постанови, статут і т.п.),
  - е) висилки писем і матеріалів пов'язаних з травневою акцією,
  - с) висилки двох звернень Президії: 1) з приводу 40-річчя становлення Карпатської України та 2) 100-річчя з дня народження Симона Петлюри,

- 16 7
- ж) висилки листів організаційного (справа вкладок, обсада членства в Секретаріаті) та іншого порядку (справа організації громадської Централі в Бразилії та Парагваю).
2. З починку Президії відбулася нарада центральних Проводів СУМ, Пласту та ОДУМ, на якій оформлено Комісію під проводом д-ра Л. Романкова для реорганізації КУМО.
  3. Гляди звіт Комісії Прав Людини.
  4. Справа обміну мистецьких ансамблів, провідників молоді, вчителів, диригентів хорів між різними країнами нашого поселення не була реалізована.
  5. У справі Конгресу Української Нови, Президія Секретаріату СКВУ нав'язала контакт з КУК, Гарвардським Науковим Інститутом і Канадським Інститутом Українських Студій в Едмонтоні.
  6. Були теж роблені заходи оформити та активізувати Церковну Раду при СКВУ. Зв'язок з Проводами Українських Церков у різних актуальних справах піддержував президент.
  7. Справа належного відзначення 50-ліття голодової облоги України, поза зустріччю у тій справі представників УЖКА, США, Українського Музею та членів Президії СКВУ не посунулася вперед та жде своєї реалізації.
  8. На пропозицію Президії, щоб Наукова Рада СКВУ опрацювала проєкт організації Документаційного Центру, ми одержали пропозицію піддержати видавання наукового журналу. На халь фінансові спроможності СКВУ на це не дозволяють.
  9. Гляди звіт Світової Координаційної Виховно-Освітньої Ради.
  10. Проєкту організації кадрів добровільних працівників у наших громадських установах не зреалізовано. Це одне з можливих до реалізації завдань КУМО і молодіжних та студентських організацій.

### III. Зовнішні акції Президії

1. У звітному році розіслано до всіх крайових централь-членів СКВУ публікацій-брошуру про деколонізацію ССРСР. Згадану публікацій-брошуру англійською мовою виготовлено в часі каденції II Конгресу; її повний заголовок звучить:  
To the United Nations General Assembly. A Resolution with Appended Documents concerning the Decolonization of the Union of Soviet Socialist Republics. Toronto - New York, 1978, 148 pages, large size with illustrations.



Вступ (інтродакшен) та резолюцію (де резолюшен) перекладено на українську мову для тих країн нашого поселення, в яких розговорною мовою не є англійська мова, з проханням у супровідному письмі перекласти оба документи на мову їхньої країни поселення і спільно з представниками 4-ох інших Конгресів, що підписали цю резолюцію, вручити її відповідним урядовим чинникам країни їхнього поселення.

До всіх крайових централей, яким вислано брошуру, вислано теж супровідне письмо, в якому докладно говориться, що та як робити у їхній країні з деколонізаційною акцією і проситься їх інформувати Президію СКВУ про всі стадії деколонізаційної акції у їхніх країнах.

Виготовлення брошури треба вважати за важливий і правильний крок у здійсненні статуту СКВУ нар. II т. а, де сказано, що завданням СКВУ є: "давати всяку можливу допомогу українському народові в його змаганнях за волю і державну незалежність". Виготовлена публікація про деколонізацію СРСР дає в наші руки сильні аргументи і від нас буде залежати чи та як ми їх використаємо.

У Торонті відбуто два засідання з представниками 4-ох інших Конгресів: Конференції Вільних Білорусів, Світової Естонської Ради, Світової Литовської Громади та Світової Федерації Вільних Лотвишів. На засіданнях обговорювано проблему праці у справі деколонізації, вручено їм додаткові деколонізаційні матеріали та обговорено всі аспекти дальшої деколонізаційної акції. В одному засіданні брав участь керівник біра в Нью Йорку Б. Потапенко і він широко інформував присутніх про його працю на терені ООН і поділився з присутніми своїми планами дії на майбутнє. Ухвалою Президії СКВУ з 9 вересня 1979 року в Нью Йорку уновноважено членів Президії: І. Базарка, І. Білинського та В. Безхлібника уточнити з Б. Потапенком його обов'язки.

На спільному засіданні в Нью Йорку 13/9/1979 р. полагоджено всі спірні справи та прийнято тентативні рішення до затвердження Президії. На жаль до пожвавлення дії біра СКВУ в Нью Йорку не прийшло, бо Потапенко взяв відпустку з праці в бірі у листопаді 1979 р.

Нашу співпрацю з іншими Конгресами треба вважати корисною з того приводу, що вона розширює нашу акцію. Однак ми не повинні сподіватися від них великої допомоги в деколонізаційній чи іншій зовнішньо-політичній акції, бо їхні спроможності невеликі. Ми мусимо виказати свою власну ініціативу і забезпечити співпрацю з іншими народами в цій важливій для нас усіх деколонізаційній акції.

2. ООН проголосила 1979 рік Міжнародним Роком Дитини. З ініціативи СВУМО, за підписами голів СКВУ, СВУМО та Світової Комісії Року Української Дитини проголошено 1979 р. Роком Української Дитини.
3. Справа акредитації СКВУ в секторі недержавних організацій ООН не посунулася вперед; вона має вже свою історію і мабуть всі заінтересовані знають, що стоїть на перешкоді акредитації СКВУ.

Дотепер наладжано співпрацю СКВУ з Міжнародною Амністією, було роблено заходи для наладження співпраці з Міжнародною Комісією Експертів та Міжнародною Лігою за Права Людини. СКВУ співпрацює з світовими конгресами білорусів, естонців, литовців і лотвишів.

4. У звітному році здержувано зв'язки з Кестон Коледаж: Запланованого англomовного видання про о. В. Романюка ще не надруковано. Переклад англomовної брошури про переслідування церков в Україні на італійську та еспанську мови вже зроблено і він чекає на друк.
5. Пороблено вступні заходи для підготовки одностайного становища та ерентуального організованого виступу всіх заінтересованих наших установ до справ олімпійських ігрищ, участі в них України і т.п. (кінець 1979 р.)
6. Не реалізовано систематичного видавання англomовного бюлетеня СКВУ про події в Україні для інформації місій ООН, пресових агенцій та англomовної публіки. Були спроби видавати англomовний бюлетень СКВУ з нью-Йоркського бюро СКВУ, але з відходом В. Потапенка та Р. Куделі з бюро СКВУ до цього не прийшло.

#### IV. Інформаційна Служба СКВУ

1. Пресово-Інформаційна Комісія СКВУ все ще перебуває у стадії оформлення. Всі звернення, комунікати, меморіали, які вийшли від Президії СКВУ, були виготовлювані в торонтському бюро. Теж поконгресове число "Вісника СКВУ" було приготоване й редактоване в бюро СКВУ в Торонті.
2. Про статус "Вістей" було не однократно говорено на засіданнях Президії СКВУ та остаточно його устійнено на засіданні трьох членів Президії СКВУ (В. Безхлібник, І. Базарко, І. Біліжський) з В. Потапенком у Нью Йорку 13/9/1979. Хід засідання записано в протоколі, який мав бути предложений Президії СКВУ для інформації і затвердження тентативних рішень учасників засідання. Відхід керівника нью-Йоркського бюро не дозволив завершити справи "Вістей".

3. Створити "осередок протидії советській дезінформації, спрямованій на українську спільноту у вільному світі" покищо не вдається. Можливо, що цей амбітний проєкт ще не визрів; можливо його належало б організувати при співучасті українських професорів-советологів та Наукової Ради СКВУ.
4. Проєкт постачати матеріали різним радіостанціям, які пересилають інформації в Україну здійснюється через висилку комунікатів СКВУ. Ці комунікати та інші інформації про дії СКВУ були передавані слухачам в Україні.
5. Досі не організовано ані не устійнено редколегії "Вісника СКВУ". Одне число "Вісника", що вийшло 1979 р. було зредаговане В. Безхлібником, ред. Б. Гоговським та В. Кирилюком. Для того, щоб видавати "Вісник СКВУ" квартално потрібний певний гурт людей. Роблено спроби з біра СКВУ в Торонті роздобути нові адреси для "Вісника". Є потреба перевірити теперішній адресар СКВУ та його усучаснити.
6. Не було змоги у підзвітному часі організувати зустрічі з українською пресою та радіопрограмою. Були дві зустрічі з українською телевізійною програмою в Торонті (В. Кирилюк і В. Безхлібник). Українську пресу ми обслуговували висилкою наших комунікатів.

#### У. Фінансові справи СКВУ

1. Своєчасно виготовлено й вислано всі потрібні писма в зв'язку з травневою акцією СКВУ, як теж вислано пропагандивний афіш та інші потрібні при травневій акції матеріали. Цю акцію організували В. Безхлібник та В. Кирилюк. Тут належить згадати, що автором всіх афішів СКВУ є мистець Володимир Феднарський. У зв'язку з травневою акцією члени Президії В. Кирилюк та В. Безхлібник відвідали КВК у Вінніпезі, де реферували на засіданні Екзекутиви КВК справи травневої акції, як теж відвідали Митрополитів Максима та Андрія та голову Консисторії Української Греко-Православної Церкви в Канаді.
2. У співпраці з Українською Світовою Кооперативною Радою члени Президії СКВУ М. Плав'юк, І. Базарко, В. Безхлібник, В. Кирилюк та д-р Ф. Мартинюк відбули 3/11/1979 р. в Чикаго конференцію, присвячену економічно-господарським справам української діаспори, де крім панелю і бенкету, представники кредитових кооператив, братських союзів, щадниць, купецтва й професіоналістів, УККА та представники Президії СКВУ застановлялися на першому засіданні над можливостями та способами створити та реалізувати мільйонний фонд СКВУ. У висліді засідання обрано окремий комітет зі завданням приступити до реалізації Фондації СКВУ (гляди звідомлення УСКР). До комітету обрані: від СКВУ - І. Базарко,

20  
В. Кирилюк, Ф. Мартинюк; від братських союзів - п-ні У: Дячук, Б. Казанівський, І. Олексин; від купців і промисловців - М. Семчишак, Р. Кобилицький; від падишів - Ю. Куляс, П. Богданський; від кооперації - О. Плескевич, Д. Григорчук.

3. У "Віснику СКВУ" за липень 1979 р. опубліковано фінансовий звіт СКВУ за 1978 р. та зіставлення прибутків і видатків СКВУ за роки: 1974-1978. У згаданому бюлетені поміщено теж список добродіїв, меценатів і фундаторів СКВУ та виказ всіх жертводавців, що прислали свої пожертви прямо до СКВУ. Усім добродіям, меценатам і фундаторам видано і переслано грамоти, кожній рід грамоти в іншому кольорі (роботи В. Беднарського), для відзначення категорії жертводавця.
4. У підзвітному часі бюро СКВУ в Торонті присвятило багато уваги усьправненню книговедення. Виготовлено докладні списки членів СКВУ зі зазначенням їхніх членських влат та залеглостей.
5. Вислано всім організаціям-членам СКВУ зіставлення їхніх влат і залеглостей за минулі роки.

#### VI. Відзначення Національних Річниць

У звітному році Президія видала два звернення:

- а) З нагоди 40-річчя постанови Карпатської України та
- б) Для відзначення 100-ліття з дня народження Симона Петлюри.

#### Окремі випадки у звітному часі

У 1979 році відійшов на вічний спочинок довголітній президент СКВУ, почесний президент СКВУ від III Конгресу, довголітній президент КУК і ПАУК, о. митр. д-р Василь Кушнір. Президія СКВУ виготовила і розіслала до преси посмертне повідомлення і члени Президії СКВУ М. Плав'юк, В. Кирилюк і Ф. Мартинюк взяли участь у похоронах.

У підзвітному році президент СКВУ М. Плав'юк відбув поїздку до Європи, відвідав ЮНЕСКО в Парижі та передав меморіал СКВУ, як теж відвідав українські й неукраїнські установи в Європі, про що було повідомлено в комунікаті СКВУ.

Члени Президії в часі року брали участь від СКВУ, як його представники, у різних святкуваннях, відміченнях річниць та інших імпрезах.

У зв'язку з вибором президента СКВУ М. Плав'юка головою політичної організації, до бюро СКВУ в Торонто наспіли у підзвітному часі листи від деяких членів СКВУ з вимогою його уступлення. Цією справою займалася Президія СКВУ в 1980 р.

За Президію Секретаріату СКВУ

В. Безхлібник  
генеральний секретар

Комісія відбула засідання, розглянула проєкти і у висліді внесла наступних 5 постанов:

1. Крайові Централі як КУК, УКА всієї поодинокі краї, що входять в склад СКВУ несуть головну відповідальність за виконання бюджету СКВУ в приходових позиціях, використовуючи всі форми і можливості даної країни для придбання фондів СКВУ з їх терену.
2. Президія Секретаріату СКВУ звертається тільки до Крайових Централей в справах придбання фондів.
3. Придбання фондів для організування подинських проєктів Секретаріату, Секретаріат узгодить з кожною країною, згл. Централем даної країни в справі збірки фондів для даного проєкту і його фінансування.
4. Секретаріат опрацює план осювання сталого фонду для фінансування СКВУ і по його узгодненні із усіма центральними репрезентаціями країн, старатиметься його реалізувати. Правильник сталого фонду Секретаріат опрацює і подасть до відома Центральним репрезентаціям для узгоднення.
5. Кошти звязані з доїздом і побутом членів Секретаріату на засідання Пленарних Сесій покривають центральні тих країн, яких члени Секретаріату є відпоручниками.

Проект бюджету на рік 1979

Може заскочить Вас скромна цифра. Я поясню, що це є тільки оперативний прелімінар бюджету і суми призначені виключно на оперативні кошти з тим, що під цю рубрику не включено точку 3. повище, а саме придбання фондів на поодинокі проєкти. Бюджет замкнеться сумою \$125,000 на рік 1979.

БЮДЖЕТ НА 1980 РІК

Видатки:

Центральне бюро, де б воно не було .....	\$ 48,000
Бюро в Нью Йорку при об'єднаних Націях .....	25,000
Ради СКВУ .....	28,000
Інформації і Публікації .....	15,000
Контракти графічної й інших акцій .....	\$ 5,000
Засідання Президії .....	4,000
	<hr/>
Разом .....	\$ 125,000

Покриття витрат

УККА, США - 44% .....	55,000
ККК, Канада - 33% .....	41,250
КОУГЦУ, Європа - 10% .....	12,500
СУОА, Австралія - 7% .....	10,800
УЦЕ - Аргентина - 3% .....	3,750
Бразилія - 1% .....	1,250
Венесуела - 1% .....	1,250
	<hr/>
Разом .....	125,000

125,000 127,000  
12,800

24

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ  
ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ

ФІНАНСОВИЙ ЗВІТ

на день 31 грудня 1979 р.  
(в канадських долярах)

виготовив

Віллійам Н. Годді, А.П.А., публічний книговод  
Торонто, Канада 19 квітня 1980 р.

АКТИВИ

Біжучі:

Готівка в касі:

Українська (Торонто) Кредитова Спілка	468.31	
Кредитова Спілка "Будучність"	872.84	
Кредитова Спілка "Союз"	2,119.27	
Компанія "Комюніті Траст"	14,980.19	
Непереведений депозит	<u>28,028.79</u>	46,469.40

Нерухомі:

Бюрове устаткування  
Амортизація

17,122.64	
<u>8,963.96</u>	8,158.68

Інвестиції

<u>30,000.00</u>
<u>84,628.08</u>

ПАСИВИ

Біжучі:

Нереалізовані чеки  
Переходовий рахунок (КУК)

3,938.74	
<u>28,837.67</u>	32,776.41

Капітал:

Сальдо  
Надвишка

8,435.24
<u>3,416.43</u>

Резервовий фонд

11,851.67	
40,000.00	<u>51,851.67</u>
	<u>84,628.08</u>

Ствердження публічного книговода:

Оцим потверджую, що - на мою думку - цей баланс і долучений до нього рахунок прибутків і витрат згідно з моїм найкращим переконанням та згідно з одержаними інформаціями і поясненнями та на основі бухгалтерійних матеріалів СКВУ вірно віддзеркалюють фінансовий стан Світового Конгресу Вільних Українців на день 31-го грудня 1979 р.



28 7

СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ  
РАХУНОК ПРИБУТКІВ І ВИТРАТ ЗА 1979 РІК

Прибутки

Датки - загальні	22,057.02	
Членські внески	43,177.77	
Вісник	13,364.18	
Особливі акції	13,145.30	
III Конгрес	10,415.67	
Продаж книжок	126.00	
Одержані відсотки, вимінні оплати, різне	<u>9,392.81</u>	111,678.75

Витрати

Чини за бюрове приміщення	4,350.00	
Канцелярське приладдя й оплати	2,722.22	
Коти роз'їздів	10,649.00	
Комісове	3,744.97	
Телефон	3,358.41	
Оголошення	412.27	
Видання і фотокопії	14,173.35	
Поштові оплати	10,032.70	
Банкові обтяження і відсотки	3,814.96	
Суспільні забезпечення за працівників	1,092.31	
Закуп видань	830.90	
Адвокатські послуги	300.00	
Різне	1,062.68	
Винагороди працівників	47,275.89	
Мадридська конференція	<u>2,403.00</u>	106,222.66
Надвшка (без амортизації)		5,456.09
Амортизація		<u>2,039.66</u>
<u>Надвшка за весь період</u>		<u>3,416.33</u>

Амортизація

Бюрове устаткування	8,450.68 + 1,747.66 =	<u>2,039.66</u>	8,158.68
	10,198.34		
	(20 відс.)		



# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
 CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES  
 CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES  
 WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER  
 CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

26

Secretariat: 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

## ЗІСТАВЛЕННЯ ПРИХОДІВ І РОЗХОДІВ ЗА ЧАС ВІД 1 СІЧНЯ ДО 15 ЧЕРВНЯ 1930

### Приходи

Членські вкладки від Кр. Предст. і організацій .....	\$ 8,997.00
Задовжні членські вкладки .....	2,581.28
Вітник .....	620.00
Продаж матеріалів Комісії Прав Людини .....	125.00
Західня Репрез. Української Гельсінкської Групи .....	750.00
Загальні Дотація .....	7,423.79
Травнева акція .....	17,044.22
Фундація СКВУ .....	20,500.00
Змінне в банку .....	2,730.49
Деклярації .....	20.00
Продаж книжок .....	14.00
Мадридська Конференція .....	772.00
Дисиденти .....	483.67
Різне .....	397.15
	<hr/>
Разом	\$ 62,463.60

### Розходи

Платні .....	8,442.13
Канцелярійні умебльованя .....	219.06
Канцелярійні приладдя .....	797.95
Зірокс .....	807.48
Друки .....	420.00
Пенсійні видатки .....	159.53
Доходове обезпечення .....	174.75
Телефон .....	1,146.73
Рент .....	2,625.00
Пошта .....	3,366.33
Конференційні видатки .....	4,871.20
Дрібні репрезентаційні видатки .....	119.91
Закуп книжок і передплати .....	97.59
Видатки Комісії Прав Людини .....	527.28
Видатки Світової Ради Суспільної Служби .....	245.52
Травнева Акція .....	1,116.77
Телеграми, телеграфи .....	35.66
Різне .....	175.53
	<hr/>
Разом	\$ 25,348.42

Готівка в банку (приблизно) 23/6/1930 ... \$ 34,000.00

27  
3  
АКЦІЇ ЗА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ ССРСР НА 1980 РІК

1. Приготовити в українській і англійській мовах текст поштівки до голів держав і Генерального секретаря ООН з проханням поставити на обговорення Генеральною асамблеєю і Комісією 24-ох при ООН вимоги Українського Національного Визвольного Руху про вихід України з ССРСР і деколонізацію ССРСР.
2. Попросити Проводи Українських Церков, щоб у місяці вересні 1980 р. у всіх церквах священники заохотили вірних підписати поштівки і вислати їх.
3. Устійнити з молодечими організаціями й Шкільними Радами, щоб з учнями Рідних Екіл були проведені гутірки про поневолення України в ССРСР та про потребу акції за деколонізацію ССРСР, та щоб учні взяли участь в акції.
4. Договоритись з усією українською пресою, щоб у місяці вересні вона піддержала акцію редакційними статтями і видрукувала на своїх сторінках текст поштівки, який можна буде витяти і вислати по призначенню. Подбати, щоб акція пройшла у всіх країнах українського поселення.
5. На місяць жовтень (відповідно до початку Генеральної асамблеї ООН) відбутися в Нью Йорку конференцію всіх поневолених і загрожених Москвою народів "За деколонізацію ССРСР" з участю американських політиків та представників місії ООН. З нагоди цієї конференції підписати черговий спільний меморіал до Об'єднаних Націй та передати його до ООН і всіх місій. Цю конференцію повинно б підготувати бюро СКВУ в Нью Йорку.
6. З нагоди конференції (при участі визначних особистостей американського світу) зробити належний розголос в американській пресі, може навіть видрукувати платне оголошення в "Нью Йорк Таймс".
7. До участі в конференції запросити дисидентів з ССРСР, які стоять на становищі деколонізації ССРСР.
8. Свочасно запросити на конференцію "Голос Америки", "Радіо Свободу", БіБіСі, Німецьке Радіо, Рим, Мадрид - всі радіовисильні, які передають програми для слухачів в ССРСР.
9. Відбутися спільну пресову конференцію для "преси поневолених і загрожених Москвою народів".
10. До почесного патронату чи в характері почесних гостей конференції запросити Провідників Церков народів-учасників конференції.
11. З нагоди конференції підготувати маніфестацію молодечих організацій народів-учасників конференції.

## АКЦІЇ ЗА ДЕКОЛОНІЗАЦІЮ ССРСР НА 1980 РІК

30

1. Приготовити в українській і англійській мовах текст поштівки до голів держав і Генерального секретаря ООН з проханням поставити на обговорення Генеральною асамблеєю і Комісією 24-ох при ООН вимога Українського Національного Визвольного Руху про вихід України з ССРСР і деколонізацію ССРСР.
2. Попросити Проводи Українських Церков, щоб у місяці вересні 1980 р. у всіх церквах священники заохотили вірних підписати поштівки і вислати їх.
3. Устійнити з молодечими організаціями й Шкільними Радами, щоб з учнями Рідних Шкіл були проведені гутірки про поневолення України в ССРСР та про потребу акції за деколонізацію ССРСР, та щоб учні взяли участь в акції.
4. Договоритись з усією українською пресою, щоб у місяці вересні вона піддержала акцію редакційними статтями і видрукувала на своїх сторінках текст поштівки, який можна буде витяти і вислати по призначенню. Подбати, щоб акція пройшла у всіх країнах українського поселення.
5. На місяць жовтень (відповідно до початку Генеральної асамблеї ООН) відбутися в Нью Йорку конференція всіх поневолених і загрозених Москвою народів "За деколонізацію ССРСР" з участю американських політиків та представників місій ООН. З нагоди цієї конференції підписати черговий спільний меморіал до Об'єднаних Націй та передати його до ООН і всіх місій. Цю конференцію повинно б підготувати бюро СКВУ в Нью Йорку.
6. З нагоди конференції (при участі визначних особистостей американського світу) зробити належний розголос в американській пресі, може навіть видрукувати платне оголошення в "Нью Йорк Таймс".
7. До участі в конференції запросити дисидентів з ССРСР, які стоять на становищі деколонізації ССРСР.
8. Свочасно запросити на конференцію "Голос Америки", "Радіо Свободу", БіБіСі, Німецьке Радіо, Рим, Мадрид - всі радіовисильні, які передають програми для слухачів в ССРСР.
9. Відбутися спільну пресову конференцію для "преси поневолених і загрозених Москвою народів".
10. До почесного патронату чи в характері почесних гостей конференції запросити Провідників Церков народів-учасників конференції.
11. З нагоди конференції підготувати маніфестацію молодечих організацій народів-учасників конференції.

31

7

Звіт з діяльності Комісії Прав Людини СКВУ  
за час від 1.І. - 31.ХІІ.1979 р.

У звітному часі Комісія Прав Людини СКВУ відбула 15 засідань. Заступник голови КПЛ та член Президії Секретаріату СКВУ, п-ні Олександра Ковальська, брала участь в усіх засіданнях і робочих сесіях Президії Секретаріату СКВУ, які відбувалися в Торонті.

Зв'язок з українськими організаціями оборони прав людини та з українською спільнотою

У грудні 1978 і 1979 рр. Комісія розіслала звернення до організацій оборони прав людини та інших громадських організацій, закликаючи їх відзначити дні 12-го січня 1979 і 1980 рр. як дні солідарності з українськими політичними в'язнями. Ці звернення розіслано теж до редакцій української преси та радіомовлень.

Члени Комісії п-ні Олександра Ковальська, п-ні Ірина Тимошенко і інж. Микола Мороз взяли участь у конференції Світової Ради Суспільної Служби СКВУ в справі допомоги українським дисидентам, яка відбулася 17-го листопада 1979 р. в Торонті.

Нав'язуючи до старань про призначення українського представника до президентської комісії про "Голокост" у США, в листопаді 1979 р. опубліковано в українській пресі оголошення, прохачи свідків масових убивств у Бабиному Ярі подати свої свідчення Комісії.

У грудні 1979 р. Комісія звернулася до Українських Церков з пропозицією, щоб їхні парохії "адоптували" по одному політичному в'язневі й допомагали йому.

Зв'язок з українськими правозахисниками на Заході

Після того, як на III Конгресі СКВУ проголошено створення Закордонного Представництва Української Гельсінкської Групи, до його очолив ген. Петро Григоренко, Комісія нав'язала співпрацю з Представництвом.

У звітному часі Комісія відбула зустрічі-наради з такими українськими дисидентами: Надія Світлична, ген. Петро Григоренко, Валентин Мороз, Гайса Мороз, Святослав Караванський і Ніна Строката. Останніх п-ні О. Ковальська привітала з приїздом у вільний світ телефонічно у Відні та особисто у Вашингтоні. На нарадах обговорено засоби оборони та допомоги Українській Гельсінкській Групі, політичним та релігійним в'язням.

30

1. Проект видання спільного американсько-канадського шкільного журналу.

Вже від багатьох років Шкільна Рада УККА (ЗСА) видає бюлетень "Рідна Школа". Це в 1978 р. на пропозицію голови СКВОРади, д-р Р. Трача, коли він був секретарем Педагогічно Ссередку (який в міжчасі перестав діяти, і якого функції перебрала управа СКВОРади). Шкільна Рада УККА погодилася піти на співпрацю з Крайовим Центром Українських Шкільних Рад в Канаді з метою видавання спільного журналу, під умовою, що буде фінансова, редакційна та адміністративна співпраця. Деякий час виглядало що дійде до такої співпраці і що появиться спільний журнал, даьше під назвою "Рідна Школа", або під новою назвою "Український Учитель". Однак кінець кінцем Канадський Крайовий Центр Українських Шкільних Рад рішив, що їм потрібно свого окремого журналу і вліті 1979 р. вийшло перше число їхнього нового журналу "Український Учитель в Канаді".

Після того була думка перетворити американський бюлетень "Рідна Школа" на спільний журнал СКВОРади і Шкільної Ради УККА. Однак ця думка показалаь непрактичною до реалізації, бо управа СКВОРади немає до своєї диспозиції досить працівників, щоб могли періодично видавати такий журнал. Для цього діла справді потрібна співпраця крайових централъ.

2. Другим проектом координаційної праці управи СКВОРади була пропозиція і заходи влаштувати восені 1979 р. спільну конференцію для учителів Америки та сходу Канади. Традиційно учителі рідних шкіл в системі Шкільної Ради УККА відбувають свою річну конференцію під кінець шкільного року, а вчителі сходу Канади, зокрема вчителі рідних шкіл та курсів українознавства провінції Онтаріо, на початку шкільного року. Головна користь із спільної конференції була б та, що спільними силами можна було б зорганізувати кращу програму та привагнути більше учасників на конференцію. Крім того, особистий контакт та виміна досвідом учителів рідного шкільництва з двох країн стали б стимулом для даьшої праці.

Шкільна Рада УККА (ЗСА) погодилась на таку спільну конференцію. За спільною конференцією висловились також більшість членів Комісії Шкільництва при Онтарійській Провінційній Раді ККК (Комітет Українців Канади). Однак спротивився її, з різних причин, голова вищезазваної комісії шкільництва і тому спільна конференція не відбулася: онтарійські вчителі мали свою окрему конференцію у жовтні 1979 р. в Торонті, а американські вчителі у жовтні 1979 р. у Філадельфії.

Неможливість здійснити два повидці проєкти: показує, що у шкільництві, як на жаль і в других ділянках нашого життя, немає це належного зрозуміння для потреби співпраці та координації праці. Управа Світової Координаційної Виховно-Освітної Ради може координувати працю складових шкільних організацій тільки тоді, коли вони собі такої координації бажають. Вона не має правомочності міністерства освіти, як дехто помилково думає. В такій ситуації, голова СКВОРади виконував наступну роботу підчас 1979 р., в додатку до праці над вищезазваними проєктами:

Повідомляв крайові централь та організації про нові підручники, книжки та другі навчальні матеріали, а деколи і вислав показові примірники на кошти СКВОРади;

Вислав періодично до шкільних централъ бюлетень Шкільної Ради УКА "Рідна Школа".

Від різних шкільних центрів та діячів голова СКВОРади отримував наступні періодичні видання:

#### З Австралії:

"Інформативно-Методичний Листок" (циклостилем). Видає Українська Центральна Шкільна Рада в Австралії.

"Рідношкільний Навчально-Методичний Квартальник" (циклостилем). Видає Ессендонська Школа ім. Т. Шевченка. Ессендон, Вікторія, Австралія

#### З Англії:

"Догос" - періодична сторінка в газеті "Українська Думка". Видає Спілка Українських Учителів і Виховників.

#### З Канади:

"Рідношкільник" (циклостилем). Видає Комісія Шкільництва при Онтарійській Раді Комітету Українців Канади.

"Український Учитель в Канаді" (друковане). Видає Крайовий Центр Українських Шкільних Рад, Вінніпег, Канада.

#### Із ЗСА:

"Рідна Школа" (друковане). Видає Шкільна Рада УКА, Нью Йорк.

Крім того, з Німеччини ми отримували періодичні повідомлення про працю управи товариства "Українська Гімназія", яке поставило собі за завдання зібрати потрібні фонди та пропагувати ідею створення української гімназії в Європі.

січень, 1980 р.

д-р Роман Трач  
голова





# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА ВІСНОВНО-ОСВІТНА РАДА  
WORLD UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL

P.O. BOX 391, COOPER STA., NEW YORK, N.Y. 10003, USA

TELEPHONE: (212) 477-1709

ОСЕРЕДОК ПРИ СЕКРЕТАРІЯТІ СКВУ — TORONTO OFFICE  
2395 A BLOOR STREET WEST, SUITE 2, TORONTO, ONTARIO, CANADA M6S 1P6 TEL.: (416) 762-1109

RECEIVED FEB - 1 1979

Управа СКВОРади

липень 1979 р.

Голова: Dr. Roman Tratch  
1747 Scribner Rd.,  
Penfield, N.Y. 14526, USA  
(716) 381-8006 home

Састунник голови: Iwan Bodnarchuk  
67 Lynn Haven Rd.  
Toronto, Ont., Canada M6A 2L1  
(416) 783-4921 home

Протоколярний секретар: Bohdan Baran  
57 Neil Ave.,  
Stoney Creek, Ont., Canada L8G 2K1  
(416) 662-5407 home

Член управи: Iroida Wynnyska  
711 Westmount Rd. W.,  
Kitchener, Ont., Canada N2M 1S1  
(519) 578-6684 home

Заввага:

Під сучасну пору голова СКВОРИ тимчасово виконує обов'язки кореспонденційного секретаря.

# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

СВІТОВА КООРДИНАЦІЙНА ВИХОВНО-ОСВІТНА РАДА  
WORLD UKRAINIAN EDUCATIONAL COUNCIL

P.O. BOX 391, COOPER STA., NEW YORK, N.Y. 10003, USA

TELEPHONE: (212) 477-1200

ОСЕРЕДОК ПРИ СЕКРЕТАРИАТІ СКЗУ — TORONTO OFFICE

2395 A BLOOR STREET WEST, SUITE 2, TORONTO, ONTARIO, CANADA M6S 1P6 TEL: (416) 762-1108



червень 1979 р.

## Країнові Шкільні Центри і Організації

(Список впорядкований по-азбучно по країнах)

<u>Назва по-українському</u>	<u>Назва і адреса мовою даної країни</u>
Українська Центральна Шкільна Рада Австралії	Ukrainian Council of Education in Australia, c/o Mrs. B. Kowalenko, Secretary 64 Athelstan Road, Camberwell, Vic. 3124 Australia.
Українське Наукове-Освітнє Товариство в Бельгії	Centre Ukrainien d'Etudes en Belgique, c/o <del>Mr. M. Kohut</del> , Panoramalaan 42 3010 Wilsele Belgium Tel. 016-228360 .
Спілка Українських Учителів і Виховників у Великій Британії (Секція СУВ)	Association of Ukrainian Teachers and Educators in Great Britain, c/o Mr. K. Rozneckyj, Chairman 89 Bannerman Road, Bullwell - Nottingham, England NG6 95A
Країновий Центр Українських Шкільних Рад, Вінніпег, Канада	Ukrainian Canadian Committee, Education Department, 456 Main Street, Winnipeg, Manitoba, Canada. R3B 1E6

Рада Української Школи при  
Консисторії УРПЦ,  
Вінніпег, Канада

Ukrainian Educational Council  
of Canada,  
C/O Very Rev. S. Kiciuk, Chairman  
9 St. John's Ave.,  
Winnipeg, Man., Canada  
R2W 1G8

Tel. (204) 586-3093  
582-8709

Світова Рада Дозкілля,  
Торонто, Канада

World Ukrainian Preschool Council,  
C/O Mrs. M. Marmash, Chairman  
227 Queen's Dr.,  
Weston, Ont., Canada  
M9N 2H8

Tel. (416) 244-0848

Шкільна Референтура,  
Координаційний Осередок  
Українських Громадських  
Центральних і Крайових  
Установ в Європі,  
Мюнхен, Німеччина

Central Co-ordinating Committee  
of Ukrainian Organizations in  
Europe,  
Education Department,  
C/O Herr W. Lenyk,  
Isarring 11,  
8 München 40, West Germany

Tel. 361-5473

Централа Українського  
Православного Шкільництва  
в Америці,  
Саут Бавнд Брук, США

Consistory of the Ukrainian  
Orthodox Church of the USA,  
Education Department,  
P.O. Box 495,  
South Bound Brook, N.J. 08880  
USA

Tel. (201) 356-0090

Централа Опікунів  
Шкіл Українознавства  
Детроїт, Міч., США

Association of Ukrainian  
School Trustees,  
C/O Mr. D. Berezhowsky,  
12874 Sparling,  
Detroit, Mich. 48212  
USA

Tel. (313) 366-0755 - Work  
892-8769 - Home

71  
7  
Пкільна Рада УККА,  
Нью Йорк, США

Educational Council U.C.C.A.,  
P.O. Box 391,  
Cooper Station,  
New York, N.Y. 10003  
USA

Tel. (212) 477-1200

ПЛАН ПРАЦІ РАДИ ДЛЯ СПРАВ КУЛЬТУРИ  
при Секретаріаті СКВУ на 1980 -ий рік.

42

1. Ініціювати Конференції в справі українського назовництва в англійській мові .Назви країн, міст, рік , прізвищ та імен власних України та українців в англійському перекладі, радше англійською мовою.
2. Ініціювати Конференції в справі українського правопису , або організувати їх разом з Науковою Радою при Секретаріаті СКВУ.
3. Дальше вести акцію в справі лінгвіциду та нищення культури в УССР
  - а/ повести роз'яснювальну акцію вбивств діячів культури: Миколи Леонтовича, Алли Горської і Володимира Івасюка. Зокрема відносно останнього, що є продовженням практик окупантів у минулому.
  - б/ вказати на зразках советських видань та імпрез деформацію української культури в народньому мистецтві , одягах, орнаментах , в кераміці, народних танках , у музиці і т.п.
  - в/ усвідомлювати московську політику "злиття націй" через вимішування культур і творення "советського народу" , що є духовим геноцидом, та поборювати її .
4. Давати моральну піддержку культурним одиницям у їх виступах в країнах вільного світу.

В 1980 році Український "Візантійський хор" з Голландії /Утрехт/ під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича відвідає в літніх місяцях міста Америки і Канади. Рада для Справ Культури взяла зобов'язання - опіку в їх поїздки /хору/. Практичну опіку перебере УККА і КУК.
5. Голова повинен перевести зустрічі зі складовими організаціями Ради для Справ Культури та з референтами Ради для підготовки З'їзду діячів культури , що є пов'язані організаційно з Радою /представники організацій і референти. Потрібно перевести поїздки в ЗСА і Канаді.
6. Конференція Ради для Справ Культури розгляне проблеми культури в країнах поселення і в Україні , організаційні форми праці і виробить план на наступні роки.
7. Наділити грамотами найважливіших діячів культури в 1980 р.
8. Для реалізації плану потрібний бюджет Ради для Справ Культури в сумі:

а/адміністрація  
б/поїздки голови по осередках  
в/конференції Ради

- 5.000.00 дол.

Іван Кузів /секретар/

За Раду для Справ Культури при СКВУ  
Богдан Стебельський /голова/

43  
З В І Д О М Л Е Н Н Я РАДИ ДЛІ СПРАВ КУЛЬТУРИ  
при Секретаріаті СКВУ за 1978 -1979 рр.

П л е н а р н а С е с і я Ради для Справ Культури / виборча / відбулася в Нью-Йорку, 23 -го листопада 1978 р., з нагоди III-го Конгресу СКВУ, при участі 32-ох членів Управи, референтів Ради та делегатів від дванадцяти світових об'єднань культурної праці української спільноти поза межами України. Були заступлені організації світового характеру: Асоціація Діячів Української Культури /АДУК/, Інститут ім. Симона Петлюри, Об'єднання Мистців Української Сцени /ОМУС/, Об'єднання Мистців Українців Америки /ОМУА/, Канади /УСОМ/ та Європи, Об'єднання Українських Письменників - "Слово", Об'єднання Працівників Дитячої і Молодіжної Літератури /ОПДЛМ /, Світове Об'єднання Українських Професійних Музик /СОУПром/, Світова Федерація Спілок Українських Журналістів /СУЖ/, Українська Американська Асоціація Університетських Професорів, Українська Музична Фундація /УМФ/, Український Музичний Інститут /УМІ/, Український Музичний Фестиваль, Український Літературний Фонд ім. І. Франка.

Крім делегатів організацій були заступлені плени Управи та референти Ради для Справ Культури. Референтури очолюють: прикладного мистецтва - Л. Бурчинська, бібліотекарства - І. Кобаса, живого слова - А. Стебельська, радіо, фільм і телебачення - І. Макарик, мистецьких галерій - І. Шумська-Мороз, естрадного мистецтва - О. Глібович, культурної документації - О. Соколишин, музейництва - М. Борачок. Референтура культури при СФУЖО - М. Ласовська-Крук.

В Раді для Справ Культури є заступлені голови Рад для Справ Культури при Крайових репрезентаціях /УККА, КУК і <sup>УЦР</sup>Аргентини/. На Пленарній виборчій сесії були звітування складових організацій, референтур і управи. Останню обирає Сесія, управа покликає референтури, а делегатів до Ради визначають організації.

Нарадами проводив д-р Богдан Стебельський - голова Ради для Справ Культури при Секретаріаті СКВУ, а секретарював - м-р. Іван Кобага. Загальний звіт з діяльності Ради подав голова, а кожна організація устами своїх делегатів. Від АДУК - Леонід Полтава, від ОМУС - С. Крижанівський, за ОМУА і УСОМ - П. Андрусів, за ОУП "Слово" - У. Любович, від СОУПром і УМІ - Д. Каранович, за УМФ - М. Кравців-Барабаш, за УААУП та Інститут ім. С. Петлюри - д-р М. Степаненко, за Музичний Фестиваль - М. Кравців-Барабаш, за Український Літературний Фонд ім. І. Франка - А. Антонович, за СУЖ - О. Кузьмович.

З числа референтів звітували: Л. Бурчинська, І. Кобаса, І. Шумська-Мороз, О. Глібович, М. Борачок, М. Ласовська-Крук.

Від Крайових Рад: Ю. Рєвай /УККА/ і Н. Когуська /КУК/ особисто; від УЦР Аргентини - І. Чарнецький /письмово/.

На основі звітувань вирисувався образ організованої праці Ради для Справ Культури і проблеми, що стоять для розв'язки в майбутньому. Завданням Ради усвідомлювати культурні процеси спільноти, стимулювати її організоване культурне життя й його координувати, а почасти репрезентувати.

Після дискусії над звітами відбулося звітлення Контрольної Комісії та уділення абсолюторії. Обрано нову Управу Ради для Справ Культури при Секретаріаті СКВУ в складі:

д-р Богдан Стебельський - голова, проф. д-р Микола Степаненко - перший заступник голови, проф. д-р Михайло Кушнір - другий заступник голови, мгр. Іван Кузів - секретар, д-р Ірина Шумська-Мороз - касир, Володимир Довгачук - організаційний референт.

В склад Контрольної Комісії обрано: доц. інж. Леоніда Вертипорох-голова, Володимир Гаврилюк і Михайло Черешньовський - члени.

Пленарна Виборча Сесія Ради для Справ Культури прийняла резолюції які залучусмо в окремому примірнику.

2. Участь голови Ради для Справ Культури в праці Секретаріату СКВУ

Голова РСК брав участь в усіх засіданнях Президії Секретаріату СКВУ з дорадчим голосом, звітував з діяльності Ради та пропонував до схвалення акції Ради.

3. Акція проти "Советського лінгвіциду в Україні".

В 1979 р. Рада для Справ Культури запропонувала Президії Секретаріату акцію відносно посиленої русифікації України та "союзних республік" ССРСР. За основу взято комунікат Міністерства виховання УССР, інструкцію якого помістила "Радянська Освіта", Київ, з 11 листопада 1978 і та "Учительская газета" з 24, 26 і 29 травня 1979 р. і "Правда Востока" з 23, 24 і 25 травня 1979 р., що звітували про Всесоюзну конференцію в Ташкенті, присвяченій ролі російської мови у навчанні шкіл в республіках ССРСР яка відбулася 22-24 травня 1979 р.

Рішено зладити протестаційне письмо до ЮНЕСКО при ООН з вимогою познайомитися з проблемою, щоб ствердити і засудити московсько-советський геноцид.

В письмі подано прізвизда свідків, що можуть кожночасно підтвердити зміст письма - протесту: ген. Петро Григоренко, Валентин Мороз, Петро Вінес, Леонід Плющ, Надія Світлична, Віталій Лехтер, Іван Колюска, Валентин Мороз. Крім того в письмі ряд названо ряд праць, що інформують про стан ру-

сифікації в Україні , як І.Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація", І.Коляски "Виховання в СРСРській Україні" і т.п. інших авторів.

Письмо виготовив Іван Коляска, а доручив канцелярії ЮНЕСКО при ОБ президент СКВУ Микола Плав'юк.

4. Внутрішня діяльність Ради для Справ Культури.

Президія Ради для Справ Культури вела переписку з членами Ради, референтами Ради та Управами складових організацій . Голова брав участь репрезентаційних імпрезах , влаштовуваних організаціями, що входять у склад Ради. Писав статті на тему культурної проблематики, виступав з доповідями на важливіших імпрезах складових організацій Ради.

5. Діяльність складових організацій Ради для Справ Культури.

Український Літературний Фонд ім.Івана Франка у Чикаго відбув 19 листопада 1978 р.у Торонті Літературний Вечір ,присвячений роздачі літературних нагород за найкращі твори поезії ,прози і драми.

Першу нагороду журі признало Володимирові Ягубу, другу -Олександр Ісгарському, третю - Марії Струтинській.

За твори для дітей нагороджено Романа Завадовича ,Ніну Мудрик-Мриц та Ірину Лаврівську.

Поза конкурсом журі признало нагороди нескореним письменникам в Україні/ув'язненим в концентраційних таборах/ : Ігорові Калинцеві за поезію і Михайлові Осадчому за прозовий твір "Більмо".

Голова Ради для Справ Культури прочитав з цієї нагоди доповідь - "До проблеми відповідальности письменника".

Український Літературний Фонд ім.Івана Франка створив своє відділення на Канаду в Торонті і плянує створити подібні в Європі та в Австралії.

6. Об'єднання Мистців в Українській Сцені

з осідком у Філадельфії - Торонті. Найактивніше працюють три театральні групи : Студія при "Театрі в п'ятницю" під керівництвом Володимира Шашаровського /"Електра" і "Львів місто радості і болю"/ у Філадельфії;

Студія Л.Крушельницької у Нью Йорку /об'єднує молоді сили/ ставила в минулому році хвезки на сценах Америки і Канади ряд постав живого слова - інсценізації.

Театр "Заграда" в Торонті ставив : "Одруження" Гоголя, "Енну Мазаїмо" М. Куліша та "Суєту" Карпенка-Карого на терені Канади і Америки. На фестивалі етнічних театрів Онтаріо/виступало 12 театрів/"Заграда"зробило свої постановки



46  
ди за найкращі костюми і декорації. Директором театру є Володимир Довганюк, а режисером Юрій Бельський.

ОМУС готує другий том історії "Українського театру".

Асоціація Діячів Української Культури /АДУК/ в 1979 році відбула загальні збори у Торонті. Управа АДУК упродовжила на 1979 рік календарець найвизначніших діячів і творців української культури, яких спільнота повинна відмітити святковими імпрезами, концертами чи статтями у пресі. АДУК повела акцію за чистоту української мови, взяла участь в дискусії за Харківський чи Київський правопис. В минулому році члени АДУК вели протестну акцію в справі вбивства московськими окупантами композитора Володимира Івасюка. Випустила збірник "Терем".

Об'єднання Мистців Українців Америки - ОМУА та Українська Спілка Образотворчих Мистців - УСОМ в Канаді очолені - перша Михайлом Черешньовським, друга - Еироном Левицьким, творять асоціацію товариств разом із мистцями Європи /Німеччини і Франції/. Мали виставки збірні та індивідуальні в Нью Йорку /ОМУА/ в Канаді в галеріях "Фокус" і КУМФ. Були теж виставки наших мистців в Парижі і в Мюнхені. Виставки в галеріях ОМУА і КУМФ відбувалися систематично.

Український Музичний Фестиваль з осідком в Торонті, очолений Мартою Кравців Барабаш. В 1979 році відбувся IX -ий Конкурс співу, інструментальної музики, хорових і сольових співів, шкільних і церковних хорів та деклямації. Участь бере головно молодь мистецьких шкіл і організацій. Конкурси відбуваються в Торонті. До журі ангажовані були висококваліфіковані спеціалісти.

УМФ /Український Музичний Фестиваль/ займається видавничою діяльністю - музичної літератури: Видано: "Моя Україна" - збірка народних мелодій на фортепіан, "Співаночки" - для дітей, "Колядки і щедрівки", "Дуети" Витвицького та "4 музичні п'єси" - Зенона Лавришина. Готується 7-ий том "Збірник українських пісень" З. Лиська.

Об'єднання Письменників "Слово"

Об'єднання очолює письменник, д-р Остап Тарнавський. Осідок централі в Нью Йорку /ЗСА/. Філію на Канаду, з осідком у Едмонтоні, очолює мгрр Юрій Стефанік. В Торонті існує станиця "Слова". Управа приготувала до друку чергове число збірника - "Слово". В Нью Йорку і в Торонті відбуваються авторські вечори і імпрези присвячені визначним письменникам та подіям української культури. "Слово" вислало прохання до Пен-Клубу в справі членства Мороза та інших письменників дисидентів.

МЛ/ 47

Об'єднання Працівників Дитячої і Молодіжної Літератури /ОПДМЛ/.

Осідок ОПДМЛ є в Торонті. Очолює письменник Іван Боднарчук. Об'єднання, в минулому 1979 р., виготовило "Альбом казок" для дітей, ілюстрований різними українськими мистцями. Відбувся літературний вечір у Торонті письменника Барагури, редактора "Веселки". Члени ОПДМЛ - Ніна Мудрик-Іриц та Роман Завадович за свої твори для дітей здобули другу нагороду П'ятого Літературного Конкурсу Українського Літературного Фонду ім. Івана Франка.

Інститут ім. Симона Петлюри з осідком у Торонті. В 1979 році став співвласником будинку у Вашингтоні /ЗСА/. Очолює проф. д-р Олег Підгайний. Інститут відбув конференцію з участю проф. Миколи Степаненка та проф. Ярослава Рудницького, представників уряду УНР, що є членами Інституту. Голова, д-р Підгайний зладив Пропам'ятну книгу - звіт із першого побуту В. Мороза в Торонті, в якій зібрав голоси преси про виступи Мороза. Книга ілюстрована. Техніка "зіракс". Інститут відбув зустріч своєї Управи з Валентином Морозом для взаємних інформацій.

Українська Американська Асоціація Університетських Професорів /УААУП/ має осідок в Америці. Очолює її від 1979 року проф. д-р Петро Стернас Філадельфії. В 1979 році УААУП відбула з'їзд своїх членів, присвячений професійним справам членів.

Світова Федерація Спілок Українських Журналістів, очолювана ротацийним способом. В 1979 р. аж до наступного з'їзду очолювала і буде очолювати Федерацію голова СУЖ Америки. Наз на зміну очолює раз голова Канади, раз голова СУЖ Америки. Тепер головою є О. Кузьмович. Федерація видає неперіодичний журнал "Український Журналіст". В 1979 році одне число видала СУЖ Америки.

СУЖ Канади влаштував традиційні "Равти", при допомозі яких здобував фінанси для організаційних потреб.

Світове Об'єднання Українських Професійних Музик /СОУПром/ з осідком у Нью-Йорку очолює, як теж і Український Музичний Інститут очолює Дарія Каранович. Працюють, організуючи професіоналів музик та композиторів і ведуть музичні школи.

Окремі ділянки праці ведуть референти Ради для Справ Культури при Секретаріаті СКВУ ; з ними президія Ради є в листовному контакті.

Лідія Бурачинська опрацьовує матеріали про стан прикладного мистецтва на еміграції; його мистецький рівень і перспективи на майбутнє.

Маріян Борачок переводить облік українських музеїв, їх професійний стан і якість. Буде складений окремий звіт.

д-р Ірина Шумська Мороз збирає інформації про українські галерії образотворчого мистецтва і їхнє професійне ведення. Готує звіт.

д-р Олександр Соколяшин займається документацією української культури, зокрема відносно її нищення в УРСР.

д-р Ірина Макарик займається проблематикою теле- і радіопередач на терені Канади і Америки.

Референт бібліотекарства м-р. Іван Кобаса - не реагує на листи. Його обов'язком бути у зв'язках з товариствами українських бібліотекарів Америки і Канади. Буде покликаний новий референт.

В минулому році /1979/ Рада для Справ Культури була в контакті з нашими музичними та іншими складовими організаціями, що влаштували ряд концертів на пошану наших композиторів. Деякі були під патронатом Ради.

Український Літературний Фест ім. Івана Франка у Чикаго влаштував концерт на пошану Станіслава Людкевича, Василя Барвінського, Дениса Січинського, Остапа Нижанківського, Нестора Нижанківського і Бориса Кудрика.

Музичний Інститут ім. М. Лисенка в Торонті влаштував концерт для відмічення 100-річчя від народження Станіслава Людкевича.

КУК у Торонті влаштував концерт на пошану 90-річчя Левка Ревуцького та 100-річчя Станіслава Людкевича.

Подібні концерти були влаштовані музичними об'єднаннями, присвячені Людкевичові, у Вашингтоні і в Нью-Йорку.

В 1979 році помер голова Ради для Справ Культури при УККА - міністр Юліян Ребай. УККА повинен делегувати нового голову до Ради для Справ Культури при СКВУ. Головою Ради для Справ Культури при КУК - є мистець Леонід Молодоханин. При УЦР в Аргентині головою Ради для Справ Культури є Іван Чарнецький, що є в постійному контакті і звітує зі своєї праці. В інших країнах не має Рад для Справ Культури при Крайових Репрезентаціях.

Богдан Стебельський, голова Ради для Справ

49

ЗВІДСВІДЧЕННЯ

здіяльності Української Світової Кооперативної Ради - члена Секретаріату СКВУ - Окселіяна Плешкевича за 1979 рік.

Моя праця як члена Секретаріату, який репрезентував українську кооперацію в країнах поселення обмежувалася до постійного контакту з кооперативними Красвини Радами, спираючись на поданому плані 3-го Конгресу СКВУ, зокрема в реалізації створення української фундації, зате так з причини перевантаження працею та мого віку і здоров'я мені було тяжко брати участь в засіданнях Секретаріату.

Вже в початках 1979 року на підставі рішення Президії Української Світової Кооперативної Ради /УСКР/ ми звернулися через Красві Ради до усіх кооператив маючи на увазі многотисячне кооперативне членство здійснити плани СКВУ в справі української фундації. Українська Світова Кооперативна Рада рішила не тільки підтримати, але і реалізувати плани СКВУ.

Дня 3.лютого 1979 на зустрічі з головою п.Миколою Плавжком узгіднено зміст комунікату, якого копію вислали 18 лютого 1979 до голови СКВУ, і який розіслано до всієї преси української діаспори. В цьому комунікаті Президія Української Світової Кооперативної Ради зголосила готовість допомогти Секретаріатові організувати і розбудувати однодоларовий фонд СКВУ. При цьому в точці 2-ій цього комунікату Президія УСКР запланувала видати економічно-господарський альманах маючи на увазі усі сектори господарсько-фінансового життя, а саме: кооперативний, фінансовий, торговельний, промисловий і приватний. Ці пропозиції комунікату були схвалені Президією СКВУ на засіданні 2.марта 1979.

У висліді планувань Української Світової Кооперативної Ради Секретаріат СКВУ прийняв рішення відбутися одне засідання Президії Секретаріату в Чикаго. Президія Секретаріату <sup>У.С.К.Р.</sup> до часу ваканійних ферій це є до 16 червня 1979 відбула два засідання присвячені організації і плануванню конференції СКВУ, дату якої усталено на день 3 листопада 1979 р. В цьому часі від березня до червня я був в контакті з Українським Конгресовим Комітетом його дир. мгр.В.Вазарком, як теж з Братськими Союзом і головою СКВУ в усталенні програми конференції та підготовки зустрічі з громадянством м.Чикаго. В порозумінні з головою п.М.Плавжком і мгр.І.Вазарком устійнено програму конференції, а з Братським Союзом узгіднено, що їх буде репрезентувати в групі панелістів проф.др.Іван Телжк.

Конференція відбулася 3 листопада 1979, якої темою була "Стан економіки в діаспорі - розносні тенденції і можливості в майбутньому, та їх вклад

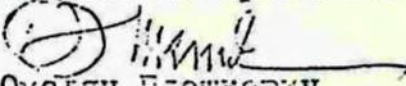
в загально українській справі". Панелістами були: пп.Телюк, Пleshкевич Куляс, Безхлібник і Старух, Модератором панелі п.Григорчук. По панелі відбувся бенкет, на якому було 158 осіб в цьому багато представників місцевих різних організацій. Програмові доповіді виголосили голова СКВУ п.М.Плавук і дир.І.Базарко.

В конференції СКВУ взяли участь представники красних організацій а саме: пп.М.Плавук, В.Кирилюк, В.Безхлібник, Ф.Мартинюк, І.Базарко, У.Дячук І.Олексин, В.Казанівський, Ю.Куляс, П.Вогданський, З.Матла, Р.Кобилецький О.Пleshкевич, Р.Мицик, Д.Григорчук. В межах часі треба підкреслити, що відбулося засідання приязних представників СКВУ, УККА, Братських Союзів кооперації, Купців-Промисловців і Професіоналістів, на якому вирішено створити фундацію СКВУ..

Співпраця кооперації із СКВУ є далше в плані Української Світової Кооперативної Ради, тимбільше, що Централь Українських Кооператив Америки /ЦУКА/ є в порозумінні з пресою в ЗДА /"Свобода" - "Америка"/ в справі сталих одномісячних "кооперативно-господарських сторінок" на яких без сумніву будемо старатися проблему фундації подати до відома нашої спільноті.

При тому прошу вас уважно углянути моє прохання в письмі з дня 4.січня 1960 звільнити мене з членства Ізвального Секретаріату, а прийняти на члена Секретаріату СКВУ н.дир.Романа Мицика

З кооперативним привітом:

  
Оксана Пleshкевич  
голова УСКР:

Згідно з прийнятими резолюціями З'їзду Світової Ради Суспільної Служби СКВУ, ексекютива Ради виголовила в січні 1979 р. Рамовий План Праці, а саме:

1. Наладнання організаційної сітки
2. Узгіднення допомогових акцій дорогою виміни інформацій, як також координація допомоги українським дисидентам і усім біженцям
3. Підтримка акції "Року Дитини"
4. Організація 4-ох Комісій.

Секретар Ради записав 39 вхідних і 110 вихідних писем. Ексекютива Ради відбула 6 нарад з яких протоколи розіслано до всіх членів Ради.

В ділянці наладнання організаційної сітки - в склад Ради ввійшли при кінці 1979 р. крім вибраних З'їздом членів ексекютиви, представники з поодиноких країн, а саме: Австралія - п-і Т. Війтович, Аргентина - п. Б. Литвинович, Європа - п-і А. Остап'юк /референтра Суспільної Опіки КОУГЦУ/, Канада - др. Б. Волянський /представник Суспільної Служби Українців Канади/, ЗСА - ще не подано офіційного представника, однак наладнено повну співпрацю з ЗУАДК-ом завдяки його голові - др. О. Біликові, Бразилія - ще немає представника, помимо нашого звернення до Українського Представництва в Бразилії. Представником Суспільної Служби СФУЖО є п-і С. Янківська. Досі ще деякі світові об'єднання чи міжкrajові надбудови не зголосили своїх представників.

В ділянці координації допомоги зроблено наступні спроби:

а/ Розіслано два запитники. Перший запитник був в справі уділених допомог за останніх 5 років. Відповідь надіслали 7 центральних установ, які подали грошеві і інші допомоги. Сумаричне зіставлення даних показує, що в 1974 р. уділено допомог на суму \$13,146

в 1975 р.	"	"	"	\$17,075
в 1976 р.	"	"	"	\$17,336
в 1977 р.	"	"	"	\$23,435
в 1978 р.	"	"	"	\$39,927
до червня - 1979 р.	"	"	"	\$21,644.

Ми є певні, що ці дані не показують усіх уділених допомог, тому що велике число організацій не були захоплені тим запитником. Другий запитник, відмінного характеру, вислано в грудні 1979 р. до центральних організацій-членів СКВУ. Запитник зложений для зібрання інформацій про заплановану допомогу на 1980 р. Мамо надію, що всі організації, які плянують допомагати в цьому році, пришлють нам виповнені запитники.

б/ Рада зорганізувала і перевела Конференцію для координації допомоги українським дисидентам при співучасті членів Президії СКВУ, Комісії Прав Людини, Голови ЗУАДК-у, представника Централі К/К і представників СФУЖО. Звідомлення з цих нарад і рекомендації появилися в укр. пресі.

в/ Для зорганізування українських представництв у переселених таборах

52  
Відня і Риму зроблено певні заходи, а саме: ЗУАДЖ організував своє представництво в Римі в порозумінні з Українською Консисторією а др. Наклович зголосив свою готовість організувати представництво у Відні. Тепер очікуємо від нього проєкту бюджету видатків зв'язаних з працею цієї комісії.

Організація Комісії і їх праця -

- а/ Комісія Зовнішніх Зв'язків - очолює др. Б. Волянський
- б/ Комісія для справлення правильника Ради - під проводом пані С. Янківської
- в/ Комісія Пресово-Інформативна, працю якої координує інж. В. Палієнко. Комісія вже збрала матеріяли до першого бюлетеня Ради, який внадовзі буде розісланий до всіх українських центральних організацій.
- г/ Комісія Організаційно-Студійна є в стадії організування.

З. Дуда,  
Голова

РАМОВОГО ПЛАНУ ПРАЦІ  
СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

53

на 1980 рік

1. Доповнення складу Ради.
  2. Праця Комісій Ради:
    - а/ Справлення Правильника Ради і його затвердження.
    - б/ Розбудова харитативної праці в країнах українського поселення.
    - в/ Започаткування старань про акредитацію Ради в ОН.
    - г/ Домагання про дозвіл чи можливість прямої допомоги українським політичним в'язням, як також про вільну еміграцію українців із комуністичних країн - в першу чергу з України.
    - г/ Видання бюлетеня і пресових комунікатів.
    - д/ Дальші спроби координації удільваних допомог.
  3. Скликання 2 переведення Річної Конференції Ради, задля виміни думок, інформації і взаємної підтримки.
- З нагоди Інтернаціонального Року Родини, нашим ключем на 1980 рік є: "Рік Української Родини".

ПРОЄКТ

БЮДЖЕТУ ВИДАТКІВ

СВІТОВОЇ РАДИ СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

на 1980 рік.

Кошти адміністрації	\$ 500.00
Праця Комісій Ради	8,000.00
Засідання, сесії, конференції	<u>6,000.00</u>
РАЗОМ	<u><u>\$14,500.00</u></u>



Комісія Організаційно-Студійна (КОС) при Світовій Раді Суспільної Служби СКВУ концентрує свої сили в харитативних ділянках. Харитативна праця як така має шляхетний характер, який виявляється в її цілі: допомагати одиницям, що не в змозі самим собі допомогти. Допомога може бути різного роду, так, як причини, які спонукують людей шукати допомоги.

Ця Комісія має за свою мету допомогти потребуючим українцям розкиненим по цілому світі, а саме - біженцям у переселенських таборах у Відні чи в Римі, політичним в'язням і тим, які бажають переселитись до Канади чи Америки.

На цей біжучий рік, Комісія випланивала систему, на підставі якої зможе ставити перші свої кроки у харитативній праці, а також поінформувати членів КОС де і яка допомога потрібна. Наприклад, щоб знати як розподілити відповідну допомогу потребуючим, треба насамперед навести зв'язок з усією українською громадою по цілому світі. Це мабуть звучить як неймовірне чи неможливе завдання, але при допомозі представників організацій поодиноких країн, КОС зможе нав'язати контакт з усією українською громадою в діяспорі. Рівнож зробить зусилля для зібрання інформації про харитативну і допомогову працю від усіх тих установ і організацій, які займаються цією ділянкою.

Дальше КОС подбає про зібрання евіденції про потребу допомоги, використовуючи всі можливі джерела, напр. різні світові організації, Червоний Хрест та інші. Таким чином можна буде доручити опіку над потребуючими українським

організаціям у даних країнах.

КОС просить усіх організацій вести записки і реєстр уділених допомог, щоб у такий спосіб мати документацію, яку можна час від часу, або один раз у рік переслати до Секретаріату СКВУ для вжитку Світової Ради Суспільної Служби.

Другим завданням КОС, це простудіювати і пізнати організаційні структури харитативної праці в поодиноких країнах. Соціальна система кожної країни важлива щодо розвитку сітки суспільної служби. Відтак треба також заізнатися з організаційним життям українців у даній країні, щоб довідатися докладно про стан організації, її потенціалну силу, потреби та загальні цілі. Великою допомогою у цьому повинні бути представники українських організацій тих країн.

Зібравши відповідні інформації, Комісія - при відповідній співпраці даної країни - допоможе виготовити план для побудови чи дальшої розбудови суспільної служби та її організаційної структури, пристосовуючи план у такий спосіб, щоб була якнайбільша користь для українців у цій країні.

Для успішности нашої праці, уважаємо, що необхідно буде співпраці і піддержка в першу чергу всіх Українських Церков і їх духовенства, як також зрозуміння і піддержка всієї зорганізованої української спільноти в діаспорі.

Для здобуття піддержки наших Церковних Проводів, КОС буде робити старання скликати низку конференцій, запрошуючи до участі в них українське духовенство.

Дальше КОС буде співпрацювати з іншими комісіями та радами, зокрема в стараннях про дозвіл на еміграцію з Совєтського Союзу для всіх українців, для яких це буде важливою і засадничою потребою.

Розвиток цієї Комісії - важлива і необхідна справа для всіх українців у діяспорі. Комісія намагається збудувати солідний фундамент, на якому можна буде поставити всі українські громадські справи в харитативній ділянці.

Христина Мулькевич



# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
WORLD COUNCIL OF UKRAINIAN WELFARE AND SOCIAL SERVICES  
СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

2118A Bloor St. W.

Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Tel (416) 762-1108

28-го червня 1980 р.

## СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ

звертається до Пленарної Сесії з проханням підтримати наші плани праці для зміцнення і розбудови харитативної праці в діаспорі. Ми не подаємо звіту з проробленої праці, бо він був пересланий з матеріалами і звітами Секретаріату. Бажаємо, однак, звернути Вашу увагу на деякі труднощі і проблеми, які ми зустріли у веденні нашої праці, і які передбачаємо в майбутньому:

1. Організаційно-Студійна Комісія Світової Ради Суспільної Служби видала два запитники і одно загальне звернення (в пресі і Бюлетені Світової Ради) в цілях зібрання інформації для розглянення можливостей координації допомоги. Вислід одержаних відповідей до цього часу відносно слабкий; справа координації стрінулася також з певною критикою чи незадоволенням. Ми хочемо запевнити всіх, що Світова Рада Суспільної Служби діє на демократичних засадах і цілковито є здана на добру волю і кооперацію всіх наших установ і організацій, які мають якенебудь відношення до харитативно-допомогової ділянки. Ми виходимо з założення, що як нас покликано українською спільнотою діаспори до дії і доручено Раді виконати певні завдання, то ми, виконуючи їх, є даліше здані на піддержку чи критику цієї спільноти. Якщо нам доручено координувати харитативну чи допомогову ділянку, то щоб це виконати, Рада мусить дістати інформації про цю працю від найнижчих клітин, які саме практично цю працю виконують, щоб ці інформації дійшли до Світової Ради. Проводи і надбудови тих найнижчих клітин повинні б зі свого боку піддержати заклики і звернення Ради, заохотити і допомогти своїм відділам і клітинам зібрати і подати бажані дані. Ми даліше просимо всіх, які допомагають і займаються харитативною працею передавати до Світової Ради всі ті інформації, щоб можна було мати приблизний образ нашої загальної харитативної праці. Нам не важливо, чи ці інформації прийдуть дорогою організаційної структури даної установи, чи будуть вислані прямо.

58

Ми з черги попробуємо зібрані інформації видати окремим статистичним зібранням, з якого могли б користуватися всі зацікавлені. Організаційно-Студійна Комісія подає свої плани і маємо надію, що ми всі допоможемо їй у тій доволі складній праці.

Світова Рада Суспільної Служби при допомозі і співучасті членів Президії Секретаріату і Комісії Прав Людини відбула конференцію присвячену допомозі українським дисидентам і біженцям. Постанови і рекомендації з тієї конференції були розіслані до всіх членів СКВУ і друквані в пресі. Не знаємо, чи в зв'язку з конференцією чи рівнобіжно до неї УККА і КУК видали комунікати до своїх відділів, щоби з нагоди відвідин дисидентів у поодиноких місцевостях були проведені добровільні збірки, а чистий дохід був поділений наполовину, передаючи одну відповідному дисидентові, а другу пересилачи в США до ЗУАДК на загальне conto допомоги дисидентам, а в Канаді на фонд "Поміч Україні". До цього часу нам не відомо про виконання цього звернення, однак маємо надію, що це остаточно ввійде в практику. Ми знаємо, що під цю пору справа нового приїзду українських дисидентів і біженців припинена - у Відні і в Римі нема вже майже нікого - а ті, що залишилися то або скоро виїдуть, або ні Канада ні США їх не приймає.

Ми, однак, не можемо задовольнятися тим, що з огляду на політично напружені відносини справи обернулися в такий спосіб. Нам треба тим більше робити всі можливі старання, незважаючи на сьогоднішню ситуацію, допомогти тим, які наражені на небезпеку, подати помічну руку. Світова Рада Суспільної Служби плянує почати дві акції, які в парі з акціями Світового Конгресу за деколонізацію України і Мадридської конференції звернули б увагу світу на konieczність дозволу на виїзд тим українцям на еміграцію, які конечно цього потребують чи бажать, як також акцію допомоги політичним в'язням совєтських тюрем і концтаборів, а в тому українським політичним в'язням. Ці акції мусіли б бути одобрені Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ - тому, щоб були успішні, мусіли б мати підтримку всієї української спільноти діяспори.

Для підготовки до тих акцій Світова Рада Суспільної Служби організує Комісію Зовнішніх Зв'язків. Ця Комісія матиме свій осідок у Нью Йорку. Дальша запорука успішности тих акцій у великій мірі залежатиме від підтримки наших церковних проводів.

Тут дозволимо собі звернути Вашу увагу на звернення Суспільної Служби Українців Канади до Українських Владик. Ми підтримуємо це звернення вповні і просимо всі найвищі церковні ієрархії, а в першу чергу Високодостойних Владик у Секретаріаті СКВУ про допомогу і видання спеціальних листів-послань до всього українського духовенства, поручаючи їм вступити в співпрацю з місцевими українськими харитативними установами і своїми заохочуваннями і підтримкою з'єднати цю спільну найвищу християнську ідею допомоги ближньому. Цим способом наші заклики дійдуть до найширших кругів української спільноти і найбільш віддалених закутків нашого поселення.

Реасумуючи наші звернення, прохаємо Пленарну Сесію СКВУ затвердити наш план праці і в своїх рекомендаціях помістити підтримку для дальшої праці Світової Ради Суспільної Служби:

- 1) Всі українські організації, які дають допомогу, повинні час від часу, а принаймні раз у рік, подавати інформації і всякі дані з уділеної допомоги Світової Раді Суспільної Служби, щоб уможливити їй координацію допомоги.
- 2) Пересилати до Світової Ради всі відомості і дані, кому потрібно допомогти, а вистерігатися за всяку ціну подавання тих інформацій чи закликів у пресі - зокрема подавання прізвищ поодиноких осіб - бо це наражує ті особи на небезпеку, а також заторкає їх особисту гідність.
- 3) Одобрити і всеціло підтримати заплановані акції Світової Ради Суспільної Служби в справі еміграції українців з ССРСР та акції прямої допомоги політичним в'язням у совєтських тюрмах і концтаборах.
- 4) Підтримати прохання Світової Ради Суспільної Служби до найвищих Церковних Проводів про виготовлення окремих звернень і заохоти до всього українського духовенства включитися до співпраці місцевих харитативних установ і суспільних служб для збільшення і поліпшення допомоги ближньому. Прохаємо подати представників усіх Українських Церков до Світової Ради Суспільної Служби задля зміцнення співпраці в харитативно-допомоговому секторі.

Зенон Дуда  
голова  
Світової Ради Суспільної  
Служби

## СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

Суспільна Служба Українців Канади діє як харитативна організація на терені Канади, сильно пов'язана з рештою організованої української громади. (Для ближчого розуміння з організаційною структурою і її працею див. стаття у Бюлетені Світової Ради Суспільної Служби, ч. 1 - весна 1980 р.)

Незважаючи на це пов'язання і позитивну піддержку Централі Комітету Українців Канади, праця натрапляє на різні труднощі, а зокрема в ділянці координації цієї праці і в обміні інформацій.

Другою, може це більшою проблемою є щораз менша жертвенність, і з кожним роком вже і так мале коло жертводавців щораз більше корчиться.

Харитативна праця вимагає великої послідовності і витривалості, а не є атрактивною для багатьох людей, зокрема молодшого віку - передавання емоцій тут у ніякий спосіб не знаходять свого виразу і може тому перше місце в громадській діяльності дістають усі інші ділянки нашої праці: одним словом, бракує для розвитку відповідної популярності і першества, принаймні рівноправності з політичним рухом нашої громади.

Такий стан і наша настанова не дозволяє нам використати цієї ділянки праці для досягнення цілі, до якої ми всі спільно повинні працювати.

Ми мусіли б перше погодитися і прийняти тезу, що дорогою зміцнення нашого допомогового сектора, ми українці здобули бусвіті признання і відповідний авторитет і фінансову базу.

Існують світові харитативні організації, яких визнають і з якими рахуються найбільші світові потуги. Що стоїть нам на перешкоді створити таку світову українську установу, яка стояла б на рівні інших харитативних організацій, а може б їх і в дечому перевищала? Суспільна Служба Українців Канади не може сама братися до цього, але може на своєму терені поставити так справи, щоб і прикладом і своїм вкладом спричинитися до будови міцної Світової Суспільної Служби, яка могла б здобути собі відповідне місце і признання між іншими народами.

6,  
Щоб виконати свою частину праці, ми мусіли б подбати:

- 1) Про дальшу розбудову Суспільної Служби в Канаді.
- 2) Здобути для харитативної праці більше зрозуміння і піддержки української зорганізованої громади, а зокрема жіночих організацій.
- 3) Подбати про те, щоби втягнути в індивідуальні члени Філій Суспільної Служби в першу чергу всіх тих українців, які ще не є охоплені ніякими українськими організаціями.
- 4) Знайти систему, яка допомогла б нам збільшити мале коло жертводавців, і щоб захопити своїми збірковими кампаніями все українське населення Канади.
- 5) Вдатися з проханням до наших найвищих Церковних Проводів, щоб вони переконали все українське духовенство підтримувати працю Суспільної Служби, включатися активно до управ Суспільних Служб, тому що допомога ближньому чи це в матеріальному чи духовому аспекті є найбільшим Божим благословенством. Тому, що харитативна праця Суспільної Служби і душпастирська праця українського священства такі близькі і ідейно зв'язані, що конечно вимагають тісної співпраці і піддержки.

Ми звертаємося до Пленарної Сесії Секретаріату СКВУ з проханням:

- 1) Щоби піддержала працю Світової Ради Суспільної Служби, а через це і працю Суспільної Служби Українців Канади.
- 2) Щоби звернулася з проханням до всіх наших українських Владик і єпископів для піддержки цієї ділянки праці, прохаючи їх виготовити спеціальні листи-післання до свого духовенства з порученням опіки і співпраці з Філіями Суспільної Служби у своїх парохіях і діцезіях, заохочуючи їх увійти в управи цієї харитативної установи.
- 3) Щоби поручила всім проводам центральних українських установ дальшу і ще більш посилену піддержку і співпрацю з Суспільною Службою Українців Канади, а зокрема а зокрема щоб включилися активно в щорічну всеканадську збіркову акцію на Фонд "Поміч Україні". Цей фонд приніс у 1979 р. 19,325.00 дол., з чого вислано посилок на 5,421.00 дол., а 7,590 дол. уділено українським дисидентам.



При спільній дії всієї української громади, ми могли б зібрати на цю благородну ціль стократну суму.

Докажімо собі і перед іншими, що ми на ділі, а не на словах є вільними українцями.

Віримо, що Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ підтримає наше звернення і своїми постановами і рекомендаціями допоможе нам розбудувати цю важливу ділянку - допомоги українцям у потребі.

Екзекутива  
Суспільної Служби Українців Канади

63

З В І Т

ДІЯЛЬНОСТІ СТЕФАНІЇ САВЧУК - ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА СКВУ за 1979 р.

Як член Президії СКВУ брала участь у ширших і вузких засіданнях Президії, які відбувалися в Торонті. Зосібна відбула робочі сесії з членами Президії для перегляду плану праці та узгіднення зустрічі членів Президії з Валентином Морозом. Народи і зустрічі відбулися в домі панства Ковальських, які гостили п. Мороза і всіх учасників, понад 30 осіб, обідом. За такий великий труд і видатки звязані із згаданою зустрічю належиться декторові і пані Ковальським найсердечніша подяка.

Репрезентувала я СКВУ на сесії Онтарійського Уряду, в часі якої Прем'єр Онтаріо привітав В. Мороза на волі, а відтак була на привітальному обіді для Валентина Мороза улаштованого урядом Провінції Онтарія. Брала участь у зустрічах других дисидентів з України, як Наді Світличної і Раїси Мороз, та у різних імпрезах для відзначення важливих подій, як Свята Державности, 50-річчя ОУН, у привітаннях Преосвященного Владика Киз Ізидора. Приймала участь в офіційному відкритті виставки української книжки, яку влаштовано заходами Товариства Українських Бібліотекарів Канади, при співпраці Канадського Інституту Українських Студій, та Бібліотеки Торонтонського Університету, з нагоди 75-ліття появи першої друкованої української книжки в Канаді. Виставку під гаслом "Українська Канадіяна 1904 - 1979" приміщено в Дослідчій Бібліотеці Джана Робартса в Торонто, яка є найбільшою університетською бібліотекою в Канаді, від 1 жовтня до 30 листопада 1979. Виставу відкрив Віцепрезидент Торонтонського Університету А. Дж. Ранкін. На виставі показано більше чим 250 українських книжок, з усіх ділянок творчости канадських українців.

Одночасно з виставкою "Українська Канадіяна" відбулася в Публічній Бібліотеці виставка української дитячої літератури.

У підготові до Конференції Світової Ради Суспільної Служби СКВУ брала участь у засіданні Світової Ради Суспільної Служби, на якому узгіднено дату, програму Конференції, теми доповідей і промовців, та учасників. Конференцію СРСС скликано для виміни думок у справі скоординованої дії на допомогу дисидентам, яка відбулася 17 листопада 1979 в Торонто, з участю президента

64

і членів Президії СКВУ. В ряді доповідачів промовляли теж Надія Світлична і Раїса Мороз, які на вступі своїх промов висловили признання за діловість конференції.

Слідуючого дня 18 листопада відбулася Конференція Суспільної Опіки СФУЖО, в якій я теж брала участь.

З проголошенням асамблею ОН - 1979 рік Міжнародним Роком Дитини, з ініціативи СФУЖО і за апробатою СКВУ покликано 1978 року до життя Світову Комісію Українського Року Дитини, під проводом мгр. Ірини Пеленської з осідком в Нью-Йорку, ЗСА.

У висліді дії Світової Комісії УРД проголошено в рамках Міжнародного Року Дитини ОН - 1979 рік Українським Роком Дитини. Проголошення підписали: президент СКВУ, голова СФУЖО і Світової Комісії УРД.

У програмі Українського Року Дитини поставлено на першому місці оборону української дитини в Україні, яка зазнає релігійного і національного переслідування, виявлення перед світом її дискримінації в режимі окупанта, виявлення культурно-освітніх осягів нашої дитини у вільному світі, а також звернення більшої уваги українського громадянства на свою дитину і її потреби.

Для реалізації напрямних дій УРД створено в різних країнах вільного світу Крайові Комітети Українського Року Дитини в ЗСА, Канаді, Австралії, Великій Британії, Франції, Бельгії, Аргентині, Бразилії, Венесуелі.

СФУЖО і Світова Комісія Українського Року Дитини намагалися використати кожну можливість для інформування західного світу про дитину в Україні. В таких цілях представниці СФУЖО брали участь у двох Міжнародних Конференціях в Женеві.

До Міжнародного Комітету Дитини внесено пропозицію взяти під опіку дітей ув'язнених та переслідуваних батьків в Україні.

На Конвенції Генеральної Федерації Жіночих Клубів Америки в Нью-Орлінсі ЗСА, делегатки СФУЖО внесли резолюцію з нагоди Українського Року Дитини, яка вказує на переслідування, що їх

зазнає дитина в Україні. Подібну резолюцію в обороні української дитини внесено до управи Міжнародної Жіночої Ради з проханням передати її Комітетові Опіки над дитиною, який радив вчасі Конгресу Міжнародної Жіночої Ради в Найробі.

Заплановано опрацювати довідку про трудне становище дітей в'язнів в Україні і вислати до групи "Права Дитини" в Женеві.

До акцій СФУЖО в Українськiм Році Дитини належить виготовлення сім виховних доповідей, які будуть розіслані членству СФУЖО та Краєвим Комітетам.

Краєві Комітети УРД проводили акцію впродовж року в різних формах:

- а) відбувались в пам'ять замучених дітей заупокійні Богослуження з підписуванням петицій в обороні української дитини,
- б) організовано протестаційні акції з підписуванням петицій молоддю в обороні рідної мови, які внесено до Комісії Міжнародного Року Дитини при ОН,
- в) влаштовано панелі з тематикою виховання дітей і молоді,
- г) організовано конкурси в напрямі виявлення молодих талантів,
- г) організовано зустрічі дітей з різних місцевостей,
- д) відбувались організування Українських Тижнів для зацікавлення українською дитиною,
- е) відбувались фестивалі, дитячі імпрези, вистави.

Світова Комісія Українського Року Дитини видала листівку під гаслом "Будьмо Друзями" в чотирьох мовах. Проект листівки виконала мисткиня Ніна Мудрик-Мриц в Торонто, де видруковано листівку накладом 10,000. Слід згадати із висловами широкій подяки про це, що у виданні листівки допомогла Президія СКВУ покриваючи кошт друку. Світова Комісія УРД видала теж жетони Українського Року Дитини 5,000 у Філадельфії.

Світова Комісія Українського Року Дитини стала членом-кореспондентом ЮНІСЕФ, організації для справ культури і допомоги при ОН і одержує інформаційні матеріали про М.Р.Д.

Міжнародний Комітет Року Дитини, передає тепер свої акції до дальшого провадження до ЮНІЦЕФ, де діє чотири Комісії: дитини, харчування, здоров'я і освіти.

ООН проголосила 1985 рік Роком Молоді. Світова Комісія Українського Року Дитини охопила організаційною схемою всі країни наших поселень і постановила не розв'язувати Краєвих Комітетів. Вони повинні продовжувати свої проєкти або перебрати акції інших Краєвих Комітетів.

Стефанія Савчук

ЗВІТ ДІЯЛЬНОСТІ 3-ГО ЗАСТУПНИКА ПРЕЗИДЕНТА СКВУ ЗА 1979 р.

1. Зараз після III-го Конгресу в співпраці з д-ром Кушпетю закінчили наводити телевізійну програму про Хід Конгресу.
2. З генеральним секретарем, п. Безхлібником, взяли участь в телевізійній програмі про хід III-го Конгресу і висновки про нього.
3. Дбав про адміністративний порядок і добробут працівників Торонтонського бюро СКВУ. Цей обов'язок з часом частинно перейшов до обов'язків генерального секретаря.
4. У співпраці з скарбником, д-ром Мартинюком, дбав про добрий порядок у фінансових справах - фінансове листування, приходи, розходи й банкові справи.
5. З генеральним секретарем упорядкували і видали 8-ме число Вісника СКВУ, липень 1979 р. як рівнож ряд комунікатив.
6. У співпраці з генеральним секретарем й скарбником упорядкували й перепровадили через Центральні Репрезентації Травневу Акцію за 1979 рік.
7. Був присутній і брав участь на всіх (окрім одної) нарадах Президії СКВУ, які відбувалися в Торонті і в Нью Йорку. Крім нарад Президії був представником СКВУ на наступних:
  - (а) Похороні сл.п. о. д-ра Кушніра у Вінніпегу,
  - (б) Зложив привіт на Міжкrajовім З'їзді Братства Колишніх Вояків I-ої Української Дивізії УНА,
  - (в) Конференції Української Світової Кооперативної Ради, яка відбулася у Шикаго,
  - (г) Конференції Світової Ради Суспільної Служби СКВУ в Торонті.
8. Зараз головним обов'язком є упорядкувати адресар СКВУ (приблизно 15,000 адрес) у системі комп'ютера. Ця праця мабуть буде закінчена в місяці травні.
9. Як 3-ий заступник президента, я завжди є у близькій контакт з президентом і I-им заступником президента СКВУ і готовий полагоджувати різні справи, які і де б вони не були.

В. Кирилюк

68  
BENJAMIN W. DOLISZNY, a.c.

Barrister, Solicitor, Notary Public

RECEIVED MAR 10 1980

TELEPHONE: 682-8321  
P.O. BOX 632  
69 QUEEN STREET  
ST. CATHARINES, ONTARIO  
L2R 6W8

Дня 5.березня 1980 р.

До

Президії СКЗУ

в Торонто

По виборі мене до Президії СКЗУ мені забрало багато часу, щоби заізнатися з різними ділянками многогранної праці цієї так важної для Українців Установи.

Як член президії СКЗУ я брав участь у всіх засіданнях Президії за виїмком одного в квітні 1979 р.

Мене призначено до Ради для Справ Культури, яка малаби поширити обмін мистецьких ансамблів, провідників молоді, вчителів, диригентів і т.п. між різними країнами. Одначе ця комісія, до якої входять: др. Б. Стебельський, др. Олексин і я досі навіть не зішлася, щоби про ті справи поговорити і намітити якісь пляни, але я вірю, що в майбутньому ми зідемося, щось углянемо а може і щось зробимо. Я готовий на заклик голови цієї Ради.

Тепер я маю запрошення скарбника дра Ф. Мартинюка до помочі в тій ділянці і я вірю, що буду могти там вложити трохи моєї праці.

З правдивою до Вас пошаною.

*Benjamin Doliszny*

Долішній Богдан  
адв. нотар і коря. радник

ЗВІТ З ПРАЦІ ЧЛЕНА ПРЕЗИДІЇ СКВУ ІВАНА ОЛЕКСИНА ЗА 1979 РІК

Крім участі в засіданнях Президії Секретаріату СКВУ, частинно виконав два наложені мені обов'язки.

Одним з них було поробити заходи для поширення обміну мистецьких ансамблів, провідників молоді, вчителів, диригентів, між різними країнами нашого поселення. Цей обов'язок було доручено др. Богданові Стебельському, адв. В. Долішному і мені. В цій справі /правда пізно/ написав я листа до д-ра Б. Стебельського та запропонував йому свою співпрацю.

Більше часу і праці присвятив я дорученню устійнити спосіб належного відзначення 50 ліття трагічного голоду в Україні. В тій справі написав листи до інших країн, -Аргентини, Австралії, Канади та Англії інформуючи їх про те, як плянуємо цю дату відзначити в нас і рівночасно прохав їх, щоб в тій справі обмінялися думками з нами.

В травні 1979 року відбуто зустріч представників Союзу Українок, Українського Музею та представників УККА для обміну думок в справі відзначення річниці 50 ліття Великого Голоду. У зустрічі взяли участь: голова СУА І. Рожанковська, дир. Українського Музею д-р. Б. Цимбалістий, екз. дир. УККА і заст. през. СКВУ І. Базарко, заст. през. УККА і член през. СКВУ І. Олексин, і ред. "Народної Волі", І. Смолій.

Голова СУА І. Рожанковська поінформувала присутних про пляни СуА а д-р. Б. Цимбалістий про пляни Українського Музею влаштовувати виставки в різних містах Америки і Канади. Для тієї мети проходить збірка матеріалів, експонатів, статистичних довідників, як теж експонатів з ділянки мистецтва з тематикою Великого Голоду. Крім того, заплановано збірку видань різними мовами про Великий Голод, як теж пресових відгуків на ці події.

Віцепрез. УККА і член През. СКВУ І. Олексин зreferував свій проєкт представлений на засіданні УККА в травні 1978 р. в справі побудови пам'ятника жертвам Великого Голоду. / копію долучую / Голова СУА І. Рожанковська і дир. Українського Музею д-р. Б. Цимбалістий висловились критично про побудову пам'ятників, вважаючи, що найкращою формою буде влаштування виставок та підготовка відповідної публікації чи більше публікацій про Великий Голод.

Дир. канц. УККА і віцепрезидент СКВУ мгр. І. Базарко обіцяв співпрацю в цих ділянках, з боку УККА і СКВУ.

Ред. Смолій подав інформацію про ініціативні заходи "Народної Волі" для ширшого обговорення і відзначення річниці Великого Голоду українською пресою. Він сказав також, що має деякий матеріял і бібліографію видань про Великий Голод з Конгресової Бібліотеки, якими то матеріялами буде він обмінюватися з представниками СуА і Українського Музею.

Представники СуА і Українського Музею дали до зрозуміння, що вони продовжуватимуть почату працю незалежно від того, чи буде створений окремий Комітет, але вони готові до співпраці, якщо такий Комітет буде сформований в системі УККА і СКВУ. В свою чергу представники УККА і СКВУ заявили, що вони вислухали з увагою про пляни СуА і Українського Музею, та що вони пороблять відповідні заходи і



плани для широкого відзначення річниці Великого Голоду до 50 ліття цього Голокосту Українського Народу.

На одному з наступних засідань Екзекутиви УККА ця справа буде дискутована і вирішена.

Іван Олександр

RECEIVED JAN 30 1980 71

З В І Т  
за 1979 рік

I. Вибір III-им СКВУ на пост VIII-го заступника президент СКВУ був затверджений 9-го грудня 1978 року пленарним засіданням Головної Управи Об'єднання Українців у Франції /ОУО/ і 22-го грудня 1978 року Пленумом Українського Центрального Громадського Комітету у Франції /УЦГКФ/.

II. Впродовж року /за винятком місяців, коли був відсутній/ інформував УЦГКФ і ОУО про хід праці Секретаріату СКВУ.

III. Окремих справ мені не було доручено.

IV. Також у справі репрезентування СКВУ у нашій країні, згідно з статтею 13 Статуту СКВУ, не отримав жадних доручень чи завдань від Президії Секретаріату /гл. мій лист з 29 грудня 1979 р./.

Париж, дня 23 січня 1980 року

Володимир Косик  
VIII-ий заступник президента  
СКВУ



# Світовий Конгрес Вільних Українців

72

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES  
CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES  
WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER  
CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

Secretariat: 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

7 липня 1980 р.

## СЕСІЯ КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ СКВУ

У днях 27 і 28 червня ц.р. в зв'язку з XIV Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ в Інституті св. Володимира в Торонто відбулася Сесія Комісії Прав Людини СКВУ. В цій сесії взяли участь приблизно 40 осіб, між ними представники 12 комітетів прав людини з різних місцевостей Канади і США.

У п'ятницю, 27 червня учасники сесії заслухали три доповіді на тему Мадридської конференції для перевірки застосування гельсінських угод, яка триватиме від листопада ц.р. до березня 1981 р. Секретар Комісії Прав Людини, інж. Микола Мороз, зreferував ті заходи, які поробила Комісія у підготовці до конференції, а голова КПМ, сен. Павло Юзик, поінформував про можливості діяльності під час конференції. Проф. Богдан Бощирків проаналізував проблеми боротьби за права людини в Україні й закордоном у світлі змін у міжнародній ситуації.

У суботу, 28 червня представники комітетів звітували з своєї діяльності.

Представниця СФУЖО, п-ні Ірина Пеленська, зreferувала багатогранну інформаційну та організаційну діяльність Федерації в обороні прав жінки і дитини в Україні, наголошуючи діяльність на міжнародньому форумі.

П-ні Павлина Різник, голова Комітету Оборони і Допомоги Політичним В'язням при Українському Золотому Хресті, повідомила про старання допомогти в'язням та їх родинам, як також про допомогу в опублікуванні творів українського самвидаву.

Секретар Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні (Рочестер), п. Ілля Демиденко, поінформував про діяльність цього новоствореного комітету, який успішно провів коляду з зачитанням Різдвяного поздоровлення В. Чорновола, влаштував виступи Н. Світличної та Р. Мороз, зібрав підписи під петиціями до американського Сенату, та співпрацює з Міжнародною Амністією.

Член "Смолоскипу" п. Андрій Фединський звітував про інформаційну та видавничу діяльність своєї організації, зокрема про часопис "Смолоскип", як також про інформаційну акцію під час XIII Зимової Олімпіади у лютому ц.р.

Представник Української Ради Прав Людини (Клівленд) п. Юрій Дейчаківський повідомив про те, що Рада влаштувала успішний виступ п-ва Н. і С. Караванських, організувала "Банк крові ім. Ю. Шухевича" й утримує активний зв'язок з неукраїнськими організаціями та з пресою, щоб інформувати ширший загал про переслідування в Україні.

Голова Комітету Оборони Переслідуваних в Україні (Детройт), п. Володимир Грушкевич, наголосив акції масової висилки телеграм до американських та інших чинників, а також поінформував про влаштування виступів В. Боровського, М. Будуляка-Шаригіна, В. Мороза й Л. Пляца, про демонстрації й публічні форуми організовані Комітетом.

Представник Комітету Гельсінських Гарантій для України (Вашінгтон), п. Осип Зінкевич, зreferував видавничу й інформаційну діяльність Комітету, який перекладає видання Української Гельсінської Групи на англійську мову, розсилає їх по призначенні, втримує контакти з державними та міжнародними установами і з пресою.

Президент Українського Євангельського Об'єднання Північної Америки, п. Володимир Багрій, звітував від імени Американців в Обороні Прав Людини в Україні (Ньюарк), повідомляючи про широку акцію збірки підписів під петиціями до членів американського уряду, зокрема до конгресової Комісії для справ безпеки і співпраці в Європі.

П. Ігор Ольшанівський, якого у грудні 1979 р. обрано координатором Об'єднаних Українських Комітетів Оборони Людських Прав (разом 12 комітетів) звітував про такі акції: висилка петицій про загальну амнестію для політичних в'язнів в ССРСР, проголошення Валентини Сірої "Матір'ю Року" та акція за загальну амнестію з приводу Мадридської конференції.

Від імени Комітету Оборони Радянських Політичних В'язнів у Торонто звітувала п-ні Галина Гринь-Черень, повідомляючи, що Комітет співпрацює з такими ж комітетами у Монреалі, Вінніпезі, Едмонтоні, Нью Йорку, Філадельфії та Лондоні (Англія); займається головно обороною Української Гельсінської Групи та діячів робітничого руху в ССРСР.

Представниця Комітету Оборони Національних і Людських Прав в Україні (Філадельфія), п-ні Одарка Турченюк повідомила, що Комітет втримує постійний контакт з низкою американських і міжнародних організацій оборони прав людини, організує виставки, демонстрації, зустрічі та акції масового писання листів і поштів до в'язнів і урядовців.

Голова Комісії Прав Людини при Комітеті Українців Канади, д-р Антін Яремович (який теж був головою цієї частини сесії) поінформував про численні інтервенції перед канадським урядом у справі звільнення Д. Шумука, як також про успішну інтервенцію

перед парламентським Комітетом закордонних справ та оборони, внаслідок якої покликано спеціальний підкомітет для справ безпеки і співпраці в Європі.

На пополудневій сесії в суботу обговорено підготовку до Мадридської конференції й рішено, що діяльність українців у Мадриді координуватиме Комісія Прав Людини СКВУ в співпраці з Закордонним Представництвом Української Гельсінської Групи. Представники комітетів рішили для взаємної інформації обмінитися матеріалами, які приготують на конференцію, а також вислати інформаційні матеріали до світової преси та поробити інші підготовчі заходи. Всі рішення учасників сесії були схвалені Секретаріатом СКВУ.

Сесія Комісії Прав Людини завершилася в суботу ввечір панелем, на якому були присутні теж численні учасники Пленарної Сесії. Модератором панелі був сен. Павло Юзик. На програмі були чотири доповіді: Надія Світлична, "Національні проблеми і Українська Гельсінська Група", Святослав Караванський, "Конкретні заходи для підтримки правозахисного руху в Україні", д-р Ніна Строката-Караванська, "Закордонне Представництво Української Гельсінської Групи в 1980 р." та проф. Богдан Боцюрків, "Переслідування релігії в Україні". Після доповідей відбулася жвава дискусія.

Слід ствердити, що численна участь представників комітетів та високий рівень доповідей, звітів і дискусій свідчать про велике зацікавлення й діяльність на відтинку оборони людських і національних прав українського народу.



# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
CONGRES MONDIAL DES UKRAINIENS LIBRES  
CONGRESO MUNDIAL DE UCRANIOS LIBRES  
WELTKONGRESS DER FREIEN UKRAINER  
CONGRESSO MUNDIAL DOS UCRANIANOS LIVRES

Secretariat: 2118 A Bloor Street West, Toronto, Ontario, Canada, M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

Сесія Комісії Прав Людини СКВУ

27-28 червня 1980 р.

## РЕЗОЛЮЦІЇ

1. Виступи українців на Мадридській конференції для перевірки застосування гельсінських угод координуватиме Комісія Прав Людини СКВУ в співпраці з Закордонним Представництвом Української Гельсінської Групи.
2. Всі комітети прав людини, які висилають представників на Мадридську конференцію змагатимуть до єдності дії. Комітети покличуть "оперативну групу", яка розподілить обов'язки у зв'язку з підготовкою до конференції.
3. До 31 липня ц.р. всі комітети повинні надіслати до бюро Комісії Прав Людини всі матеріали, які підготовляються до конференції. Бюро КПЛ розішле їх до всіх зацікавлених груп для узгодження розбіжностей.
4. До кінця серпня ц.р. КПЛ виготовить інформаційні матеріали для світової преси та розішле їх до пресових агенцій у Мадриді.
5. Комісія Прав Людини рекомендує, щоб якнайбільша кількість українських релігійних, громадських і політичних організацій звернулися до урядів своїх країн з меморіалами, написаними в рамках Прикінцевого Акту Гельсінської конференції. Слід узгляднити принцип ч. VII Прикінцевого Акту ("Пошанування прав людини і підставових свобод, включаючи сюди свободу думки, сумління, релігії та вірування") і принцип ч. VIII ("Рівні права та самовизначення народів"). У зв'язку з принципом ч. VIII слід звернути увагу на колоніальний стан в Україні й на окупаційну владу т.зв. Української ССР та ставити вимогу про порушення цієї справи на конференції.

Також слід домогатися звільнення всіх релігійних і політичних в'язнів, зокрема всіх членів Української Гельсінської Групи, та усунення всіх законів поодиноких країн, які суперечать міжнароднім договорам про права людини.

6. Комісія Прав Людини звертається до Проводів Українських Церков з пропозицією організувати в Мадриді Екуменічні Дні чи релігійні маніфестації у зв'язку з початком конференції з якнайширшою участю неукраїнських церковних чинників.
7. Комісія Прав Людини поробить заходи, щоб організувати в Мадриді підготовчий комітет, який подбає про технічну підготовку до української участі в конференції й нав'яже відповідні контакти з урядовими чинниками та пресою. Слід концентрувати зусилля на початок конференції (тиждень 10 листопада ц.р.), коли зацікавлення світових засобів інформації буде найбільшим.



# Світовий Конгрес Вільних Українців

WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
WORLD COUNCIL OF UKRAINIAN WELFARE AND SOCIAL SERVICES  
СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ СКВУ

2118A Bloor St. W.

Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8

Tel (416) 762-1108

28-го червня 1980 р.

## СВІТОВА РАДА СУСПІЛЬНОЇ СЛУЖБИ

звертається до Пленарної Сесії з проханням підтримати наші плани праці для зміцнення і розбудови харитативної праці в діаспорі. Ми не подаємо звіту з проробленої праці, бо він був пересланий з матеріалами і звітами Секретаріату. Бажаємо, однак, звернути Вашу увагу на деякі труднощі і проблеми, які ми зустріли у веденні нашої праці, і які передбачаємо в майбутньому:

1. Організаційно-Студійна Комісія Світової Ради Суспільної Служби видала два запитники і одно загальне звернення (в пресі і Бюлетені Світової Ради) в цілях зібрання інформацій для розглянення можливостей координації допомоги. Вислід одержаних відповідей до цього часу відносно слабкий; справа координації стрінулася також з певною критикою чи незадоволенням. Ми хочемо запевнити всіх, що Світова Рада Суспільної Служби діє на демократичних засадах і цілковито є здана на добру волю і кооперацію всіх наших установ і організацій, які мають якенебудь відношення до харитативно-допомогової ділянки. Ми виходимо з założення, що як нас покликано українською спільнотою діаспори до дії і доручено Раді виконати певні завдання, то ми, виконуючи їх, є даліше здані на піддержку чи критику цієї спільноти. Якщо нам доручено координувати харитативну чи допомогову ділянку, то щоб це виконати, Рада мусить дістати інформації про цю працю від найнижчих клітин, які саме практично цю працю виконують, щоб ці інформації дійшли до Світової Ради. Проводи і надбудови тих найнижчих клітин повинні б зі свого боку підтримати заклики і звернення Ради, заохотити і допомогти своїм відділам і клітинам зібрати і подати бажані дані. Ми даліше просимо всіх, які допомагають і займаються харитативною працею передавати до Світової Ради всі ті інформації, щоби можна було мати приблизний образ нашої загальної харитативної праці. Нам не важливо, чи ці інформації прийдуть дорогою організаційної структури даної установи, чи будуть вислані прямо.



Ми з черги попробуємо зібрані інформації видати окремим статистичним зібранням, з якого могли б користуватися всі зацікавлені. Організаційно-Студійна Комісія подає свої пляни і маємо надію, що ми всі допоможемо їй у тій доволі складній праці.

Світова Рада Суспільної Служби при допомозі і співучасті членів Президії Секретаріату і Комісії Прав Людини відбула конференцію присвячену допомозі українським дисидентам і біженцям. Постанови і рекомендації з тієї конференції були розіслані до всіх членів СКВУ і друквані в пресі. Не знаємо, чи в зв'язку з конференцією чи рівнобіжно до неї УККА і КУК видали комунікати до своїх відділів, щоби з нагоди відвідин дисидентів у поодиноких місцевостях були проведені добровільні збірки, а чистий дохід був поділений наполовину, передаючи одну відповідному дисидентові, а другу пересилаючи в США до ЗУАДК на загальнеkonto допомоги дисидентам, а в Канаді на фонд "Поміч Україні". До цього часу нам не відомо про виконання цього звернення, однак маємо надію, що це остаточно увійде в практику. Ми знаємо, що під цю пору справа нового приїзду українських дисидентів і біженців припинена - у Відні і в Римі нема вже майже нікого - а ті, що залишилися то або скоро виїдуть, або ні Канада ні США їх не приймає.

Ми, одначе, не можемо задовольнятися тим, що з огляду на політично напружені відносини справи обернулися в такий спосіб. Нам треба тим більше робити всі можливі старання, незважаючи на сьогоднішню ситуацію, допомогти тим, які наражені на небезпеку, подати помічну руку. Світова Рада Суспільної Служби планує почати дві акції, які в парі з акціями Світового Конгресу за деколонізацію України і Мадридської конференції звернули б увагу світу на konieczність дозволу на виїзд тим українцям на еміграцію, які конечно цього потребують чи бажають, як також акцію допомоги політичним в'язням совєтських тюрем і концтаборів, а в тому українським політичним в'язням. Ці акції мусіли б бути одобрені Пленарною Сесією Секретаріату СКВУ - тому, щоби були успішні, мусіли б мати підтримку всієї української спільноти діаспори.

Для підготовки до тих акцій Світова Рада Суспільної Служби організує Комісію Зовнішніх Зв'язків. Ця Комісія матиме свій осідок у Нью Йорку. Дальша запорука успішности тих акцій у великій мірі залежатиме від підтримки наших церковних проводів.

Тут дозволимо собі звернути Вашу увагу на звернення Суспільної Служби Українців Канади до Українських Владик. Ми підтримуємо це звернення вповні і просимо всі найвищі церковні ієрархії, а в першу чергу Високодостойних Владик у Секретаріаті СКВУ про допомогу і видання спеціальних листів-послань до всього українського духовенства, поручаючи їм вступити в співпрацю з місцевими українськими харитативними установами і своїми заохочуваннями і підтримкою з'єднати цю спільну найвищу християнську ідею допомоги ближньому. Цим способом наші заклики дійдуть до найширших кругів української спільноти і найбільш віддалених закутків нашого поселення.

Реасумуючи наші звернення, прохасмо Пленарну Сесію СКВУ затвердити наш план праці і в своїх рекомендаціях помістити підтримку для дальшої праці Світової Ради Суспільної Служби:

- 1) Всі українські організації, які дають допомогу, повинні час від часу, а принаймні раз у рік, подавати інформації і всікі дані з уділеної допомоги Світової Раді Суспільної Служби, щоб уможливити їй координацію допомоги.
- 2) Пересилати до Світової Ради всі відомості і дані, кому потрібно допомогти, а вистерігатися за всяку ціну подавання тих інформацій чи закликів у пресі - зокрема подавання прізвищ поодиноких осіб - бо це наражує ті особи на небезпеку, а також заторкає їх особисту гідність.
- 3) Одобрити і всепіло піддержати заплановані акції Світової Ради Суспільної Служби в справі еміграції українців з ССРСР та акції прямої допомоги політичним в'язням у советських тюрмах і концтаборах.
- 4) Підтримати прохання Світової Ради Суспільної Служби до найвищих Церковних Проводів про виготовлення окремих звернень і заохоти до всього українського духовенства включитися до співпраці місцевих харитативних установ і суспільних служб для збільшення і поліпшення допомоги ближньому. Прохасмо подати представників усіх Українських Церков до Світової Ради Суспільної Служби задля зміцнення співпраці в харитативно-допомоговому секторі.

Зенон Дуда  
голова  
Світової Ради Суспільної  
Служби

## СУСПІЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

80

Суспільна Служба Українців Канади діє як харитативна організація на терені Канади, сильно пов'язана з рештою зорганізованої української громади. (Для ближчого розуміння з організаційною структурою і її працею див. стаття у Бюлетені Світової Ради Суспільної Служби, ч. 1 - весна 1980 р.)

Незважаючи на це пов'язання і позитивну піддержку Централі Комітету Українців Канади, праця натрапляє на різні труднощі, а зокрема в ділянці координації цієї праці і в обміні інформацій.

Другою, може ще більшою проблемою є щораз менша жертвенність, і з кожним роком вже і так мале коло жертводавців щораз більше корчиться.

Харитативна праця вимагає великої послідовності і витривалості, а не є атрактивною для багатьох людей, зокрема молодшого віку - передавання емоцій тут у ніякий спосіб не знаходять свого впливу і може тому першенство в громадській діяльності дістають усі інші ділянки нашої праці: одним словом, бракує для розвитку відповідної популярності і першенства, принаймні рівноправності з політичним рухом нашої громади.

Такий стан і наша настанова не дозволяє нам використати цієї ділянки праці для досягнення цілі, до якої ми всі спільно повинні прямувати.

Ми мусіли б перше погодитися і прийняти тезу, що дорогою зміцнення нашого допомогового сектора, ми українці здобули бусвіті признання і відповідний авторитет і фінансову базу.

Існують світові харитативні організації, яких визнають і з якими рахуються найбільші світові потуги. Що стоїть нам на перешкоді створити таку світову українську установу, яка стояла б на рівні інших харитативних організацій, а може б їх і в дечому перевищала? Суспільна Служба Українців Канади не може сама братися до цього, але може на своєму терені поставити так справи, щоб і прикладом і своїм вкладом причинитися до будови міцної Світової Суспільної Служби, яка могла б здобути собі відповідне місце і признання між іншими народами.

Щоб виконати свою частину праці, ми мусіли б подбати:

- 1) Про дальшу розбудову Суспільної Служби в Канаді.
- 2) Здобути для харитативної праці більше зрозуміння і піддержки української зорганізованої громади, а зокрема жіночих організацій.
- 3) Подбати про те, щоби втягнути в індивідуальні члени Філій Суспільної Служби в першу чергу всіх тих українців, які ще не є охоплені ніякими українськими організаціями.
- 4) Знайти систему, яка допомогла б нам збільшити мале коло жертводавців, і щоб захопити своїми збірковими кампаніями все українське населення Канади.
- 5) Вдатися з проханням до наших найвищих Церковних Проводів, щоб вони переконали все українське духовенство підтримувати працю Суспільної Служби, включатися активно до управ Суспільних Служб, тому що допомога ближньому чи це в матеріальному чи духовому аспекті є найбільшим Божим благословенством. Тому, що харитативна праця Суспільної Служби і душпастирська праця українського священства такі близькі і ідейно зв'язані, що конечно вимагають тісної співпраці і піддержки.

Ми звертасмося до Пленарної Сесії Секретаріату СКВУ з проханням:

- 1) Щоби піддержала працю Світової Ради Суспільної Служби, а через це і працю Суспільної Служби Українців Канади.
- 2) Щоби звернулася з проханням до всіх наших українських Владик і єпископів для піддержки цієї ділянки праці, прохаючи їх виготовити спеціальні листи-післання до свого духовенства з порученням опіки і співпраці з Філіями Суспільної Служби у своїх парохіях і діцезіях, заохочуючи їх увійти в управи цієї харитативної установи.
- 3) Щоби поручила всім проводам центральних українських установ дальшу і ще більш посилену піддержку і співпрацю з Суспільною Службою Українців Канади, а зокрема а зокрема щоб включилися активно в щорічну всеканадську збіркову акцію на Фонд "Поміч Україні". Цей фонд приніс у 1979 р. 19,325.00 дол., з чого вислано посилок на 5,421.00 дол., а 7,590 дол. уділено українським дисидентам.

При спільній дії всієї української громади, ми могли б зібрати на цю благородну ціль стократну суму.

Докажімо собі і перед іншими, що ми на ділі, а не на словах є вільними українцями.

Віримо, що Пленарна Сесія Секретаріату СКВУ підтримає наше звернення і своїми постановами і рекомендаціями допоможе нам розбудувати цю важливу ділянку - допомоги українцям у потребі.

Екзекутива  
Суспільної Служби Українців Канади

ПРАВИЛЬНИК

СЕКРЕТАРІАТУ СВІТОВОГО КОНГРЕСУ ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

I. ХАРАКТЕР І ЗАВДАННЯ

1. Секретаріат СКВУ діє через:
  - а) пленум Секретаріату СКВУ
  - б) Президію Секретаріату СКВУ
2. Пленум Секретаріату СКВУ в часі між Конгресами СКВУ планує і вирішує всі справи, які за статутом СКВУ не є застережені для Конгресів СКВУ.
3. Президія Секретаріату СКВУ є виконавчим органом СКВУ і є відповідальна за виконання всіх постанов, резолюцій і ухвал, так вирішених на Конгресах, як і на пленумі Секретаріату СКВУ.
4. Рішення і постанови пленуму Секретаріату СКВУ приймаються за узгодженням.
5. Рішення Президії Секретаріату СКВУ в засадничих справах приймаються за узгодженням, в разі потреби вирішення що є засадничою справою, на вимогу двох привних членів Президії, голосують всі члени Президії Секретаріату СКВУ і вирішують це питання 2/3 голосів, а в адміністративно-виконних справах рішення можуть бути прийняті більшістю голосів учасників засідання. Кворум становить принаймні 5 осіб. У випадку голосування за внеском має бути 4 особи.

II. ПЛЕНУМ СЕКРЕТАРІАТУ

6. Пленум Секретаріату СКВУ відбуває свої наради згідно із статутом СКВУ. Президія Секретаріату СКВУ підготовляє порядок нарад, визначає реченець і місце нарад пленуму та скликає його.
7. При визначуванні нарад пленуму Секретаріату, Президія Секретаріату СКВУ повинна углядювати побажання членів Секретаріату.

III. ПРЕЗИДІЯ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

8. Президія Секретаріату СКВУ виготовляє план праці і проєкт бюджету на черговий рік не пізніше грудня ділового року та представляє їх до ухвали на Пленумі Секретаріату СКВУ.
9. Засідання Президії Секретаріату СКВУ скликає президент СКВУ або його заступник в порозумінні з генеральним секретарем та іншими членами Президії в разі потреби. Не менше як 4 рази в

рік відбувається щирше засідання Президії з участю представників КУК і УККА. Протоколи засідань Президії висилається всім членам Секретаріату СКВУ та всім крайовим центральям.

- а) Члени Секретаріату СКВУ мають право брати участь в засіданнях Президії Секретаріату СКВУ. Предсідником засідань є президент СКВУ або заступники по черговості їхнього вибору.
- б) Протоколи засідань Президії Секретаріату СКВУ висилається всім членам Секретаріату та всім Крайовим Центральям.

#### ІУ. ПРАВА Й ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНІВ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІАТУ СКВУ

10. Президент СКВУ має право і обов'язок:

- а) Репрезентувати СКВУ і бути його речником.
- б) Виготовляти в порозумінні з членами Президії Секретаріату СКВУ план праці на діловий рік, як також інші проекти окремих дій так для Президії, як і для розгляду і ухвал пленуму.
- в) Ознайомлюватися з біжучим листуванням, яке одержує генеральний секретар і предклатати йому своє листування та порозуміватися з ним щодо полагождення окремих справ.
- г) Підписувати разом з генеральним секретарем усі урядові документи від імені СКВУ та всі важливіші листи.
- г) Відкривати, проводити і закривати всі засідання Президії і пленуму Секретаріату СКВУ.
- д) Разом з скарбником і генеральним секретарем підписувати платничі накази і чеки.
- е) Відкривати Конгрес СКВУ і ним проводити до часу покликання Президії того Конгресу.
- е) Складати звіти з діяльності на засіданнях Президії, пленумах і Конгресах СКВУ.
- ж) У відсутності президента, з його уповноваженням, ці обов'язки виконують його заступники, члени Президії, в черговості їхнього вибору.

11. Генеральний секретар СКВУ:

- а) Вдержує постійний листовний зв'язок з членами Президії і пленуму Секретаріату СКВУ й інформує їх про біжучі справи та дає свої помічення про проблеми діяльності членських організацій у зв'язку

81-

з виконанням їхніх статуткових завдань та постанов Конгресу СКВУ або Секретаріату.

- б) Зберігає всі документи й архів Секретаріату СКВУ.
- в) Веде протокол ділових сесій, засідань Президії і пленуму Секретаріату СКВУ, який підписує враз із президентом СКВУ.
- г) Підписує документи й листи в ділянках праці за які відповідає з президентом, згідно з іншими членами Президії.
- г) Веде реєстр членів СКВУ. Ставить внесення на прийняття нових членів, згідно на скреслення давніших.
- д) Вдержує зв'язок з усіма центральними репрезентаціями шляхом постійного інформування про працю Секретаріату СКВУ.
- е) Виготовляє кожного року звіт із праці Секретаріату і розсилає його всім членам СКВУ.
- є) Наглядає канцелярію Секретаріату СКВУ та Бюро СКВУ при ООН. Канцелярських працівників приймає Президія.
- ж) Приготовляє бюджет коштів зв'язаних з провадженням бюро.
- з) Відповідає за полегдження всіх біжучих справ, писем, які напливають до Секретаріату СКВУ.

## 12. Скарбник Секретаріату СКВУ:

- а) Веде і дбає про всі фінансові справи Секретаріату СКВУ. Він є відповідальний за збирання і переказування до каси всіх сум і фінансових впливів, які напливають до СКВУ.
- б) Виготовляє проекти щорічного бюджету, які включають окремі проекти бюджетів канцелярії, бюро при ООН, чи Інформаційного Центру, так для схвалення його на Президії, як і на пленумі Секретаріату СКВУ.
- в) Виготовляє і підписує враз із президентом і генеральним секретарем платничі накази і чеки для виплати коштів згідно з ухваленим бюджетом та відповідає за виконання бюджету.
- г) Відповідає за правильне ведення всіх касових книг і зберігання рахунків і видатків у проглядній формі так, щоб у кожному часі можна було перевести контроль всіх фінансів.
- г) Виплачує місячно, квартално або річно окремі суми грошей на схва-



лені окремі бюджети канцелярії, бюро при ООН, чи Інформаційного Центру, для покриття видатків провадження тих окремих секторів праці.

- д) Має право виплатити членам Секретаріату в межах бюджету на покриття ділових коштів приблизно потрібну суму наперед до пізнішого розрахунку до висоти 500.00 дол.
- е) Складає звіти на засіданнях Секретаріату, а при кінці ділового року виготовляє фінансовий звіт, підтверджений Контрольною Комісією.
13. Всі інші члени Президії Секретаріату СКВУ мають право і обов'язок виконувати ті завдання, які їм визначить Президія Секретаріату СКВУ.
14. Заступники президента СКВУ репрезентують СКВУ в країнах їхнього поселення та виконують такі завдання які визначить їм Секретаріат СКВУ. Заступники президента в країні осідку Президії в черговості їхнього вибору заступають президента СКВУ. На випадок постійної перешкоди - виконують обов'язки президента СКВУ.
15. Члени Президії Секретаріату СКВУ звітують про свою діяльність на пленарній сесії СКВУ.
- У. РАДИ І КОМІСІЇ ПРИ СЕКРЕТАРІАТІ СКВУ
16. Створені в рамках Секретаріату СКВУ для окремих ділянок національного життя ради діють на основі свого правилника, який схвалює Секретаріат СКВУ.
17. Пропозицію на створення ради можуть ставити: Президія Секретаріату, членські організації дотичних справ, або поодинокі члени Секретаріату. Кошти діяльності Рад покривають в основі дотичні організації-члени, які делегували до Рад своїх представників.
18. Ради і комісії є обов'язані здавати щорічно свій звіт з діяльності до Президії Секретаріату СКВУ.
19. Президія Секретаріату може творити спеціальні комісії, які діють згідно з правилником, окремо для них схваленим Президією, або із окремо визначеними завданнями. Такі комісії є фінансовані фондами СКВУ.
20. Каденція рад кінчається разом з каденцією Секретаріату СКВУ, а комісій - з впливом речення, на який вони були покликані. Звіти з

праці рад і комісій повинні бути включені в річний звіт праці Секретаріату СКВУ.

21. Творення нових рад ухвалює пленум Секретаріату СКВУ.
22. Делегувати своїх представників до Рад можуть лише ті організації, які є у системі СКВУ та є членами Центральної Репрезентації у країнах свого осідку і дії. Представники повинні бути зголошувані Крайовими Центральними Репрезентаціями. В країнах де немає центральних репрезентацій, організації можуть делегувати прямо своїх представників до Рад.

#### VI. БЮРО СКВУ ПРИ ООН

23. Бюро при ООН є безпосередньо під наглядом Президії СКВУ, у співдії з делегацією Секретаріату на терені ЗСА.
24. Президія Секретаріату СКВУ устійнює спосіб діяльності Бюра при ООН; звіт праці включений в річному звіті праці Секретаріату СКВУ.
25. Президія Секретаріату, в порозумінні з Президією УККА, назначає керівника бюро.

#### VII. ІНФОРМАЦІЙНА СЛУЖБА СКВУ

26. Президія СКВУ визначає одну особу з-поміж членів Президії, яка відповідає за ділове ведення Інформаційної Служби. Президія відповідає за діяльність і публікації Інформаційної Служби.
27. Проект діяльності та бюджет Інформаційної Служби СКВУ є узгоднений Президією та ухвалений пленумом Секретаріату СКВУ.

#### VIII. ФОНД СКВУ

28. Всі пожертви до СКВУ, які не є членськими внесками складових організацій, і не були призначені на особливі цілі, входять до нерухомого фонду СКВУ.
29. Президія Секретаріату відповідає за інвестування капіталу фонду.
30. Президія Секретаріату диспонує відсотками з капіталу, й використовує їх головню для фінансування праці Комісії і Рад СКВУ.

#### IX. ЗАГАЛЬНІ ПОСТАНОВИ

31. Президія Секретаріату СКВУ, головню генеральний секретар і скарбник є обов'язані дати належний доступ Контрольній Комісії до книг, рахунків і документів каси і бюджетових ухвал, як також подати їй всі потрібні інформації.

- 88
32. Секретаріат СКВУ устійнює висоту щорічних бюджетових вplat усіх членів СКВУ, приймаючи засаду, що центральні репрезентації поодиноких країн відповідають за бюджетові вplatи в такій пропорції, яка призначена для окремих країн резолюцією ухваленою конгресом а між Конгресами пленумом Секретаріату СКВУ.
  33. Що півроку скарбник Секретаріату замикає книги і стверджує чи всі країни вplatили призначені їм бюджетові суми, та про те негайно інформує всіх членів Секретаріату.
  34. Нова центральна репрезентація або крайова організація вже існуючої центральної репрезентації, яка є членом СКВУ набуває членські права СКВУ лише тоді, коли в своїй заяві виразно заявить, що вона ознайомена з принципами скликання СКВУ, з його статутowymi завданнями і з усіми ухвалами СКВУ, та що вона обов'язується ці завдання і ухвали виконувати в обсязі своєї діяльності.
  35. Організація, яка мала членські права, але в своїй діяльності як-раз порушила основні принципи, які лягли в основу створення СКВУ, його статутіві завдання або його постанови й напрямні може бути виключена постановою пленуму Секретаріату СКВУ на внесок Президії Секретаріату СКВУ або трьох членів Секретаріату СКВУ, за правом відклику до Конгресу СКВУ.
  36. Президія СКВУ зобов'язана принаймеш двічі на рік, пригадувати членству про виконання своїх бюджетових зобов'язань і про вимоги статуту в цих справах.
  37. Письмові й особисті інтервенції в урядах поодиноких країн Президія СКВУ переводить в порозумінні з центральними організаціями даної країни.
  38. Кожне пленарне засідання Секретаріату СКВУ має право внести узгіднені зміни чи доповнення до цього правилника, за умовою, що такі зміни чи доповнення не є суперечні статутіві СКВУ.
  39. Маніфести в справах загально-національного значення від імені Секретаріату СКВУ мають бути проголошені за підписами всіх членів Секретаріату СКВУ.

Проект змін правилника Секретаріату СКВУ з попередньої каденції, пропонованих комісією Президії Секретаріату в особах: адв. Іван Флис, д-р Богдан Гнатюк і ред. Ігнат Білинський:

РОЗДІЛ I

т. 5: Рішення Президії Секретаріату СКВУ в засадничих справах приймаються за узгодженням, в разі потреби вирішення що с засадничою справою, на вимогу двох приливних членів Президії, голосують всі члени Президії Секретаріату СКВУ і вирішують це питання 2/3 голосів / 18 голосів / , а в адміністративно-виконних справах рішення можуть бути прийняті більшістю голосів учасників засідання. Кворум становить 11 осіб.

РОЗДІЛ III

т. 9: Засідання Президії Секретаріату СКВУ скликає президент СКВУ або його заступник в порозумінні з генеральним секретарем та іншими членами Президії в разі потреби, не менше як 4 рази в рік.

РОЗДІЛ IV

т. — 11

с/ Наглядас канцелярію Секретаріату СКВУ. Канцелярійних працівників приймає Президія.

ж/ — ~~с~~реслити

Додати : і/ Приготовляє і розсилає для української преси звідомлення з засідань Президії і Секретаріату СКВУ.

РОЗДІЛ V

т. 17 : Після тексту додати:

Президія Секретаріату СКВУ може допомагати їм лише в рамках схваленого щорічного бюджету.

за комісію:

*Ігнат Білинський*  
Ігнат Білинський/

16 червня, 1980 р.

Проект зміни 23-ої точки статуту СКВУ:

Конгресові комісії і Секретаріат СКВУ приймають постанови за узгодженням.

У випадку коли комісія не досягнула узгодження в даній справі, президент завертає справу до комісії, щоб вона постаралась досягнути узгодження.

Якщо президент, після двох звернень справи до комісії ствердить, що комісія не могла досягнути узгодження, президент має обов'язок поставити дві пропозиції комісії до вирішення шляхом голосування. Для остаточного вирішення даної справи треба більшості 2/3 голосів зареєстрованих делегатів.

Якщо жодна пропозиція не одержить 2/3 більшості голосів, тоді справа повертається до відповідної комісії Конгресу чи Секретаріату для поновного розгляду й подання нових пропозицій.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

JANUARY 25, 1982

## RECENT ARREST OF UKRAINIAN HELSINKI MONITOR:

According to information obtained by members of the Ukrainian Helsinki Group in the West, VASYL OVSIYENKO, member of the Ukrainian Helsinki Group, was transferred from camp in Volnyansk, Zhytomyr obl., p/ya 310/55-3-20/ YaYa, to the Zhytomyr KGB headquarters. There the KGB has started procedures connected with new charges made against Ovsiyenko. This happened only a short time before the end of his previous term of imprisonment (the exact date of this transfer is not yet known).

Ovsiyenko is now being charged with Art. 62-2 of the Criminal Code of Ukr.SSR, "anti-Soviet agitation and propaganda," which carries a maximum sentence of 10 years of strict-regimen labor camp and 5 years in exile. They are charging him with "verbal agitation and propaganda" on the basis of: (1) his final statement at his trial in 1979 and (2) a letter he wrote to the UN, describing severe conditions in the labor camp.

Vasyl Ovsiyenko was born in 1949. In 1972 he completed his studies in philology at Kiev University and began to teach Ukrainian language and literature. He was first arrested on March 5, 1973, and sentenced to 4 years of strict-regimen labor camp for "anti-Soviet agitation and propaganda." In 1977 he returned to the village of Lenino, where his mother lives. Unable to find work as a teacher, he appealed to the Ministry of Education of the Ukr.SSR to provide him with work or else to grant him and his mother material assistance. He was kept under administrative surveillance, which amounts to house arrest. He refrained from dissident activity and in the autumn of 1978 appealed to the Supreme Soviet of the Ukr.SSR for permission to emigrate.

He was again tried in 1979 and sentenced to 3 years of strict-regimen labor camp on a trumped-up charge of "resisting the militia" (Art. 188-1). Ovsiyenko joined the Ukrainian Helsinki Group in March 1977. According to latest information he has refused to take part in these investigative proceedings.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

February 18, 1982

## UKRAINIAN HELSINKI MONITORS:

According to the latest information received by the External Representation of the Ukrainian Helsinki Group, YAROSLAV LESIV, 37, member of the Ukrainian Helsinki Group, was sentenced to 5 years of imprisonment. It is not yet known what charges have been brought against him.

LESIV was first sentenced in 1967 to 6 years in strict-regime labor camp and five years of exile for belonging to a group advocating the peaceful secession of Ukraine from the USSR.

In September 1979, he joined the Ukrainian Helsinki Group, and on November 15, 1979, he was again arrested and sentenced to 2 years of labor camp on a trumped-up charge of "possession of narcotics."

He was to be freed on November 15, 1981. However, another investigation was ordered and instead of being released on that day, LESIV was again sentenced to a five year term.

YAROSLAV LESIV is in poor health; he has heart trouble, diabetes and during imprisonment he lost most of his sight.

## OKSANA MESHKO:

Exerpts from a letter written by OKSANA MESHKO, 77 year old woman, member of the Ukrainian Helsinki Group, arrested for the third time on October 19, 1980 and sentenced January 6, 1981 to 6 months of strict-regimen labor camp and five years in exile for "anti-Soviet agitation and propaganda." This was her first communique from the Ayan where she began her exile term, written sometime in August 1981.

...I arrived on July 3, during a rainstorm, and I still feel drenched. You of course know about the devastation of the Khabarovsk, it did not bypass us either. In Ayan there are torrential rains, the airport was ruined and aviation - this only link of ours with the world - has stopped. At one time even the telegraph was not operating. Over 80 telegraph poles are down and now everything is sent through Okhotsk. In two moths only three passenger ships arrived, they are now waiting for the fourth and last one, because these ships will no longer be able to maneuver

in the Okhotsk sea in September and others are not planned to arrive in Ayan, for the population in this tiny place is no more than 1,700, therefore not at all economical. The officials travel in helicopters.

My son (O. Serhienko) is finishing (his exile term) on the fourth of August and we still don't know how he will leave here, but leave he must without fail. His wife is seriously ill after the birth of their second child - I now have in addition to my 10 year old grandson, Ustym, a granddaughter, Olenka, born March 28 of this year - my daughter-in-law almost does not walk at all.

I will be left alone in isolation. The winters here are very frightening and the people here frighten me so that it seems impossible to live here. We have three basic problems here: wood for fuel, water and food. When there is a snow storm, the houses and roads are so totally covered that to get out is impossible. And although my dwelling is close to the center, no one will come to give help in these conditions. I asked for a telephone and petitioned the head of the regional authorities - who's denial read: "...there are no available numbers, you must wait your turn," and my turn comes in 2-3 years; and how long have I left to live, no one cares.

My long trek through the Euro-Asiatic vastness began March 17; made all the historic stops in Kharkiv, Sverdlovsk, Krasnoyarsk, Irkutsk, Khabarovsk, Nikolayev-on-Amur. I cannot complain, they were treating me in order to prepare me for the long voyage. After 9 months months I was left with extreme hypertention. The drug therapy which they tried did not work.

To become used to living in this totally adverse climate at my age and with my ailments is impossible. To spend the winter here alone is equivalent to an untrained sportsman climbing Mt. Everest. But what can one do? Whether you will or not you must.

I'm glad that my son will go home and we are saying goodbye. I hope that kind people will at least write to me - it's a pity that communication has become so difficult here, although even before the flood it was disrupted by bad weather and other things.

A curious thing happened with my pension. According to law, pension is discontinued during imprisonment (mine was for six months) but in exile pension payments are to be renewed. I wrote an appeal to the authorities on July 8; in answer to an inquiry made by the Ayan authorities, the Kiev authorities answered that I am "not on the list." They sent a second tracer in search of my pension. That is their way of trifling with me.

Food presents a serious problem here: fruits and vegetables are only canned and last year's shipment; in this season they delivered potatoes only once (allowed only 2 kgms) and some fresh cabbage. They promised to deliver cabbage for pickling. Milk is available, but will not be during the winter. The only bread available is white bread, buckwheat is also not available. Because of my diabetes, I find it difficult. I salted fish for winter, but again there is only the salted fish, and because of my hypertension I should avoid salt. My son brought wood for burning, cut it up and is now chopping it. The roof of our dwelling leaks, Oleksander has tried to repair it, but the rains have interrupted him. The stove smokes. But we whitewashed the inside and it was a joy to be able to sleep under something other than a cement ceiling. My rheumatism has worsened and torments me constantly...



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

March 31, 1982

## SITUATION OF POLITICAL PRISONER VASYL LUTSKIV:

Vasyl Stepanovych Lutskiv, born 1935, at the time a club manager in Lviv oblast, was first arrested in January 1961 together with Lev Lukyanenko, Ivan Kandyba and others in connection with the case of the "Ukrainian Workers' and Peasants' Alliance" and charged under Arts. 56 and 64 of the Ukr. SSR Criminal Code. During the investigation and at the trial, he was deceived and bullied by the investigation and at the trial he was deceived and bullied by the investigator into giving evidence against the other accused, but was nevertheless sentenced to 10 years in strict regime labor camp.

In the camp, from 1964, V. Lutskiv began to write statements in which he renounced the evidence he had given, saying it was false, and exposed the mechanism of the pressures brought against him, naming the persons who had taken part in them. In 1966 he was transferred to the psychiatric ward of the Mordovian camps' hospital (the so-called "Wing 12" of the hospital at Barashevo), where he remained apparently until the end of his sentence.

After his release V. Lutskiv went to live in Poltava where not later than 1976 he was arrested a second time for distributing leaflets. He was charged under Art. 62 of the Ukr. Criminal Code. The psychiatric examination in Poltava found him accountable but he was then transferred to Moscow and taken to the Serbsky Institute where he was declared to be mentally ill. V. Lutskiv was sent to the Dnipropetrovsk psychiatric prison hospital for forced treatment, being transferred in 1979 to the ordinary PH in Poltava (ul. Meditsinskaya, 61, section 1) where treatment with neuroleptics continued.

In the autumn of 1981 the administration of the PH stated that there was no objection to Lutskiv being discharged, but that it was first indispensable for the formalities of guardianship to be completed. On 20 November 1981 the necessary documents were received from Lutskiv's relatives living in Ternopol oblast in Ukraine. However, instead of being discharged he was removed on 17 December 1981 to the Ternopol PH at the address: g. Ternopol, ul. Trolleibusnaya 14 (first male section).

Some sources erroneously refer to V. Lutskiv's name as LUCHKIV.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 1, 1982

## ARREST OF MYKHAYLO HORYN:

Mykhaylo Horyn was arrested in Lviv on 3 December 1981. He was charged under Art. 62 part 2 of the Ukr. SSR Criminal Code.

Before his arrest M. Horyn worked as a stoker. In March 1981, in connection with Ivan Kandyba's case, his home was searched and an attempt made to plant an envelope containing a fake sharply-worded "statement of M. Horyn to the UN". M. Horyn noticed in time what the searchers were doing, and this attempt failed. In November 1981 about 10 searches were carried out in M. Horyn's home in connection with various cases. In a search on 3 December 1981, the day he was arrested, a parcel was confiscated containing a typewritten article entitled "Social Achievements", allegedly written by M. Horyn, and a review of it marked "the article may be published". M. Horyn immediately stated that this parcel had not been in his possession.

After his arrest a food parcel from his wife was not accepted. It is possible that Mykhaylo Horyn has declared a hunger strike.

Mykhaylo Horyn, born 1930, a scientist and psychologist, was first arrested in 1965 with a group of persons (his brother Bohdan Horyn, Ivan Hel and others) and charged with circulating Ukrainian samizdat. He was sentenced to 6 years of camp imprisonment under Art. 62 and 64 of the Ukr. SSR Criminal Code. He served his sentence in the Mordovian camps, and from 1967 onwards in Vladimir prison. M. Horyn's wife Olha and two children, daughter b. 1964 and son b. 1971, live in Lviv.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 2, 1982

## NEW ARREST OF DR. MYKOLA PLAKHOTNYUK:

The arrest of Dr. Plakhotnyuk on 6 September 1981 deserves special attention. He was arrested in Cherkassy where he was attending a course to raise his qualifications; charged with homosexuality (Art. 122 of the Ukr. SSR Criminal Code) and sent to a psychiatric hospital for examination. The arrest of M. Plakhotnyuk was preceded by the following events. Plakhotnyuk at the time was in Cherkassy on a medical higher qualification course, and was living in communal lodgings in the suburbs of the city. At the beginning of September 1981 Plakhotnyuk ran into a former fellow inmate of the mental hospital in Smela, V.I. Sokolov, today serving a sentence of compulsory labor on a "construction site of the national economy" in Cherkassy for a criminal offence. Sokolov began to insist on arranging a longer meeting.

On 4 September 1981, a Friday, several persons describing themselves as construction workers appeared at Plakhotnyuk's lodgings and took over an unoccupied room opposite Plakhotnyuk's. On 5 September Plakhotnyuk left as usual to visit his fiancée, V. Chornovol. He returned on 6 September in the evening to find Sokolov waiting for him, and seeing it was late V. Sokolov asked permission to spend the night. At 11 p.m. one of the alleged construction workers summoned the police by telephone, while two others broke in Plakhotnyuk's door. During the half-hour which it took the police to arrive, V. Sokolov remained demonstratively in bed. When the police arrived, they charged Plakhotnyuk with homosexuality. At the end of the incident the construction workers left.

Another charge brought against Dr. Plakhotnyuk is that of "inveigling minors into drunkenness" (Art. 208 of the Ukr. Criminal Code). The witness in connection with this point of the indictment is another former inmate from the mental institution, E.V. Zekunov. The investigation of the case is in the hands of investigator V.P. Ishchenko. He is endeavoring to force Plakhotnyuk's fiancée, V. Chornovol, to testify against him, using threats of charges for refusal to give evidence. She is also being threatened by KGB agent Golub, who visited her at work, with demands that she cease her efforts

to defend her fiancée. Dr. Mykola Plakhotnyuk was born 8 May 1936, first arrested 13 January 1972 during the mass arrests of Ukrainians, charged under Art. 62, ruled not responsible and spent almost 9 years in various psychiatric prison hospitals and mental institutions.

After his release 10 December 1980, the Soviet authorities continued to persecute him. On April 8 1981 he was severely beaten on a Kiev street as a result of which he sustained serious spinal injuries (fractures of the transverse vertebrae of his spine). The police then ordered him to leave Kiev, where he was living at his brother's home and made him move to Cherkassy. This latest arrest was carried out in Cherkassy, where Dr. Plakhotnyuk was attending a course to raise his qualifications. In addition to his poor health and spinal injuries, Dr. Plakhotnyuk suffers from tuberculosis which he contracted during his imprisonment.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 5, 1982

## NEW ARREST OF VASYL SICHKO:

Ukrainian Helsinki Group member Vasyl Sichko was again arrested on 3 December 1981, according to sources in Ukraine. He was in the camp in Cherkassy where he was serving his sentence, and put in an investigations prison. On 10 December he was charged under Art. 229-6 of the Ukrainian SSR Criminal Code (Russian Art. 224, "possession of narcotics". The degree of restraint or custody, was officially announced to him on December 11, 1981. Vasyl Sichko's arrest followed the confiscation of a box of hashish during a search of his personal belongings. V. Sichko stated that the box had not been with his things before and demanded that it be examined for fingerprints, but his request was turned down.

On 4 January 1982 the Prydniprovsky District People's Court in Cherkassy, presided by Kulchitsky, heard V. Sichko's case. The trial was held in the premises of the investigations prison. V. Sichko's mother Stefaniya Petrash was not allowed to attend the trial; she was prevented by the head of the investigations prison, Major Shedko, although the Procurator did attempt to intervene in the matter. The witnesses at the trial were the representatives of the administration who had confiscated the box of hashish (operations agent V.S. Zinchenko, civilians I.A. Kovalenko and V.D. Tomoz) and criminal prisoners, who testified that they had seen V. Sichko mix tobacco with hashish, smoke it himself and offer it to them (V. Sichko does not smoke at all). Vasyl Sichko was sentenced to 6 years of camp imprisonment.

Vasyl Petrovych Sichko, born 22 October 1956, was arrested on 5 July 1979 for participating in the work of the Ukrainian Helsinki Group and for his speech at the funeral of the Ukrainian composer V. Ivasyuk, and sentenced to 3 years of labor camp. His father, Petro Sichko was arrested with him. Vasyl's brother Volodymyr Sichko was also arrested on 6 December 1980 and sentenced to 3 years of imprisonment for refusing to denounce his father and to become a KGB informant.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

April 6, 1982

Due to disruptive communications we have only now received information on a man who has been persecuted since 1967. Below we cite a communique which was written in the summer of 1981, translated from Russian with some abbreviation.

VASYL VOLODYMYROVYCH SPYENENKO was born on September 19, 1945. He lived in the city of Makivka, Donetsk region. There he completed his primary and secondary education. Subsequently, he enrolled at the Faculty of Philosophy, Donetsk State University. In his second year he came in conflict with the dean of the faculty over his unorthodox views on Marxist-Leninist philosophy. As a result of the conflict, Spynenko was arrested, charged with revisionism, expelled from the university and drafted into the army in 1967.

When he was in his second year of university, Spynenko attempted to organize a group of young intellectuals with the objective of revising the antiquated thesis of the official philosophy. He called his group a "Union of Intellectuals". In time Spynenko came to the conclusion that it was futile to revise Marxism and essential to create a new philosophy which, according to his exposition, would be a true philosophy. This philosophy would be unorthodox and capable of providing answers to all the contemporary questions on higher intellectual level. Spynenko called it "New Revolutionary Theory".

While serving in the army, Spynenko decided to enlarge the social circle of his adherents by including servicemen who were dissatisfied with the existing state of affairs. He also decided to transform his narrow group of intellectuals into a political party. During this time Spynenko devoted himself to self-education with determination. Events of the Prague Spring left an indelible impression upon him and gave him the impetus to formulate his theoretical and political views. After he was discharged from the army, Spynenko began laying the groundwork for the formation of an opposition political party.

In September of 1970 Spynenko succeeded in convening an organizational conference. It

HUMAN RIGHTS COMMISSION OF THE WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS

2118-A Bloor Street West Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Tel: (416) 762-1108

was held in his Makivka apartment. The conference examined and dealt with the theoretical bases of the party's activity, its programme and character. A resolution was also passed to issue a Manifesto and to disseminate it. The scope of the party's activity encompassed a number of cities. Party organizations were set up or in the process of being set up in the cities of Donetsk, Sverdlovsk, Gorki, Makivka and N-Tahil, under the jurisdiction of a Coordinating Committee. A courier liaison was established between the party organizations and the C. (Coordinating) C. (Committee).

At the beginning of 1971 organs of the KGB obtained information about the activity of the opposition party members. In all, eight people were arrested. Regarding Spynenko and his theories on the evolution of society as dangerous to society, and taking into account his stand during the investigation, the organs of the KGB decided to subject Spynenko to psychiatric examination. Contrary to KGB expectations, he was pronounced to be mentally sound. Another examination was arranged, but this time the doctors were once again loyal to their Hippocratic oath. It was not until the third try that the KGB succeeded in appointing a body of "psychiatrists" who diagnosed him to the satisfaction of the KGB. As a result, V. Spynenko was confined incommunicado in the psychiatric hospital of the city of Talahar, Alma-Ata oblast, where he spent a number of years. Later he was transferred to a psychiatric hospital in Makivka.

After his release in the spring of 1978, Spynenko fell into the company of V. Novoseltsev, who was imprisoned for something "nobody knows anything about". V. Novoseltsev's provocation resulted in Spynenko's confinement in a psychiatric hospital where he remains to this day... In spite of numerous appeals on his behalf, he continues to be persecuted.

We appeal to the world community and all the people of good will to show support and increased effort in freeing Vasyl Spynenko from the psychiatric asylum! Let us not allow the barbarian doctors who dance to the tune of the KGB destroy this man! There is no place in our society for "punitive medical Treatment"!

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 6, 1982

## RAISA SYMCHYCH APPEALS ON BEHALF OF HER HUSBAND:

Raisa Symchych, the wife of Ukrainian political prisoner Myroslav Symchych, has tried to gain the release of her husband by writing appeals and protest letters to both the director of the corrective labor institutions of the Zaporizhzhia oblast and the attorney general of the USSR.

Myroslav Symchych, born in 1923 in Verkhna Bereza, the Kosivsky region in Ivano-Frankivske oblast, has been imprisoned on and off since 1949. He was convicted of participating in the Organization of Ukrainian Nationalists and the Ukrainian Insurgent Army and sentenced on April 13, 1949, to 25 years of imprisonment. On December 7, 1953, an extra 10 years were added onto his sentence for taking part in a camp protest group. However, in 1956 his sentence was reduced and he was released December 7, 1963. In 1967 Symchych was again persecuted for his war and post-war activities and was sentenced to another 14 years of imprisonment in 1968.

In her letters to Soviet officials, Mrs. Symchych describes her husband's declining health, she is protesting the arbitrariness of the camp administration, and she is pleading for help in finding out what has really happened to her husband.

It is important to note that this case is not only characteristic of the particularly severe repression of Ukrainians in the last year or more, but more importantly of the tactics used to degrade human dignity. The Soviet authorities have recently stepped up their attempts to undermine the relationship and trust between husband and wife in order to denigrate and distress psychologically the imprisoned partner. The ultimate aim is to obtain public recantation, to recruit police informers or both.

Below we cite Raisa Symchych's letter of February 27, 1981, translated from Ukrainian:

To the Chief Administrator of the Correctional Labor Institutions for the Zaporizhzhia oblast - Petrun.

My husband Myroslav Vasylovych Symchych, who was born in 1923, has been serving a sentence in the Correctional Labor Institution YAYA-310/88 since February 14, 1980. He was previously confined in a Correctional Labor Institution in the Mordovian ASSR, Perm obl.. During his entire confinement, beginning with 1968, my husband worked on two shifts. He systematically supported his family and maintained regular contact through correspondence. He was rewarded more than once with additional visit permits and parcels for his conscientious attitude towards work and for exceeding the production quota. But this lasted only while Symchych was younger and in better health.



On February 17, 1980, Symchych was transferred to camp YAYA-310/88 at my request. He is 58 years old and is suffering from hypertonia as well as duodenal and stomach ulcers. He suffers frequently from radiculitis (inflammation of the intradural portion of the spinal nerve root, which is often aggravated by overtaxing work and can result in paralysis, ed.). He works as hard as his health permits, loading crates. I talked with the head of the section (they are often replaced) and nobody ever said anything negative about him to me. I was told: "He keeps working and is anxious about his family". This was at the time when Symchych was transferred to a better job. But he was not able to hold his own. His radiculitis became aggravated and he remained ill for half a year. In September his condition became so acute that he arrived on crutches for the scheduled visit (October 20, 1980). He spent a month in a hospital. After his release he worked loading crates.

At this time the camp administrator, Lieut.-Col. Hryhorenko, began persecuting him. When Symchych was a hospital patient his belongings were searched and three religious postcards were confiscated. Yes, Symchych believes in God, but his belief does not intrude either upon his family or the state. He brought these postcards from the Urals and nobody anywhere had ever objected to them. But Hryhorenko detected "an infraction" and vociferated that he will lock up Symchych in a solitary confinement cell. I told him that there were no grounds for locking him up and asked for an investigation. He investigated and said that Symchych "does not want to work" and is not fulfilling the production quota. On December 16, 1980, they locked him in a solitary confinement cell for 15 days. This happened after successful efforts had been made to get Symchych back on his feet and off the crutches.

My husband's humiliation was not over. In response to my indignation, Hryhorenko replied: "I shall drive him even beyond". At this point I do not know where he has driven my husband. I do not receive any letters from him. His last letter was dated January 10, 1981. I travelled to the camp and learned from the censor that in Symchych's file there was no record of an outgoing letter for February. When I asked the camp administrator why I do not get letters from my husband, he replied smiling: "How should I know why he does not want to write to you"? This is what he said instead of investigating the matter and giving a satisfactory answer as an administrator should. I asked to be granted an unscheduled 5-10 minute visit, saying: "I will ask Symchych in your presence why he does not want to write home. Please let me see him". To this he answered: "This is not a zoo and he is not for exhibit".

For 13 years now I have been travelling for visits with my husband. Everywhere prescribed regulations were followed. There was no indulgence but I was treated with politeness and tact. I protest against the arbitrariness of the camp administration. Comrade Petrun, I am asking you sincerely to help me find out what has happened to my husband and why I am not receiving any letters from him.

Dispatched on February 27, 1981

Raisa Andriivna Symchych  
Apartment 56, 50 Soyuzna Vul.  
Zaporizhzhia

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 6, 1982

## NEW ARREST OF VASYL STRILTSIV:

Vasyl Striltsiv, after serving a two-year term of imprisonment in a camp in Poltava region, was not released as expected on 23 October 1981, according to sources in Ukraine. Shortly before his term ended he was again arrested and sentenced in camp to 6 more years of imprisonment. The nature of the new charges brought against him is not known.

Vasyl Stepanovych Striltsiv, born 13 January 1929, an English teacher, was first arrested when he was 15 years old and served his first sentence from 1944 to 1954 under Art. 58 of the Russian Criminal Code and was later rehabilitated. He lived and worked in Ivano-Frankivsk region, Ukrainian SSR. On 9 February 1977 he was fired from his teaching post after years of pressure related to his brother Pavlo's arrest in 1972. In September 1977 V. Striltsiv renounced his Soviet citizenship and in October 1977 he joined the Ukrainian Helsinki Group. In February 1979 he was sentenced to 3 months' corrective labor without imprisonment for "resisting a representative of the law"; in October 1979 he was arrested on a charge of violating passport regulations and sentenced to 2 years' strict-regime labor camp. He has petitioned the Presidium of the USSR Supreme Soviet several times for permission to emigrate to England.

Because Vasyl Striltsiv is single, his only relative brother Pavlo having been also arrested, there has been virtually no possibility of communicating with him during his imprisonment. All his mail was being confiscated and there was no news of him during this time. Friends tried to visit him but were denied a visit; this in contradiction to the law which allows visiting rights to non-family members as well as family.



WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

HUMAN RIGHTS COMMISSION  
КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

---

2118-A Bloor Street West Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

---

April 12, 1982

NEW WAVE OF PERSECUTION IN UKRAINE:

Persecution was particularly severe in Ukraine in the last year and the beginning of 1982. Suppression of the clandestine Ukrainian Herald followed by the imprisonment of its compilers and other Ukrainian patriots has meant that detailed information is even slower in emerging.

According to our latest sources written in autumn 1981, the KGB campaign was waged on various levels. The head of the Ukrainian KGB, V. Fedorchuk, a member of the republic's Politburo, stated in April 1981 at a function in the KGB Dzerzhinsky Club that in the past year "40 Ukrainian nationalists were rendered harmless. To avoid unnecessary fuss, most of them were sentenced as common criminals" (Soviet Analyst, 11,4; Feb. 24, 1982). List appended.

A document provided by the External Representation of the Ukrainian Helsinki Group states that Ukraine has been transformed into a testing ground, where communism is looking for new forms of its existence in order to "destroy and stamp out everything alive, without destroying itself". For that reason the events which are now taking place in Ukraine are important not only for Ukrainians but for the whole world.

Priests, religious believers, even the monks of Pochayev Monastery were subjected to persistent persecution. In the fall of 1980, the militia broke into the

Ukrainian Exarchate headquarters, demanding that all present in the building gather in one room. The premises were searched, without a warrant, under the pretense of investigating some criminal offence. Year after year the Pochayiv Monastery's territory is cut off, conditions deteriorate, the monks are persecuted. Ambrosiy, a monk known throughout the Soviet Union because of his lifestyle and his preachings directed at youth, was chased out of the monastery in February 1981. After harassing the rector, the militia also harassed the other monks. "They beat up Pytyrym, chased out Isaiah; they also chased out all the aged residents from the Lavra living quarters - residents who had lived there for years" (Communist Experiment in Ukraine, External Representation of the Ukrainian Helsinki Group, March 1982).

The families of political prisoners have suffered extreme harassment, including beatings, loss of work and expulsion from university. Authorities in Ukraine have made a practice of imprisoning not only husbands and wives, but also persecuting members of families who refuse to denounce the activities of their relatives, and/or become KGB informers (see Dr. Roman Solchanyk's article appended). The two young members of the Sichko family are a typical example of this type of persecution.

Ukrainian prisoners under interrogation were beaten and suffered other torture such as being sealed in a box 5 feet by 2 feet, a method not used before nor reported by other dissidents in the non-Ukrainian republics. Many prominent dissidents were given additional sentences on completion or just prior to completion of their previous term (Appended list and particulars of numerous recent arrests). Any attempt to apply for emigration resulted in persecution and possible imprisonment. Applications by Ukrainians to emigrate were not even accepted for consideration. Vyzovs sent by family members from USA and Canada have been

confiscated by the postal authorities.

In view of the recess of the Madrid CSCE negotiations, we feel it imperative that all diplomatic means should be used in order to keep these human rights violations in the foreground of political negotiations and world opinion.

April 14, 1982

VASYL SICHKO: a letter has just arrived from Ukraine, dated 17 January 1982. In this letter there is a reference to the condition of Vasyl Sichko. We cite those passages which describe his condition.

"Vasyl was doused with acid, his face and neck are badly burned, and his head is completely bald... and has a lump on his head. He was kept the entire month of September in a hospital for infectious diseases. He was treated for dysentery ... was given dreadful injections".

In this same letter it states that Vasyl Sichko was sentenced to 3 more years of imprisonment, not 6 years as we were informed previously. His mother, Stefaniya Sichko was not allowed to visit him for an entire year and has still not seen him, even during his trial.

625/26.9.84



WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

HUMAN RIGHTS COMMISSION  
КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

2118-A Bloor Street West Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

II. 9. 1984 p.

До  
Крайових Центральних Репрезентацій  
Міжкрайових Надбудов  
і Крайових Централь Українських Організацій.

Вельмишановні Пані і Панове!

Нові і нові вістки приходять з України про існуючі жорстокости у відношенні режиму до політичних в'язнів.

Доповнення до кримінального кодексу УРСР статті 183<sup>3</sup> і 183<sup>I</sup>, які набрали чинности 1 жовтня 1982 року, встановляють додаткові покарання від трьох до п'яти років особам, які відбувають присуди в місцях позбавлення волі, за "злісну непокору законним вимогам адміністрації виправно-трудової установи".

Ці нові розпорядження зстосовуються в першій мірі до тих борців за людські права, які відмовилися від покаєнних заяв. Вони легалізують поновні арешти дисидентів, які, відбувши свої терміни, мусіли бути звільненими. В останньому часі така доля стрінула українських політв'язнів Петра Сіжка, Василя Сіжка, Ярослава Лесіва, Юрія Литвина, Василя Овсієнка. Трагічна доля тих політв'язнів, які довгі роки ~~наражаються~~ по тюрмах і засланнях і їхні фізичні сили вичерпались до останку непосильною працею, знущанням, хворобами і відсутністю медичної помочі.

Так загинув 10 травня 1984 року Олекса Тихий, замучений український правозахисник, член-основник Української Гельсінської Групи, борець за людські і національні права. Вперше заарештований в 1957 р. і засуджений на сім років тюрми і п'ять років позбавлення громадянських прав. Знову арештований 1977 року і засуджений на десять років ув'язнення, підчас якого знущання і нелюдські відносини адміністрації довели Олексу Тихого до повного фізичного виснаження, численних хворіб і смерті. Загинув замучений, але не зломаний.

Недавно прийшла вістка про смерть невтомного борця за права робітників Олексія Нікітіна, якого випустили з примусового запроторення до психушки за пару тижнів до його смерті від рака шлунку. Олексій Нікітін перебував 10 років в психушках за те, що став в обороні українських вуглекопів в Донбасі, що був першим активістом, який показав журналістам західного світу умови, в яких працюють і живуть робітники в Советському Союзі.

"Мій сля вмирає в тюрмі,— пише в листі до Папи мати Валерія Мітрянки, і благає помочі. Український правозахисник Валерій Мітренко був засуджений 12 березня

1984 року на десять років ув'язнення і п'ять років заслання, цей поновний засуд був вилнесений над тяжко хворою людиною, яка вже відбула перший засуд на шість років таборів праці і 2 роки заслання. В обороні Валерія Мітренка виступала Міжнародна Амнестія і голова Комісії для Безпеки і Співпраці в Європі. Де голос нашої спільноти?

Все менше відгуків і реакцій на всі знущання з боку організованої української спільноти. Чи ми збайдужіли?

Ми звертаємось до Вас з проханням своїми акціями розворушити сумління української і неукраїнської громади і довести до їх відома про те, що діється в Україні з оборонцями людських і національних прав.

Ми пропонуємо такі акції:

- відслужити панахиду за померлих Олексія Тихого і Олексія Нікітіна;
- організувати відчити-інформації, на яких можна зібрати підписи для протестів;
- подбати про те, щоб у Вашій льокальній пресі були інформації про ці події
- писати листи до льокальної преси з запитами, чому цих інформацій немає;
- улаштувати зустріч з послами Вашої округи, представити їм всі інформації і просити виступити з протестом в своєму уряді;
- організувати протести в праці, до якої Ваші члени належать: робітничі спілки, інженери, лікарі, журналісти, професори університетів та студенти і т.д.

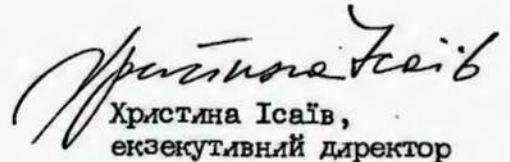
Бажаємо успіхів у Вашій праці!

З правдивою пошаною,-

За Комісію Прав Людини СКВУ



сенатор Павло Юзк,  
голова



Христина Ісаїв,  
екзекутивний директор



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## ВАЖКА ХВОРОБА 24-РІЧНОЇ УВ'ЯЗНЕНОЇ БАПТИСТКИ.

До Кестон Каледж /в Англії/ надійшли вістки, що Галина Вільчинська, 24-річна баптистка, важко хвора. Вона відбуває свій присуд в сибірському концтаборі праці. Вже, як кажуть втратила всі зуби і терпить від постійних болів кишок. Галину Вільчинську засудили в лютому 1983 року на два роки важких робіт. Її фальшиво обвинуватили "за посідання наркотиків".

Вже перед 1979 року, була вона арештована і суджена на підставі Статті 142 КК Російської СФР, а саме: "непошанування законів стосовно відділення церкви і держави". Обвинувачення наступило наслідком її праці в неофіційному літньому таборі для християнських дітей. Тоді покарано Вільчинську трьома роками виправно-трудового табору. Дуже швидко по її звільненні 1982 р. в листопаді, була наново арештована у Владивостоку і обвинувачена "за посідання наркотиків", що були знайдені в її подорожньому багажі. Тому, що цей багаж залишила була Вільчинська в переховальні на летовищі у Владивостоку, приятелі її гадають, що це очевидна робота КГБ.

Нещодавно приятелі і рідня Галини Вільчинської висловили побоювання про її майбутнє. Реченець кари кінчається скоро по новому році /1985/ і його по всяким правдоподібностям продовжать. Згідно з новим радянським законом, впровадженим в жовтні 1983, непокірні в'язні одержують таке продовження а в т о м а т и ч н о. А Вільчинську вже три рази "впоминали за переступлення табірної дисципліни" і навіть два рази карали карцером з повним відокремленням:.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## ЗМУЩАННЯ НАД УВ'ЯЗНЕНОЮ ГРИНОЮ РАТУШИНСЬКОЮ

Як подає "Український Тижневик" /Юкр.Віклі/ з дня 13. травня 1984, ув'язнена поетеса Ірина Ратушинська захворіла на запалення легенів підчас перебування в карному відокремленні /карцері/. Її покарали за участь в голодовому страйку в жіночому концтаборі в Мордовії, де вона відбуває свій присуд. 29-річна Ірина була однією із учасниць довшого голодового страйку в минулому році. Це був протест проти дуже поганих таборових обставин. Колч ж власті вкінці постановили силою годувати в'язнів, Ратушинську підчас тої процедури дуже потурбували. Потому вмістили її в карному відокремленні дня 7. грудня 1983, де вона перебувала до 23. грудня 1983 - отже більше як два тижні! Зараз же на початку 1984 року її знову запроторили до карцеру і там вона захворіла на запалення легенів.

Ірина Ратушинська, народжена в Україні /польського походження/ поетеса, була засуджена в березні 1983 на сім років у таборі і п'ять років внутрішнього вигнання за "протисовітську агітацію і пропаганду". Заки ще була арештована, Ірина Ратушинська - за фахом фізик -, підписувала численні заяви і відозви в справі арештованих оборонців людських прав. Вона теж друкувала свої поезії у самвидавних публікаціях. Підчас її перебування в київській в'язниці зараз же по процесі, тюремні власті сконфіскували в неї твори Шевченка, Пушкіна і інших класиків, які вона власноручно попереписувала із позичених у в'язничній бібліотеці книжок. Урядовці назвали ці книжки "ідеологічно шкідливим матеріалом, повним незаконних видумок".

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## ВАЛЕРІЙ МАРЧЕНКО НАНОВО ЗАСУДЖЕНИЙ НА 15 РОКІВ.

Український діяч в обороні людських прав і колишній недавній політичний в'язень знову був засуджений дня 14. березня 1984 в Києві. Його присуд /тепер найбільшого виміру покарання/ є 10 років в'язниці та 5 років вигнання, за його оборону людських прав в ССРСР.

Арештовано Марченка 20. жовтня 1983 в Києві і звинувачено під Ст. 62 КК УРСР "за антисовітську агітацію і пропаганду". Судовий процес мав розпочатися на початку лютого 1983, але був відложений аж до дня 13. березня 1984. З дисидентських кіл довідуємося, що це сталося через неясну ситуацію у проводі ССРСР по смерті Андропова. - Отже, ця незвичайно строга кара для Марченка означає ніщо інше, як загострення режиму під проводом Черненка у відношенні до оборонців людських прав. Валерій Марченко народився 17. вересня 1947 р. Закінчив Київський Університет на відділі філології. Продовжував свої студії в університеті в Баку, де опанував сім східних мов, спеціально туркменську і азирську.

Вже перед тим був Марченко арештований, а саме 25.червня 1973, коли то совітська влада взялася ґрунтовно переслідувати українських інтелектуалів. Тоді його обвинувачено за спротив до офіційної національної політики стосовно України і Азербайджану. Тоді засуджений був Марченко на 6 років важкої праці і два роки внутрішнього вигнання. Цей присуд відбував він в таборі б Пермі, де захворів на нирки /гломерулонефрит/. Потому жив на засланні в околиці Актюбинська. До Києва повернувся Марченко аж в 1981 році, по відбутій цілостю покарі, з дуже поганим здоров'ям. Високий тиск крові та гостра й затяжна ниркова інфекція змушували Марченка старатися про дозвіл виїхати до Італії, де приятелі мали для нього приготовлене спеціальне лікування.

Тепер здоров'я Марченка таке загрожене, що навіть треба було пересунути його процес на іншу дату /13. березня 1984/. Навіть і ця передишка не багато допомогла: він був настільки немічний, що навіть не міг встати, коли йому читали присуд! Під цю пору, як доносять вістки, його тиск крові є 220/130, а ниркова інфекція стає щораз-то гіршою. Отже, присуд на 15 років, без конечно потрібного спеціального лікування, рівнозначний з повільними тортурами до неunikненної передвчасної смерті. У своєму заключному слові по присуді Марченко сказав, що він "вірить в Бога і в людяність усіх", що "совітська влада провинилась супроти своїх громадян мільйони разів", та що він завжди бажав робити тільки добро усім і що буде протестувати до кінця свого життя проти злочинів заподіяних владою ССРСР.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## ЗВЕРНЕННЯ - ВІДОЗВИ В СПРАВІ ВАЛЕРІЯ МАРЧЕНКА.

Інтернаціональна Амнестія розпочала наполегливу акцію з днем 12. березня 1984 зі свого бюро Міжнародного Секретаріату в Лондоні. Їхній комунікат подає докладні подробиці про судовий процес Валерія Марченка, про присуд на 15 років та про дуже поганий стан його здоров'я. У цьому комунікаті теж закликають висилати телеграми до совітських властей, де було би домагання заперестати все кримінальне поступовання проти Марченка; вимагати його негайного звільнення від вини і кари на підставі неправильного арешту, бо він тільки використовував своє законне право на свободу думки і вислову. Телеграми і звернення слід висилати до таких осіб: Прокурор Укр. РСР; Начальник київського городського суду; Голова Найвищого Суду Укр. РСР; Головний Прокурор ССРСР; Редактор часопису "Літературна Україна"; також до всіх відомих журналістів і академіків /список докладних адрес залучений/.

Данте Фасел /репрез. Флориди - конгресмен/, Предсідник Комітету для Зовнішніх справ та Голова Комісії для Безпеки і Співпраці в Європі /США/ видав наступний комунікат в Палаті Репрезентантів дня 20.березня 1984:

- Мене якраз поінформували, що оборонець людських прав в Україні Валерій Марченко засуджений дня 14. березня 1984 на 10 років важких робіт та 5 років заслання. Це найбільший вимір кари у совітському законі за мниму "протисовітську агітацію і пропаганду. Пан Марченко це вчений філолог, журналіст і перекладач з азербайджанської, туркменської і англійської літератур. Його наукові статті і переклади були публіковані в різних кращих українських журналах. Здається одначе більше важливими є його самвидавні документи, включно із закликами в обороні совітських політв'язнів та автобіографічний нарис під іронічним наголовком

"Моя красна пані", де описана правдива подія його зради з рук чарівної стюардеси - агентки КГБ.

В червні 1973 року перший раз попав він під суд за діяльність в обороні людських прав. Тут його обвинувачували за намагання "підірвати і ослабити совітський режим": зокрема за писання самвидавних матеріалів про совітську владу в Україні та за розповсюдження ослабленого трактату Дзюби стосовно національної політики в ССРСР. У висліді цього процесу був Марченко засуджений на 6 років в концтаборі та 2 роки заслання. У тому часі його здоров'я зовсім підупало через занедбання посеред невідрадних відносин панівних в совітських каральних інституціях.

У листі до Генерального Секретаря ОН Курта Вальдгайма описав Марченко своє положення: тюремна влада відмовляла йому не тільки медичної опіки і лікування, але навіть не задовольняла дуже підставових дієтичних правил. Як тільки відбув він цілістю свій вирок в 1981 році, старався одержати дозвіл на виїзд за границю /легальною дорогою, для лікування тепер вже хронічної недуги нирок. Тричі йому відмовляли під різними вимівками, помимо того, що совітський закон виразно дозволяє на виїзд для лікування. В 1983 році перешукували його помешкання та сконфіскували різні листи і документи. Вкінці наступило ув'язнення в жовтні 1983, потім суд. Тепер перед Марченком довгих 15 років табору праці і заслання.

З огляду на дуже злий стан його здоров'я не буде перебільшенням сказати, що саме його життя загрожене брутально-жорстокими обставинами в концтаборах та не менше примітивними умовами, в яких приходиться жити совітським політв'язням на засланні.

Нещодавно совітський часопис "Советская Раса" описував труднощі жителів Москви в пошуках за потрібними ліками в місцевих аптеках. Акої ж медичної помочі може сподіватись "небезпечний злочинець" /в очах Кремля! / Валерій Марченко поза колючими дротами Гулагу чи у безвістях Сибіру, коли б йому, важко хворому вже тепер, вдалося навіть якось вийти ціло з табору праці?

Від часу, коли Марченко був звільнений по своєму засланні /1981/ його одним "злочинцем" було старання виїхати для лікування за границю. Тому то неможливо бачити в його недавньому засуді ніщо інше, як тільки дальшу кару за його попередню діяльність в акції оборони людських прав в Укр. РСР.

Ми зачували всякі вісти про зміни на краще в ССРСР як вислід недавніх пересунень в кремлівській владі. Але ж цей останній приклад репресій і знуцання над крайно хворою людиною не дуже дозволяє на якісь небудь надії в тому напрямі."

Це текст комунікату.

ЗВЕРНЕННЯ - ПРОХАННЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕРІЯ МАРЧЕНКА ДО СВЯТІШОГО ОТЦЯ  
ІВАНА ПАВЛА II, ПАПИ РИМСЬКОГО.

В крайній розпучі мати в'язня вислала до Святішого Отця Папи Римського  
Івана Павла II - телеграму з благанням про поміч її синові - такого змісту:  
Ваша Святосте,

Мій син справжній практикуючий християнин, котрий ніколи не зламав жадних  
основних правд Христової віри. Його вже вдруге засудили на 15 років ув'язнення.  
Він помирає повільною смертю у в'язниці. Старався він все своє життя, щоб  
добро і справедливість запанували. У Ваші руки складаю мої надії на поміч.  
Благаю рятунку для Валерія Марченка.

Його мати  
Ніна Марченко

17. березня 1984, 11:30 вечора.

МІЖНАРОДНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ В ОБОРОНІ МАРЧЕНКА.

Інтернаціональна Амнестія звернулася до Міжнародної Асоціації Юристів про  
допомогу о обороні Марченка. Міжнародній ПЕН-Клуб, за активізував справу  
оборони Марченка вже від дезкого часу, та незабаром офіційно прийме його в  
членство своєї італійської секції. Минулого грудня в бюлетені швейцарського  
Інституту "Віра в іншому світі", поміщено коротку статтю про Марченка зі  
закликом до читачів писати в його обороні до Київського Окружного Суду і до  
Начальника КГБ Укр. РСР.

Група "Міжнародня Християнська Солідарність" теж підняла акції в справі  
Марченка.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

MAY 4, 1984

## VALERIY MARCHENKO RESENTENCED TO 15 YEARS'

A Ukrainian human rights activist and former political prisoner, was sentenced on March 14, 1984 in Kiev to a maximum term of 10 years' imprisonment and 5 years' internal exile for human rights activity. Marchenko was arrested October 20, 1983 in Kiev and charged with Art. 62 of the Criminal Code of the Ukr.SSR, "anti-Soviet agitation and propaganda." The trial was to have begun in early February but did not begin until March 13th. Dissident sources believe that the trial was postponed in order for a new leadership to emerge after Andropov's death, and that the maximum sentence was a signal that the new leadership under Chernenko will continue a hard line toward human rights activists.

Valeriy Marchenko was born September 17, 1947. He graduated from the Kiev State University with a degree in philology and continued studies at the University of Baku, where mastered several eastern languages, notably Turkmen and Azeri.

He was previously arrested on June 25, 1973, when the authorities carried out a wave of arrests among young Ukrainian intellectuals. Valeriy Marchenko was accused of dissenting from the official nationalities policy toward's Ukraine and Azerbaidzhan. He was convicted of "anti-Soviet agit. and propaganda" and sentenced to 6 years of hard labor and two years of internal exile. While serving his sentence in a Perm camp, he developed glomerulonephritis. He served his exile in the Aktyubynsk Region.

After having served his sentence, Marchenko returned to Kiev in 1981. He was suffering from hypertension and accute nephritis, and attempted to obtain permission to leave the USSR in order to receive special medical treatment in Italy, where he had been offered medical treatment by friends.

VALERIY MARCHENKO'S HEALTH IS IN SUCH A GRAVE STATE AT PRESENT THAT HIS TRIAL HAD TO BE POSTPONED FOR A DAY (MARCH 12/84); EVEN THAT BREAK DID NOT HELP, HE RETURNED TOTALLY INCAPACITATED AND WAS NOT ABLE TO STAND UP EVEN FOR THE READING OF HIS SENTENCE. HIS BLOOD PRESSURE IS REPORTED TO BE 220/130 AND HE SUFFERS FROM SEVERE KIDNEY INFECTION. THIS 15 YEAR SENIENCE WITHOUT EXPERT MEDICAL TREATMENT IS TANTAMOUNT TO TORTURE WITH A SLOW INEVITABLE DEATH.

In his final statement Marchenko said that he "believed in God and in the basic good of all individuals", that "the government was guilty a million times over before its citizens" and that although he always wished only to do good for others, he would protest for the rest of his life against the evil perpetrated by those in authority in the USSR.



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## APPEALS ON BEHALF OF VALERIY MARCHENKO

Amnesty International launched an URGENT ACTION campaign dated 12 March 1984 from its International Secretariat offices in London. The communique gives the particulars of Valeriy Marchenko's trial, the 15 year sentence and his very poor health. Amnesty International asks that telegrams be sent to the authorities in the USSR urging that all criminal proceedings against Valeriy Marchenko be dropped and that he be immediately released on the grounds that he is imprisoned for peacefully exercising his right to freedom of expression. They ask that these appeals and telegrams be sent to: Procurator of the Ukrainian Republic, Chairman of Kiev City Court, Chairman of the Ukrainian Supreme Court, Procurator General of the USSR, Editor of "Literaturna Ukraina" and to known journalists and academics (list of addresses enclosed).

On March 20, 1984, Rep. DANTE FASCELL (Fla.), Chairman of the House Foreign Affairs Committee and Chairman of the Commission on Security and Cooperation in Europe (US), issued the following statement in the House of Representatives: "I have just been informed that Ukrainian human rights activist Valeriy Marchenko was sentenced on March 14 of this year to ten years' labor camp and five years' internal exile, the maximum term under Soviet law, for alleged "anti-Soviet agitation and propaganda". Mr. Marchenko is a journalist, philologist, and translator of Azerbaijani, Turkmen, and English literature. His scholarly articles and translations have been published in a number of major Ukrainian journals. Perhaps more relevant, however, is his authorship of a number of important samizdat documents, including appeals in defense of Soviet political prisoners, and an autobiographical sketch ironically entitled "My Fair Lady", in which Marchenko describes his betrayal at the hands of an attractive Aeroflot stewardess working for the KGB.

In June 1973, his human rights activity brought him to the dock for the first time, where he was accused of attempting to "undermine and weaken the Soviet regime", specifically for having written samizdat material on the effect of Soviet rule in Ukraine, and for having distributed Ivan Dzyuba's famous treatise on the Soviet treatment of nationalities. As a result of this trial, he was sentenced to six years' labor camp and two years' internal exile, during which time his health was seriously impaired by the neglect and mistreatment prevalent in Soviet penal facilities.

In a letter to United Nations Secretary General Kurt Waldheim, Marchenko described the prison authorities' refusal to provide him with medical treatment, and the lack of a proper diet for prisoners. When he returned from exile in 1981, he attempted to secure permission through legal channels to travel abroad for treatment of his chronic kidney disease. This permission was denied three times on various pretexts, despite clear provisions for such treatment according to Soviet law. In July 1983, his apartment was searched and various letters and documents were confiscated. Arrested in October 1983, he now faces fifteen years of labor camp and exile.

Given the precarious state of his health, it is not an exaggeration to say his life may be threatened by the brutal conditions of camp, and the only slightly less primitive conditions in which Soviet political prisoners find themselves in exile.

Only recently, the Soviet newspaper "Sovetskaya Rossiya" described the difficulties encountered by residents of Moscow in obtaining medicine at local pharmacies. How much decent medication can we expect that Valeriy Marchenko, a "dangerous state criminal" in the eyes of the Kremlin, will receive behind the barbed wires of the Gulag, or in the far reaches of Siberia, should he survive to serve his exile term?

From the time that Valeriy Marchenko was released from his first term of exile in 1981, his only "crime" seems to be the desire to travel abroad for medical treatment. Under these circumstances, it is difficult to see anything else in this latest sentence than an attempt to further punish him for his previous human rights activities in Ukraine. We have heard much about changes for the better in the Soviet Union as a result of recent changes in Kremlin leadership. This latest example of repression of an ailing human being does little to encourage such hopes."

#### AN APPEAL IN DEFENCE OF VALERIY MARCHENKO TO HIS HOLINESS POPE JOHN PAUL II

Overcome by despair, the prisoner's mother has sent a telegram to His Holiness Pope John Paul II to beg him to intercede on behalf of her son. It reads:

Your Holiness,

My son is a practicing Christian who has never broken any precepts of the Christian faith. He has been sentenced a second time to 15 years of imprisonment and is dying in prison. He has striven his entire life to ensure that goodness and justice prevail. I place my hopes in Your help. I beg you to save Valeriy Marchenko.

March 17, 1984, 11:30 a.m.

His Mother,  
Nina Marchenko

#### INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN DEFENSE OF MARCHENKO

Amnesty International has asked the International Association of Jurists for help in defending Marchenko. The International PEN Club, which has been active in Marchenko's case for some time now, is expected to accept him as an honorary member of PEN's Italian section soon. In the December issue of last year, the bulletin of the Swiss institute "Faith in Another World" printed a short article about Marchenko and appealed to its readers to write on his behalf to the Kiev Regional Court and to the head of the KGB in Ukraine. The Group "Christian Solidarity International" has also taken up Marchenko's case.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

MAY 13, 1984

## IMPRISONED 24-YEAR-OLD BAPTIST EXTREMELY ILL

Keston College received news that Galina Vilchinskaya, a 24-year-old Baptist serving a hard labor term in Siberia is very ill. Ms. Vilchinskaya, who was last sentenced in February 1983 to two years' imprisonment on a falsified charge of "drug possession," is said to have lost all her teeth and suffers from continual abdominal pains.

She was first arrested in 1979 and charged under Art. 142 of the RSFSR Criminal Code, "infringement of the laws on separation of church and state and school from church." The charge stemmed from her involvement with running an unofficial summer camp for Christian children. She was sentenced to three years in a labor camp.

Shortly after her release in November 1982, she was re-arrested in Vladivostok and charged with "possession of drugs." The narcotics were allegedly found on baggage Ms. Vilchinskaya left in the luggage office at the airport in Vladivostok leading her friends to conclude the drugs were planted by the KGB.

Recently, her friends and family and friends have expressed fear that she may face further imprisonment when her term expires early next year. Under a new Soviet law introduced last October, prisoners who violate labor camp discipline can face an automatic extension of their sentence. According to sources, Galina Vilchinskaya has already received three "warnings" from camp authorities and has been placed in an isolation cell on two occasions.

## IMPRISONED IRYNA RATUSHYNSKA BRUTALIZED

According to The Ukrainian Weekly of May 13, Imprisoned poet Iryna Ratushynska recently had a bout with pneumonia while being isolated in a punishment cell for taking part in a hunger strike in the women's labor camp in Mordovia where she is imprisoned. Ms. Ratushynska, 29, was part of a group of women political prisoners who staged a lengthy hunger strike late last year to protest camp conditions. Authorities finally decided to force-feed the inmates, and Ms. Ratushynska was to have suffered a concussion during the procedure.

She was placed in a punishment cell on December 7, 1983, and was not released until December 23. Earlier this year, she was again put in a punishment cell where she caught pneumonia. Iryna Ratushynska, a Ukrainian-born poet of Polish descent, was sentenced in March 1983 to seven years in a labor camp and five years of internal exile for "anti-Soviet agitation and propaganda." Before her arrest, I. Ratushynska, a physicist, signed numerous appeals on behalf of imprisoned human rights activists, and published poetry in samvydav. After her trial, she was held in a Kiev prison where authorities confiscated works of Shevchenko, Pushkin and others, which she hand copied. Although she obtained the books from the prison library, officials wrote that she had copied material of "an ideologically harmful, slanderous character."

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## INTRODUCTION OF CHANGES AND SUPPLEMENTS TO THE LEGISLATION OF THE ADMINISTRATIVE SURVEILLANCE OF PERSONS RELEASED FROM INCARCERATION

Decree of the Presidium of the Supreme Council of the Union of Soviet Socialist Republics, dated September 22, 1983.

Presidium of the Supreme Council of the USSR resolves:

I. To introduce the following changes and supplements to the clause regarding administrative surveillance by the Internal Security authorities, of persons released from penal institutions. The above mentioned clause was ratified by Decree of the presidium of the Supreme Council of the USSR on July 26, 1966. (Newsletter of the SC of the USSR, 1966, No. 30, p. 597; 1070, No. 24, p.206; 1981, No. 10, p.232)

1. In Article 2:

Points "b" and "v" are to be presented in the following edition:

"b Those punished by deprivation of freedom for serious transgressions; or convicted two or more times by deprivation of freedom, for whatever premeditated crimes; or those released earlier, conditionally with obligatory labor, from incarceration before the appointed full term; and those who, again, committed intentional crime during the time they were serving the obligatory term of labor; if their behavior, while serving the sentence, shows a persistent obstinacy to resist directing their life in proper and honest directions;

"v Those convicted to deprivation of freedom for serious transgressions; or convicted two or more times to incarceration for whatever premeditated crimes; or those released earlier from incarceration, before the full term of punishment appointed by the court, conditionally with obligatory labor or conditionally without serving full time; and committed intentional crime during the obligatory labor period or during the lesser penalty period; if, after serving time of punishment or during conditional earlier release from punishment, systematically violate public order and laws of socialist coexistence, in disregard of forewarnings by the Organs of Internal Security about continued antisocial life style."

2. Point "z" of Article 3, the word "lodgings" is to be added after the words "from home".

3. Article 5 is to be presented in the following edition:

- "5. Administrative surveillance is established on:
- a. persons mentioned in points "a" and "b" of Article 2 of this clause, in case of their release from the Corrective Labor Institution.
  - b. persons mentioned in point "v" of Article 2 of this clause, pertaining their permanent residence, but not later than 3 years after their release from the Corrective Labor Institution."

4. Article 6 is to be presented in the following edition:

- "6. The grounds for imposing administrative surveillance are as follows:
- a. regarding an especially dangerous recidivist:  
a legal sentence, declaring the said person an especially dangerous recidivist;
  - b. regarding persons mentioned in point "b" of Article 2 of this clause: material submitted by the Administration of a Corrective Labor Institution, pertaining to the obstinate disregard of the convicted person to correct his behaviour and to join the honest ranks of the labor force;
  - v. regarding persons mentioned in point "v" of Article 2 of this clause: material submitted by the Organs of Internal Security, pertaining to the anti social behavior of persons released from a corrective labor institution."

5. Article 7 is to be presented in the following edition:

- "7. About establishing administrative surveillance regarding persons mentioned in points "a" and "b" of Article 2 of this clause: the head of the Corrective Labor Institution makes a judicial decision in which he establishes grounds for imposing surveillance, the length of time for this surveillance, and the exact time of arrival at the designated place of residence for the person subject to said surveillance. This decision is to be sent to the Organs of Internal Security at the location of the designated place of residence for the person placed under surveillance; it is sent at the time of the said person's release. After the arrival of said person at the designated place of residence, the Head of Internal Security will establish and enforce the restrictions provided for by this clause.

In case the said person does not appear at the exact time in his chosen place of residence, the Internal Security is to declare a search for said person.

Regarding the establishment of administrative surveillance for persons mentioned in point "a" of Article 2 of this clause, the Head of Internal Security makes a judicial decision, itemizing justification for establishing surveillance, the length of time for surveillance and restrictions provided for by this clause. The enforcement of administrative surveillance provided for by point "b" of Article 2 of this clause, is to be in accordance with the Observation Commission, and as it applies to points "b" and "v", has to be sanctioned by the Public Prosecutor.

6. Article 10 is to be presented in the following edition:

"10. The decision of the Administration of the Corrective Labor Institution and of Organs of Internal Security about the imposition of administrative surveillance and the decision, by the Organs of Internal Security regarding the extension of administrative surveillance, introduction and change of restrictions imposed by surveillance, are to be read to the person under surveillance and duly receipted by said person. At the same time, a full explanation is given to the person under surveillance, regarding duties, penalty for any digression from the rules of administrative surveillance and location of residence. Also, there is to be a full explanation about the responsibility for any willful departure with intent to avoid administrative surveillance.

7. Article 15 is to be supplemented with point "h", in the following way:

"h. to adhere to the restrictions imposed ( Article 3 of this clause)."

8. Article 16 is to have the following addendum:

Persons under surveillance, who have willfully left their places of residence with the intent to avoid administrative surveillance; also those, who without serious reason did not appear at their place of residence on time, are subject to criminal charges applicable under the laws of the Union Republics."

- II. Article 49, Principles of the Corrective Labor Legislation of the Union of RSR and Union Republics, ratified on July 11, 1969 (Newsletter of the Supreme Council of USSR, 1969, No. 29, p.247; 1981, No. 33, p. 967), is to be presented in the following edition:

"Article 49, administrative surveillance over persons released from places of incarceration. Persons released from incarceration, especially dangerous recidivists, persons serving time for serious felonies, or persons punished two or more times with incarceration for any willful transgressions, or those released early before serving full sentence conditionally or conditionally with obligatory labor service, and who committed a willful crime during this shortened conditional release or obligatory labor sentence; if their behavior during this time points to a persistent obstinacy to begin a life consistent with directives of corrective labor, are subject to surveillance by Organs of Internal Security.

Other grounds for establishing administrative surveillance and its enforcement are regulated by the clause pertaining to regulations of administrative surveillance for persons released from incarceration, as approved by the Presidium of the Supreme Council of the USSR."

- III. This decree is to be valid and enforced by October 1, 1983.

- IV. It is to be recommended to the Supreme Councils of all Union Republics that Legislation of all Union Republics is to incorporate supplements as they are listed in this decree.

(Newsletter of Supreme Council of the USSR, 1983, No. 39, p.584)

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

JUNE 12, 1984

## INTRODUCTION OF SUPPLEMENTS TO THE CRIMINAL CODE OF Ukr.SSR

Decree of the Presidium of the Supreme Council of the Ukr.SSR, of 23 September 1983.

Presidium of the Supreme Council of the Ukr.SSR resolves:

I. To introduce to the Criminal Code of the Ukr.SSR the following supplements:

1. To add to Art. 183<sup>3</sup> the following clause:

"Article 183<sup>3</sup>, malicious insubordination to the requirements of the Administration of the Corrective Labor Institution.

Malicious disobedience to the Administration of the Corrective Labor Institution, or any other opposition to the Administration's process, by a person serving his sentence in the penal institutions, if said person, violating the requirements of the regimen, was subjected during the year to a punishment of being placed in solitary confinement or a transfer to a prison -

is to be sentenced to a further deprivation of freedom, up to three years. Such punishment, if incurred by especially dangerous recidivists or by persons convicted for serious felony, is further punishable by incarceration from one to five years.

2. Article 196<sup>1</sup> is to be supplemented by the following:

"Wilful departure from assigned residence placement of persons under surveillance; also not appearing, without serious reasons, at the appointed time at the residence assigned, said person, who after release from a penal institution, is subject to administrative surveillance, can then be penalized by a additional term of deprivation of freedom for one to three years."

II. This decree is to be made valid as of October 1, 1982.

Text translated from the original taken from the "Newsletter of the Supreme Council of the Ukr.SSR, 1983, No. 40, pp.805, 806, 807.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

May 10, 1984

## INTRODUCTION OF SUPPLEMENTS TO THE CRIMINAL CODE GIVES LABOR CAMP AUTHORITIES ARBITRARY POWER TO FURTHER ABUSE DISSIDENTS:

On October 1, 1983, Soviet authorities added supplements to the existing Criminal Code of the RSFSR, the Ukr.SSR and probably other constituent republics. According to the "News of the Supreme Council of Ukr.SSR" (1983, No.40, pp. 805,806, 807) this decree is to be effective retroactively as of 1 October, 1982.

The new measures are added to the existing Criminal Code, already tailored to function as an effective instrument of institutionalized repression. Article 183-3 outlines stiff labor-camp sentences for any prisoner who shows "malicious disobedience to lawful demands made by the administration of a corrective labor institution," or who is deemed an "especially dangerous recidivist," while Art.196-1 places further restrictions upon those who, after release from penal institutions, are subject to administrative surveillance. The new law also applies to those prisoners who are convicted of "a grave crime."

The new law calls for an additional 3 to 5 year terms for prisoners who have been sent to isolation cells or prisons for opposing or disobeying camp administrators. The measure is applicable to all prisoners, but dissidents believe that it will be applied primarily to human rights activists who refuse to recant or renounce their activities while in camps.

The use of such subjective and broadly interpretable terms as "malicious", "grave" and "especially dangerous" clearly suggests that the law is primarily designed to give prison authorities arbitrary power to extend the sentences of dissidents, a chilling throwback to Stalinist times. It also codifies and expedites the recently adopted tactic of re-arresting dissidents shortly before they are due to be released from their previous sentence. This practice has become increasingly frequent in recent years, when a number of dissidents nearing the end of their terms have found themselves sentenced to new terms, often on charges of slandering the state while in camp. The new law will expedite this practice by relieving authorities of the need to compile a whole new case against a dissident who is nearing the end of his term, or to stage "evidence" for trumped up drug charges and the like, as was done with many Ukrainian political prisoners. Petro Sichko, Vasyl Sichko, Yaroslav Lesiv, Yuriy Lytvyn, Vasyl Ovsiyenko, Zoryan Popadyuk and others were among the first victims of this insidious legislation.

Under the new law, prisoners are liable to additional terms merely for disobeying or protesting against labor camp administrators. Moreover, the stipulation that the law is applicable to those prisoners who have been punished during the course of their terms either by spending time in isolation cells or in prisons, will make most dissidents, especially those who continued their protests in the camps, liable to extended terms. In effect, prisoners will be punished for having been punished, and those who were severely punished in the past, will be punished further, for having been subjected to such severe punishment previously.



Many Ukrainian dissidents currently imprisoned in the Soviet Union have been jailed or put in isolation cells during their terms, among them Oles Berdnyk, Myroslav Marynovych, Mykola Matusevych, Vasyl Ovsyenko, Mykola Rudenko, Vasyl Stus, Vyacheslav Chornovil and the late Oleksiy Tychy. Most were punished for protesting abysmal working conditions, writing appeals, organizing work stoppages or holding hunger strikes.

The adoption of the new law, which will probably be incorporated into the criminal codes of all other constituent republics, signals the regime's determination to completely eradicate the human rights movement and other forms of opposition and political dissent. The law is aimed at silencing dissidents already imprisoned by threatening them with additional terms if they so much as question camp regimen. One person's legitimate protest over inadequate food or poor housing is another's "malicious disobedience" to the "lawful" demands of camp authorities. Like other "political" statutes on the Soviet books, such as "anti-Soviet agitation and propaganda," "anti-Soviet slander" and others, the new measures illustrate the Soviet government's cynical use of the law to squelch dissent.

These new measures also give authorities the arbitrary power to use threats as the ultimate persuasion to bring forth a series of "recantations," of the type we have seen in the past few months. It is significant that, as the Western governments are preparing for a genuine possibility of fruitful talks to further the issues of human rights, the Soviets are eliminating one-by-one, all possible voices of dissent, some by death due to a total lack of medical care; some due to disabilities and diseases contracted in labor camps and psychiatric institutions, and others by forced "recantations". The remaining dissidents will, the Soviet authorities hope, atrophy due to insufficiently strong moral support in the West for the stamina needed by the dissidents to continue their struggle for human rights.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

APRIL 30, 1984

## CHANGES IN SOVIET LEGISLATION:

On 11 January 1984 the Presidium of the USSR Supreme Soviet issued a Decree, under which a number of changes have been made to the Law of 25 December 1958 "concerning criminal responsibility for crimes against the State". On the basis of the Decree, corresponding amendments will have to be made to Chapter 1 of the Special Section of the criminal codes of all republics. However, the Decree has already come into force on 1 February 1984 and constituent republics will amend their Criminal Codes. The most substantial change has been made to Art. 7 of the Law of 25 December 1958 (which corresponds to Art. 70 of the Russian Criminal Code and the equivalent articles in the Criminal Codes of the Union republics, "anti-Soviet agitation and propaganda"). Part 2 of this article, which prescribes a punishment of 10 years' camp and 5 years' exile, previously applied only to those persons who had previous convictions or who had been convicted of acts committed in time of war. Now "acts committed with the use of money or other material valuables received from foreign organizations or persons acting in the interests of these organizations" carry the same penalty. It should be pointed out that no precise definition is given of "material valuables" (obviously, parcels of any kind could be included in this); the "foreign organizations" are not even required to be "subversive" or "anti-Soviet" - it is sufficient that they be "foreign"; the "persons" giving help do not necessarily have to be members of these organizations - it is sufficient that they should be "acting in their interest". On these grounds any humanitarian help from any fund that is based abroad, or even from private individuals, could be regarded as an aggravating circumstance in a case where someone is charged under Art. 70 of the Russian Criminal Code or its equivalents.

A new Article 13-1 has been introduced to the Law (in the Russian Criminal Code the corresponding article will be Art. 76-1): "Passing to foreign organizations information containing official secrets", which prescribes punishment of up to 3 years' deprivation of liberty or up to 2 years' corrective labor for "passing to foreign organizations or to their representatives, or compiling for this purpose, economic, scientific-technical or other information containing official secrets by a person to whom this information has been entrusted for official reasons or at work, or to whom this information has become known by some other means". Nowhere in Soviet law is "official secret" precisely defined. It should also be pointed out that the law refers to "information" that the accused has not necessarily acquired officially or at work but possibly "received by some other means". The second part of this article, which relates to actions "that have caused major damage" or entailed "other serious consequences", prescribes punishment by deprivation of liberty for a term of up to 8 years.

Art. 14-1 of the Law (which corresponds to Art. 77-1 of the Russian Criminal Code and its equivalents, "actions that disrupt the work of corrective labor institutions"), under which previously only especially dangerous recidivists and persons

convicted of grave crimes were punished for such actions, is now also extended to include all categories of prisoner. It is true that a less severe punishment is prescribed for categories other than those mentioned above: deprivation of liberty for a term of 3-8 years.

Art. 20 of the Law (corresponding to Art. 83 of the Russian Criminal Code and its equivalents, "going abroad illegally", i.e., in practice, crossing the border) has been supplemented with a new part under which repeated offences can be punished by deprivation of liberty for between two and five years, instead of three years maximum.

It is important to note the fact that earlier, under the decree of the Presidium of the RSFSR Supreme Soviet of March 1, 1983, numerous changes were made to the Corrective Labor Code. In particular, the following changes were made to Art. 78-2 about the obligations and rights of persons who have been conditionally convicted and conditionally released: after the phrase stating that these persons are obliged to live in "hostels especially designated for them", it is added that "a convicted person is allowed to spend free time outside the hostel only with the permission of the organ of internal affairs that is responsible for surveillance"; excluded from the article is any mention of the possibility that those convicted, if they show "good behavior", may receive permission to "live with their families in accomodation rented by them"; also excluded is any mention of the possibility of going away on leave. To Art. 99 of the Corrective Labor Code of the RSFSR, concerning the conditions under which convicted persons are conditionally released, has been added the indication that convicted persons must give a written undertaking "to demonstrate that he has reformed by his exemplary and honest attitude to his work".

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUE

---

## 47-РІЧНИЙ ОЛЕКСІЙ НІКІТИН НЕ ЖИВЕ!

Звідомлення про це написав Богдан Нагайло з Мюнхену в "Українському Тижневику" від 13-го травня 1984 року.

Нещодавна смерть провідного діяча в ділянці прав для советських робітників і політичного в'язня Олексія Нікітина була предметом найбільших репортажів. Олексій Нікітин — це жертва довготривалих політичних надзвичайних советської психіатрії. Як кажуть, цього 47-річного колишнього інженера вугільних копалень України на кілька тижнів перед смертю звільнено з примусового замкнення в божевільні, щоб міг дома померти. Смерть була від шлункового рака.

Десять років карався Нікітин у божевільнях за те, що обороняв права робітників, обставав за незалежними робітничими профспілками (уніями) та викривав невідрадні й небезпечні обставини праці в копальнях Донбасу.

Олексій Нікітин запам'ятовується усім (разом із Володимиром Клебановим, теж вуглекопом з українського Донбасу) як безстрашний борець за вільні робітничі профспілки (унії) ще далеко перед знаменною появою польської незалежної кніжної "Солідарності".

Коли Клебанов взявся ще при кінці 1977 року організувати незалежну профспілку в УРСР під назвою "Асоціація незалежних профспілок УРСР", Нікітин був той, хто перший з-поміж советських профспілкових діячів привіз західних журналістів до одного із більших советських індустріальних центрів наочно переконатись про обставини, в яких советські робітники змушені жити і працювати.

Хоча Нікітин в останніх роках майже втрачав зір (від масивних доз ліків, які йому насильно давали), він таки відмовлявся капітулювати і був вірний своїм переконанням до гіркого кінця. Як він самий розповідав советському психіатрові докторові Анатолієві Корягину, Нікітин народився в селянській сім'ї як наймолодший із десяти дітей. Одна з його сестер померла підчас злопам'ятного голоду 1933 року, а двох братів загинуло у Другій світовій війні. Був він надзвичайно добрим учнем в школі, природним провідником; займав ключеві пости в комсомолі. Закінчив відділ електро-механіки в Донецькому технікумі; відбув свою військову службу в Північній флоті. По закінченні військової служби 1962 року повернувся до своєї постійної праці як електро-механік в одній із копалень вугілля в Донбасі.

У тому часі почав активно працювати над покращанням долі робітників — спротивлявся несправедливому розподілові бонусів, помешкань та інших угоджень. Також став Нікітин членом "Ініціативної групи робітників і комуністів". Ця група домоглася не тільки усунення з праці самого головного управителя копальні, але також і виключення його з комуністичної партії.

В 1965 році Нікітін одружився, і під впливом своєї дружини вступив до комуністичної партії. У ту пору він був уже бригадиром в копальні, але і далі піддержував робітників у їхніх перепалках з адміністрацією копальні. Наслідком цього був переслідуваний владою копальні, примушений приймати зменшену за плату та невідповідне підрядне помешкання. Ті всі зумисні прикросі його одначе не спляли, він і далі продовжував говорити в імені робітників та добився усунення декількох директорів, котрі спроневірювали державні гроші (фонди).

В грудні 1969 року Нікітін очолював делегацію робітників в протесті проти директора копальні в Бутівці. Цей директор відмовлявся платити робітникам належні їм бонуси. Цим разом зустрілись робітники із впертою неуступчивістю і злобою начальства, тож вдалися до ЦК Партії ССРСР. Було їх всіх 130 осіб: Нікітін і 129 інших шахтарів. Справу одначе було завернено до Донецького Обласного Комітету Партії. У вясліді Нікітина з партії виклинули та в лютому 1970 року позбавили праці. Незважаючи на продовжені клопотання, не вдалося Нікітину цієї праці назад одержати. Окрім того, державна влада вимагала від його жінки, щоб вона відреклась від нього. І так в кінці вони розійшлися.

В 1971 році надармо відкликався Нікітін до Партійного Конгресу. Коли ж знову проминуло більше року, а його до праці таки назад не приймали, він постановив опублікувати свою справу поза межами ССРСР.

Вже в квітні 1971 року вдалося Нікітину увійти до Норвезької амбасади в Москві і там вручити відносні документи. Його старання сконтактуватись з американською амбасадом не мали успіху. КГБ придержало його на деякий час, а тоді завернуло назад у Донецьк.

В грудні 1971 року стався вибух (експлозія) у копальні, де колись працював Нікітін. Було багато пораниених і сім вбитих. Вже колись давніше остерігав Нікітін перед небезпекою такої катастрофи: у цій копальні зовсім занедбано будь-яку осторожність, бракувало звичайного у копальнях забезпечення. Тепер, коли невдоволення поміж гірняками зростало, вони пригадали перестороги Нікітина та голосно заговорили про заповідяні йому кривди.

Квітень 1972 року приніс Нікітину нове ув'язнення, цим разом під закладом "протисовєтського наклепу"! Без жодних психіатричних обслідувань, його влязано умово хворим і запроторено до безреченцевого перебування у психушці, призначеній для "особливо небезпечних" – а це найважче покарання в ССРСР.

Так отже взяли Нікітина до зловісної Дніпропетровської спецлікарні. Рідні чи своякам не дозволяли його відвідувати, мовляв: "він не розпізнає людей і каляє своїми відходами стіни". В дійсності було так, що йому наказали працювати на будові у шпитальному комплексі, а згодом навіть бути санітаром! Підчас цього ув'язнення в Дніпропетровському, Нікітін зустрівся з Володимиром Клебановим, ще одним борцем за права робітників, що теж "лікувався" у цій самій спецлікарні.

По двох роках і дев'ять місяців у цій спецлікарні, Нікітина перевели до звичайної психіатричної лікарні в Донецьк, звідкіля він вийшов на волю у травні 1976 року. Не маючи жодної змоги найти працю, зважився Нікітін в лютому 1977 р. ще раз увійти до норвезької амбасади, цим разом з надією одержати політичний азиль. Але при виході з будинку амбасади його знову арештували і знову повезли на психіатричне обслідування в Донецькій лікарні. Нікітін зумів втекти, та по півтора місяцях свободи його зловили і ще раз запроторили до Дніпропет-

ровської спецлікарні. Тут, як він пізніше твердив, його "лікували" протягом двох літ великими дозами (давками) невролептичних одурманюючих ліків; потому повезли назад у Донецьк. Звільнили Нікітіна в місяці березні 1980 року.

По своїйому звільненні нав'язав Нікітін контакт з неофіційною Робітничою Комісією для дослідження вживання психіатрії для політичних цілей. У вересні 1980 року його обслідував професійний консультант згаданої комісії — др. Анатолій Корягін, що визнав Нікітіна умово здоровим на основі докладних обслідувань.

Дня 3-го листопада 1980 року звернувся Нікітін листовно до британських профспілок з проською підтримати "діяльну групу в СРСР, котра старається організувати незалежну профспілку". У цьому зверненні згадував Нікітін про "похвальну традицію профспілок...", що виросла у боротьбі за права робітників". При цьому він взивав організованих британських робітників, щоб допомогли советським борцям за права робітників "напрямними, практичними порадами і солідарністю". На жаль, цей розпачливий заклик Нікітіна якомсь не приніс бажаного відгуку.

Коротко по лікарському обслідуванні, що зробив д-р Корягін, зустрівся Нікітін в Москві із західними кореспондентами. Були це: Дейвід Сатер з "Файненшіл Таймс" і Кевин Клоз з "Вашінгтон Пост". Занепокоєні і зацікавлені його розповідями, прийняли ці два кореспонденти запрошення поїхати до Донецька та на місці розглянути обставини у донбаських копальнях.

По віїєдї панів Сатера і Клоза з Донецька, через три дні ще раз арештовано Нікітіна. 6-го січня 1981 року судовим зарядженням наново замкнули Нікітіна у Дніпропетровському шпиталі для кримінально-божевільних. За який місяць арештовано теж і д-ра Корягіна в Москві, де перед двома днями відбулася зустріч з західними кореспондентами. На цій зустрічі обговорював д-р Корягін саме справу Нікітіна. Д-ра Корягіна судили у Харкові, в червні 1981 року, визнавши винним у "протисоветській пропаганді і агітації". Засудили його на 7 років таборів праці і 5 років внутрішнього вигнання.

Тимчасом Нікітіна тримали у Дніпропетровській психушці протягом двох місяців у цілковитому відокремленні. Від уколів з незаних ліків він терпів на невилносмі болі голови та втрачав орієнтацію.

Десь у листораді 1981 року надійшла до нас вістка, що йому дають побільшені давки ліків, мабуть і від того його здоров'я значно погіршилося, що він почав втрачати зір.

Згідно з дальшими вістками, перевезли Нікітіна на початку 1982 року чомусь аж до далекого Шалгару (що в Казахстані), до тамтешньої психушки. Це, в свою чергу, дуже утруднило рідні Нікітіна вдержувати з ним якийсь зв'язок. Потому повезли його кудись в незане: показалося остаточно, що його тоді звільнили на те, аби міг померти дома.

В останні роках життя найбільше обороняла та старалась про Нікітіна його сестра, Людмила Полудняк. Залишилась по ньому дочка. Ще живуть деякі його брати.

Справа Нікітіна не тільки наявно показує незавидне положення робітників в СРСР та неспроможність советських профспілок обороняти успішно інтереси робітників. Це теж найдокладніше удокументований приклад постійної советської урядової практики: замикати невдоволених у психушках!

Ця жахлива справа була одною з важливих причин, що ІЛО (Міжнародна Організація Робітництва - Інтернашенал Лейбор Організаейшен), як також Міжнародна Громада Психіатрів зважились врешті осудити советські надживання: цілковите нехтування робітничими правами та надживання психіатрії.

Наприкінці цього Звідолення хочемо ще підкреслити той факт, що Клебанов, 6 років після його арешту, може ще бути насильно запроторений у психушку за його намагання створити незалежну профспілку (унію) в ССРСР. Як нас повідомляють, його ще в квітні 1982 року вивезли з Дніпропетровської спецлікарні в невідомому напрямі.

Д-р Корягін перебуває під цю пору у в'язниці, в місцевості Христополь (біля Казані). Ця в'язниця відома своїм дуже гострим режимом і внятково поганими фізичними обставинами. Цього року в січні розпочав він був голодівку - разом з іншими 5 в'язнями - "протестуючі проти побоїв та недостатнього хаячування". Такі найновіші вістки дійшли до нас.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

ALEKSEI NIKITIN DIES AT 47

MAY 24, 1984

The following report appeared in the May 13, 1984 issue of THE UKRAINIAN WEEKLY and was written by Bohdan Nahaylo of Munich.

The recent death has been reported of the leading Soviet workers'-rights campaigner and political prisoner Aleksei Nikitin. A long-standing victim of the political abuse of psychiatry, the 47-year old former coal-mining engineer from Ukraine had apparently been released from forcible confinement in a mental hospital only weeks before he died of stomach cancer.

He had spent ten years in mental hospitals because of his defense of workers' rights, advocacy of independent trade unions and exposure of working conditions in the Donbas mining region.

Together with Vladimir Klebanov, also a coal-miner from the Ukrainian Donbas region, Nikitin will be remembered as a courageous pioneer of free trade unionism in the Soviet Union even before the remarkable emergence of the Polish independent trade union organization Solidarity. While at the end of 1977 Klebanov was the first to organize an independent trade union organization in the USSR, the Association of Free Trade Unions of Workers in the Soviet Union, Nikitin was the first Soviet workers'-rights activist to actually take Western journalists to a major Soviet industrial center and let them see for themselves the conditions in which Soviet workers have to live. Although in recent years he had been treated with massive doses of drugs and as a result of this was in danger of losing his eyesight, he refused to capitulate and remained true to his beliefs to the end.

According to his personal history, related by Nikitin to the Soviet psychiatrist Dr. Anatoliy Koryagin, he was born into a peasant family, the youngest of 10 children. One of his sisters died during the famine of 1933, and two of his brothers were killed during World War II. A natural leader, he was an excellent student, held important positions in the Komsomol and graduated in electro-mechanics from the Donetsk Technical School. He was drafted and served in the Northern Fleet. After his discharge from the armed forces in 1962, Nikitin returned to his former job as an electro-mechanic at a coal mine in the Donbas.

At this stage he became active in protesting on behalf of workers' rights. He opposed the unjust distribution of bonuses, apartments and other prerequisites by the management. Nikitin became a member of an "initiative group of workers and Communists" which succeeded in achieving the dismissal of the director of the mine and his expulsion from the Communist Party. In 1965 Nikitin married, and under the influence of his wife, eventually joined the Communist Party. By now he had become a foreman in the coal mine but continued to support the workers in their disputes with management. Consequently, he was victimized by the mine's



administration, being forced to take cuts in his salary and inferior housing. Undaunted by this, he continued to speak out on behalf of the workers and was instrumental in achieving the removal of several directors who had embezzled government funds.

In December 1969, Nikitin headed a delegation of workers in a protest to the director of the Butovka mine against his refusal to pay bonuses. Faced with an intransigent official, Nikitin and 129 other workers addressed a complaint to the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union. The matter was referred to the Donetsk Region Party Committee and resulted in Nikitin's expulsion from the party, and in February 1970, his dismissal from work.

Nikitin unsuccessfully sought reinstatement to his job. His wife was pressured by the authorities into denouncing her husband, and eventually Nikitin divorced her. In 1971, he appealed in vain to the Party Congress. After over a year without a job Nikitin decided to publicize his case outside the USSR. In April 1971 he managed to enter the Norwegian Embassy in Moscow and hand over documentation about his case. He also attempted to contact the US Embassy but was thwarted by the KGB, confined briefly in a psychiatric hospital and returned to Donetsk.

In December 1971, there was an explosion at the mine where Nikitin had formerly been employed. Seven people died and many were injured. Nikitin had previously warned of the danger of such a catastrophe occurring because of the disregard for safety measures. As discontent among the the miners grew, Nikitin's warnings were remembered and his unjust treatment openly discussed.

In April 1972 however, he was arrested and charged with "anti-Soviet slander." Without having undergone any forensic psychiatric examination, Nikitin was ruled to be mentally ill and ordered to be confined indefinitely in a special psychiatric hospital, the most severe category of psychiatric internment in the USSR, designed for the "especially dangerous."

Nikitin was sent to the notorious Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital. He was isolated from his relatives who were told that he "does not recognize people and soils the walls with his excrement." In fact, he was put to work on a building site within the hospital and later allowed to work as an orderly. During his confinement in Dnipropetrovske he met another hospitalized workers' rights campaigner, Vladimir Klebanov.

After two years and nine months in the special psychiatric hospital, Nikitin was transferred to an ordinary psychiatric hospital in Donetsk. In May 1976 he was released. Unable to find work, in February 1977 he once again succeeded in entering the Norwegian Embassy, only this time he asked for political asylum. On leaving the embassy he was arrested and sent for examination to the Donetsk city psychiatric hospital. Nikitin managed to escape but after a month and a half was recaptured and returned to the Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital. There, he later claimed he was "treated" for two years with massive doses of neuroleptic drugs until he was transferred back to Donetsk. He was released in March 1980.

On his release Nikitin contacted the unofficial Working Commission to Investigate the Use of Psychiatry for Political Purposes. In September 1980 he was examined by Dr. Anatoliy Koryagin, a professional consultant of the group. The psychiatrist concluded that Nikitin was mentally sound.

On November 3, 1980, Nikitin addressed an appeal to the British trade union movement asking for its support for an "action group in the USSR to organize an independent trade union." Recalling the "fine traditions of trade unions...developed in the struggle for workers' rights," he called on organized British labor to offer Soviet workers' rights campaigners "directions, practical advice, and solidarity." Unfortunately, Nikitin's appeal fell largely on deaf ears.

Shortly after his examination by Dr. Koryagin, Nikitin met in Moscow with Western correspondents, David Satter of the Financial Times and Kevin Klose of the Washington Post. Intrigued by his story they accepted his invitation to travel to Donetsk to investigate conditions in the Donbas mines. Three days after Messrs. Satter and Klose left Donetske, Nikitin was once again arrested. On January 6, 1981, a court ordered him to be confined in a special psychiatric hospital and he was taken back to the Dnipropetrovske hospital for the criminally insane. Just after a month later, Dr. Koryagin was arrested in Moscow only two days after meeting with the Western correspondents to discuss Nikitin's case. In June 1981 he was tried in Kharkov, convicted of "anti-Soviet agitation and propaganda" and sentenced to seven years in labor camps and five years' internal exile.

For the first two months in Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital, Nikitin was kept in isolation and given multiple injections with unknown drugs which caused him severe pain and disorientation. In November 1981 it was reported that he was once again being treated with massive doses of drugs, that his health had deteriorated sharply, and that he was losing his sight. In early 1982, Nikitin was reported to have been transferred to the remote Talgar Special Psychiatric Hospital in Kazakstan, making it even more difficult for his family to maintain contact with him. A year later there was news that he had been moved from there to an unknown destination. As it turns out, he had been freed so that he could die at home.

During the last years of Nikitin's life, his sister Ludmilla Poludniak played an active role in his defense. He is also survived by a daughter and several brothers. Nikitin's case not only highlighted workers' grievances in the USSR and the failure of Soviet trade unions to protect their members' interests, but also provided one of the best documented examples of the continuing Soviet practice of placing dissenters in mental hospitals. As such it played an important role in persuading the ILO and the international psychiatric community to condemn Soviet abuses of workers' rights and psychiatry.

Finally it should be pointed out that more than six years after his last arrest, Mr. Klebanov may still be forcibly confined in a Soviet psychiatric hospital because of his attempt to form an independent trade union in the USSR. In April 1982, he was reported to have been transferred from the Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital and his subsequent fate is unknown. Dr. Koryagin is at present held in Chistopol prison near Kazan where conditions are known to be especially harsh. In January, together with five other prisoners, he is reported to have "launched a hunger strike to protest beatings and poor food rations."

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## РАДЯНСЬКЕ ПРАВО У 1984 РОЦІ

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АДМІНІСТРАТИВНИЙ  
НАГЛЯД ЗА ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Указ Президії Верховної Ради СРСР  
від 22 вересня 1983 р.

Президія Верховної Ради СРСР постановляє:

1. Внести до Положення про адміністративний нагляд органів внутрішніх справ за особами, звільненими з місць позбавлення волі, затвердженого Указом Президії Верховної Ради СРСР від 26 липня 1966 року (Відомості Верховної Ради СРСР, 1966 р., 30, ст. 597; 1970 р., 24, ст. 206; 1981 р., 10, ст. 232), такі зміни і доповнення:

1. У статті 2:

пункти "б" і "в" викласти в такій редакції:

"б) суджених до позбавлення волі за тяжкі злочини або суджених два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або тих, що раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо їх поведінка в період відбування покарання в місцях позбавлення волі свідчить про вперте небажання стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя;

в) суджених до позбавлення волі за тяжкі злочини або суджених два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або тих, що раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-дострокового чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо вони після строку відбуття покарання або умовно-дострокового звільнення від покарання систематично порушують громадський порядок і правила соціалістичного співжиття, незважаючи на попередження органів внутрішніх справ про припинення антигромадського способу життя".

2. Пункт "а" статті 3 після слів "з дому" доповнити словом "(квартири)".

3. Статтю 5 викласти в такій редакції:

"5. Адміністративний нагляд встановлюється:

а) за особами, зазначеними в пунктах "а" і "б" статті 2 цього Положення,— при їх звільненні з виправно-трудової установи;

б) за особами, зазначеними в пункті "в" статті 2 цього Положення,— за місцем їх постійного проживання, але не пізніше трьох років з моменту звільнення з виправно-

трудоустанов".

4. Статтю 6 викласти в такій редакції:

"6. Підставами для встановлення адміністративного нагляду є:

- а) щодо особливо небезпечних рецидивістів — вилрок, що набрав законної сили, за яким дану особу визнано особливо небезпечним рецидивістом;
- б) щодо осіб, зазначених у пункті "б" статті 2 цього Положення, — матеріали адміністрації виправно-трудоустанови, які свідчать про вперте небажання засудженого стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя;
- в) щодо осіб, зазначених у пункті "в" статті 2 цього Положення, — матеріали органу внутрішніх справ, які свідчать, що особа, звільнена з виправно-трудоустанови, веде антигромадський спосіб життя".

5. Статтю 7 викласти в такій редакції:

"7. Про встановлення адміністративного нагляду щодо осіб, зазначених у пунктах "а" і "б" статті 2 цього Положення, начальник виправно-трудоустанови вносить умотивовану постанову, в якій зазначаються підстави для встановлення нагляду, строк нагляду і визначається строк прибуття піднаглядного до обраного ним місця проживання. Постанова надсилається в орган внутрішніх справ за обраним піднаглядним місцем проживання в день його звільнення. Після прибуття піднаглядного до обраного місця проживання начальником органу внутрішніх справ встановлюються обмеження, передбачені цим Положенням. У разі неприбуття піднаглядного у визначений строк до обраного ним місця проживання органом внутрішніх справ оголошується його розшук.

Про встановлення адміністративного нагляду за особами, зазначеними в пункті "а" статті 2 цього Положення, начальник органу внутрішніх справ вносить умотивовану постанову, в якій зазначаються підстави для встановлення нагляду, строк нагляду і обмеження, передбачені цим Положенням.

Встановлення адміністративного нагляду в випадку, передбаченому пунктом "б" статті 2 цього Положення, погоджується із спостережною комісією, а у випадках, передбачених пунктами "б" і "в", — санкціонується прокурором".

6. Статтю 10 викласти в такій редакції:

"10. Постанова адміністрації виправно-трудоустанови і органу внутрішніх справ про встановлення адміністративного нагляду і постанова органу внутрішніх справ про продовження адміністративного нагляду, встановлення і зміну обмежень при здійсненні нагляду оголошуються під розписку піднаглядній особі. При цьому їй роз'яснюються обов'язки піднаглядного, відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду, а особі, щодо якої встановлено адміністративний нагляд виправно-трудоустановою, — відповідальність за неприбуття у визначений строк до обраного місця проживання. Піднаглядній особі також роз'яснюється відповідальність за самовільне залишення нею місця проживання з метою ухилення від адміністративного нагляду.

7. Статтю 15 доповнити пунктом "г" такого змісту:

"г) додержуватись встановлених щодо нього обмежень (стаття 3 цього Положення)".

8. Статтю 16 доповнити частиною другою такого змісту:

"Піднаглядні, які самовільно залишили місце проживання з метою ухилення від адміністративного нагляду, а також ті, що не прибули без поважних причин у визначений строк до обраного ними місця проживання у випадках, коли адміністративний нагляд встановлено при звільненні з місць позбавлення волі, притягаються до кримінальної відповідальності в порядку, встановленому законодавством союзних республік".

II. Статтю 49 Основ виправно-трудоустанови законодавства Союзу РСР і союзних республік, затверджених Законом СРСР від 11 липня 1969 року (Відомості Верховної

Ради СРСР 1969 р., 29, ст. 247; 1981 р., 33, ст. 967), викласти в такій редакції:

"Стаття 49. Адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі

За звільненими з місць позбавлення волі особливо небезпечними рецидивістами, особами, які відбували покарання за тяжкі злочини чи були суджені два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо їх поведінка в період відбування покарання свідчить про вперте небажання стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя, встановлюється адміністративний нагляд органів внутрішніх справ.

Інші випадки встановлення адміністративного нагляду, підстави встановлення і порядок здійснення адміністративного нагляду визначаються Положенням про адміністративний нагляд органів внутрішніх справ за особами, звільненими з місць позбавлення волі, затвердженим Президією Верховної Ради СРСР".

III. Цей Указ ввести в дію з 1 жовтня 1983 року.

IV. Доручити Президіям Верховних Рад союзних республік привести законодавство союзних республік у відповідність з цим Указом.

(Відомості Верховної Ради СРСР,  
1983, 39, ст. 584)

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUE

24 травня 1984 р.

ОЛЕКСІЙ ТИХИЙ, ОДИН ІЗ ОСНОВНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ,  
ПОМЕР ПО ОПЕРАЦІЇ ШЛУНКА

Ув'язнений Гельсінський діяч Олексій Тихий помер на 57-му році життя після операції шлунка. Цю вістку подають усі достовірні дисидентські джерела. Тихий, один із десяти співосновників Української Гельсінської Групи (УГГ) в 1976 році, довгі роки хворів на шлункову виразку. В 1977 році його і такого ж самого співтворця УГГ, Миколу Руденка, судили за "протисовєтську діяльність". Тихий дістав кару згідно зі статтею 70 ч. 2 – 10 років примусової праці під суворим спеціальним наглядом та 5 років внутрішнього вигнання. Усе те за співучасть у праці УГГ та за авторство самвидавних статей про українські справи.

Народився Олексій Іванович Тихий 31 січня 1927 року. За фахом учитель. Дня 19 квітня 1957 року був суджений таємним судом за "протисовєтську діяльність і пропаганду". Перед своїм ув'язненням Тихий сповняв обов'язки завпеда (завідуючим педагогічним відділом) в середній Робітничій Школі в місцевості Алексєєво-Дружківка.

Обвинувачували його судовим порядком за ворожу настанову до існуючої в ССРСР системи; за те, що підкреслював брак розвитку в ідеї комунізму та за те, що стверджував майже жебрацький, злидений рівень життя колгоспних і радгоспних робітників. Рівночасно закидали йому те, що він насміхався з виборів до робітничих рад, називаючи їх фарсою; що смів говорити, що демократичний централізм не оправдує себе ніяким робом під теперішню пору; що немає справжньої демократії в ССРСР, але існує така у Франції і інших державах, та що в ССРСР зовсім безпідставно-неоправдано існує диктатура комуністичної партії.

Підчас другої половини січня та в лютому 1957 року Тихий приготував деяку кількість записок на Ц-ох картках паперу, де він критикував совєтську дійсність, стверджував правоту мадярських "контрреволюційних" повстанців. Окрім того, написав він листа до Голови (Предсідника) Президії Верховної Ради Української Радянської Республіки, в якому знову критикував совєтську дійсність.

Тихий відкидав усі ті обвинувачення, рівночасно заявляючи, що всі вичислені факти є правдиві, але немає нічого беззаконного у його дії. Таємний суд покарав тоді Тихого семирічним табором праці. Реченець його кари почався 15 лютого 1957 року. У 1964 році, відбувши повністю свій вирок, він був випущений на волю. Не діставши дозволу працювати даліше учителем, мусів удержуватись як робітник і пожежник.

Дня 5 лютого 1977 р. його знову арештували, разом із Миколою Руденком (Головою УГГ і членом Совєтської Групи Інтернаціональної Амнестії). Цим разом обвинувачення було не тільки під зловісною статтею 70 ч. 2 ("протисовєтська пропаганда і агітація"), але також ще додатково під статтею 222: підчас трусу в його домі в 1976 р. у грудні найдено стару рушницю.

Тихий відмовився від послуг урядом призначеного адвоката.

Писемні обвинувачення зайняли 47 томів!

Сам судовий процес, що закінчився аж 1 липня 1977 року, був справжньою гегенною для його родини, бо мусіла вона перетерпіти всі прикрі штучки властей. Прямателів

Тихого викидали насильно із автобусів, коли ті старалися приїхати на суд, щоб якось його піддержати. Деяких залякували божевільнею, деяких ув'язнювали на декілька днів, аби не допустити їх до процесу.

Підчас самого судового процесу обвинувачені жадали, щоб документи, вжиті для їхнього обвинувачення, були відчитані в суді. Спеціально вимагали відчитати "Деклярацію про створення Української Гельсінської Групи" і "Меморандум ч. I, 2 і 3", відкритий лист В. Ковгара та лист Й. Терелі до Юрія Андропова. (Примітка: всі ці матеріяли можна знайти в публікації "хроніка поточних подій" - Інтернаціональна Амнестія чч. 43, 45, 28, 30, 39, 45).

Прокуратор обвинувачував Тихого за його статті під назвами: "Українське Слово", "Думки про мою рідну мову", "Проблеми села", "Рефлексії відносно української мови у Донецькому краю" (усі ці статті були написані по-українському); також за "Деклярацію", "Меморандум I-2-3", як рівнож і за "посідання пальної зброї".

Прокурор вжив таких слів:

"Саботажна акція Тихого була потайна і надумана... Тихий писав, що існування російських шкіл в Україні є порушенням суверенності Української держави... Тихий писав, що особи, які не знають української мови, не повинні бути допущені до нарядних посад і таким способом сіяв ненависть поміж російським і українським народом..."

Стільки прокурор.

Коли ж рішали справу строгої покари для Тихого, було сказано наступне:

"Збір суддів, взявши під увагу небезпеку заподіяних проступків та оцінивши особистість Тихого, який вже передше був покараний (18 квітня 1957) за спеціально грізний протидержавний злочин, згідно зі статтею 62 ч. I Кримінального Кодексу РСР і засуджений був до 7 років ув'язнення; випущений на волю дня 15 лютого 1964 р. з місця ув'язнення не вступив на шлях поправи;

ще перед викресленням із списків покараних, знову взявся до протисовєтської агітації і пропаганди. Тому то згідно зі статтею 26 ч. I КК Укр. РСР -

Тихого проголошується надзвичайно небезпечним рецидивістом із присудом відбувати покарання у виправно-трудоу таборі спеціального режиму, з приміюваннями дотепер застереженнями - під особливим наглядом.

Зарухувати реченець його карі від місяця лютого 1977 - на протяг 10 років тяжкої праці у виправно-трудоу таборі спеціального режиму; у додатку ще 5 років внутрішнього вигнання. Судові кошти, зроблені в часі вступного обслідування (щоденна виплата, помешкання, кошти подорожі свідків, судові експертизи) мають бути стягнені з підсудного у висоті 320 рублів і 17 копійок у користь держави".

Наступних сім років ув'язнення Олекси Тихого позначені численними випадками знущань і нелюдяної поведінки збоку таборового начальства. Це спричинювало знову ж такі численні протести на письмі і досить довгі голодівки: таким то способом Тихий старався привернути публічну увагу до незавидної долі політичних в'язнів взагалі.

Літом 1975 року написав Тихий серію критичних документів, де засуджував суворі репресії 60-х і 70-х років. У висліді репресій і переслідувань поширилося невдоволення населення України, яке почуває відповідальність за долю свого народу.

"Ми ж демократи. Для нас "Деклярація Прав Людини" ООН і інші документи відносно суверенності та незалежності народів і держав є найкращим висловом принципів суспільного і міжнародного життя" - цитата із писань Тихого.

Олекса Тихий підкреслював ясно свою відразу до всяких форм диктатури, тиранії та непошанування прав людських і національних.

У розділі під назвою "Історична доля України" він говорить про зумисне створений голод в Україні 1933 року, котрий був запланований і виконаний владою з Москви — "Колективізація, зумисне спричинений голод в 1933 р., війна з фашистською Німеччиною, повоєнні репресії — утиски, переслідування, передусім у західних областях, коштували українцям приблизно 17 мільйонів людей".

Від довшого часу були вістки про те, що важко хворий Тихий не мав потрібного кінцевого лікарського піклування і відповідного лікування.

В 1982 році, в місяці серпні, Тихий відвував спеціальну покару в карцері. Тоді щойно, по трьох місяцях безперервної кровотечі, нарешті взяли його до таборової лікарні. Діагноза встановила виразку на дванадцятипалій кишці. В листопаді його післали до шпиталю в Пермі; там перебував він від 18 листопада до 24 грудня 1982 року. Але у Пермському шпиталі лікарі "не могли знайти жодної виразки". Давали йому атропіну, карвалол велокардін, цитрамон та уколи з вітаміною В<sup>1</sup> і В<sup>12</sup>.

У тому часі Тихий важив вже тільки 120 фунтів (60 кг) при його висоті 178 см (6 фт). Поки його виписали зі шпиталю, він знову почувався дуже зле: стан здоров'я погіршився, чимраз більше докучали болі серця, шлунка і печінки; з'явилися плями по всьому тілі; навіть нігті почали зникати.

Як тільки він повернувся до табору, його знову замкнули в одиночну камеру. На додаток позбавили його одиночої дозволеної йому посылки на 1982 рік!

Ми не розпоряджаємо докладними даними про терпіння і муки Тихого падчас його перебування у таборах, і знаємо тільки, що багато разів приходили на захід тривожні заклики публічно протестувати проти знущань советської влади над Тихим.

Згідно з деякими вістками, героїчний Федоренко підпалився був живим вогнем в 1979 році, протестуючи проти знущань над Тихим. Сам Андрей Сахаров розписував протестні листи в його справі. Самий Тихий також намагався удокументувати свою хворобу, писав про те в листах. Але всі листи, в яких він описував свій стан здоров'я, не вийшли ніколи поза табір бо таборове начальство на те не дозволило. В 1979 році наново відкрились його давні туберкульозні рани, а це вже зовсім погіршило і так слабе його здоров'я.

Смерть постигла Тихого дня 10 травня 1984 року в таборі число 36-1; цей табір є частиною величезного тюремно-карального комплексу поблизу Перми на Уралі. З певних достовірних джерел довідуємося, що Тихий важив вже тільки 45 кг (90 фунтів), був страшно змарнілий і худий, коли з ним востаннє бачились його відвідувачі (який місяць часу перед його смертю).

Під цю пору годі встановити, де саме відбулась згадана на початку цього звідомлення операція; чи помер він таки на операційному столі, чи деякий час опісля. Є однак вістки, що на додаток до туберкульозу терпів він ще й від гострої анемії, артеросклероза, хвороби печінки і, як вже було сказано, від виразки шлунка!

Олексій Тихий визнавав пасивний спротив. Літом 1978 року писав він так: "Не є кінечним ламати закони. Вистачить користуватись законами, проголошеннями



у радянській конституції, щоб досягнути відродження, розквіт і свободу України для добра українського народу".

За ці свої погляди карався Олексій Тихий цілих 18 років, і за це й по довгих стражданнях помер.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

MAY 24, 1984

## OLEKSIY TYKHY, UKRAINIAN HELSINKI GROUP CO-FOUNDER DIES AFTER STOMACH SURGERY

Imprisoned Helsinki monitor Oleksiy Tykhy died at age 57 following surgery for ulcers of the stomach, according to dissident sources. Mr. Tykhy, one of the ten co-founders in 1976 of the Ukrainian Helsinki Group, had been ill for a number of years. In 1977 he and group co-founder Mykola Rudenko, were tried for "anti-Soviet activities" and Mr. Tykhy was sentenced to 10 years of special regimen labor and 5 internal exile under Art. 70 pt.2, participation in work of Ukrainian Helsinki group and authorship of samizdat articles about Ukrainian issues.

Oleksiy Ivanovych Tykhy was born 31.1.1927, he was a teacher. On April 19, 1957, he was charged, in closed court, with "anti-Soviet agitation and propaganda". Prior to his arrest Tykhy was working as head of education at the Alekseyevo-Druzhkovka Middle School for Young Workers. He was accused of having a hostile attitude to the existing system in the USSR, criticising the lack of development of communism and stating that in the collective and state farms the workers led a beggardly existence. He was also accused of calling the elections to the soviets of workers deputies a farce, and of saying that democratic centralism was not justified in any way at the present time, that it was incompatible with democracy, that there was no democracy in the USSR but that it allegedly existed in France and other states and that in the USSR there was a completely unjustified dictatorship of the Communist Party.

During the second half of January and February of 1957, Tykhy compiled a number of inscriptions on 14 pieces of paper in which he criticized the Soviet reality, stated that the actions of the Hungarian counter-revolutionary insurgents were justified and wrote a letter addressed to the Chairman of the Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian SSR in which he criticized the existing Soviet reality. To all the charges Tykhy pleaded not guilty, but did admit all the facts listed above, asserting however that there was nothing criminal in his actions.

The closed court sentenced Tykhy to 7 years in labor camps, his term began 15 February 1957. In 1964, having served the full term, he was released but not allowed to work as a teacher, he then earned his living as a fireman and laborer.

On 5 February 1977 Oleksiy Tykhy was again arrested, together with Mykola Rudenko the head of the Ukrainian Helsinki Group and a member of the Soviet group of Amnesty International. Tykhy was charged under paragraph 2 of Art. 70, "anti-Soviet agitation and propaganda" and Art. 222 related to an old rifle which was found in his home during a search in December 1976. Tykhy refused the services of the assigned lawyer. The case materials filled 47 volumes. The trial, which ended on 1 July, was a nightmare of cruel tricks played on his family, illegal removal from buses of his friends who wanted to show their support, threats of mental institutions for others and actual short-term imprisonment of several friends who wanted to attend.

Oleksiy Tykhy was reported to have been seriously ill for a long time without getting proper medical treatment. In August 1982 he was placed in the cooler for 15 days. After hemorrhaging for three months Tykhy was put in the camp hospital. A diagnosis was made there that he had an ulcer of the duodenum. In November he was sent to a hospital in Perm, where he stayed from 18 November to 24 December. Here the doctors "could not find any ulcer"; they gave him Atropin, Corvalol Valocordin and Citramon and vitamins B1 and B12 intravenously. At that time Tykhy weighed only 60kg although his height was 178 cm. Before he was discharged Tykhy again felt ill; he had pains in his heart, stomach and liver; blotches appeared on his body, and his fingernails began to disintegrate. When he returned to the camp Tykhy was again put in solitary confinement and he was deprived of the only parcel allowed for 1982.

We do not have many details of Tykhy's suffering while in labor camps, we do know that many appeals reached the West asking for public outcry to his treatment by the authorities. According to some reports, Fedorenko set fire to himself in 1979 as a protest against the humiliation of Tykhy. A. Sakharov wrote letters of appeal on his behalf. Tykhy himself wanted to document his illness and tried to write about it in letters, but he was not permitted to send any letters describing his health. In 1979 his old tubercular scars reopened and this added to his already serious health problems.

At the time of his death, May 10, Oleksiy Tykhy was incarcerated in labor camp No.36-1, part of the huge penal complex near Perm in the Urals. According to the sources, Mr. Tykhy weighed only about 90 pounds and was terribly malnourished when last seen by visitors over a month ago. It is not immediately known where his operation took place and whether Mr. Tykhy died on the operating table or some time after surgery. Sources did say, however, that in addition to ulcers and tuberculosis, he was suffering from severe anemia, atherosclerosis and liver disease.

Oleksiy Tykhy believed in passive resistance. In the summer of 1978 he wrote, "IT IS NOT NECESSARY TO BREAK THE LAW. IT IS ENOUGH TO MAKE USE OF THE LAWS PROCLAIMED BY THE SOVIET CONSTITUTION, AND THUS TO ACHIEVE, IN THE INTEREST OF THE UKRAINIAN PEOPLE, THE RENAISSANCE, FLOURISHING AND FREEDOM OF UKRAINE."

It is for these views that he was made to suffer these last eighteen years, and to die.

date of death  
confirmed  
10 may 1984

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

JANUARY 25, 1982

## RECENT ARREST OF UKRAINIAN HELSINKI MONITOR:

According to information obtained by members of the Ukrainian Helsinki Group in the West, VASYL OVSIYENKO, member of the Ukrainian Helsinki Group, was transferred from camp in Volnyansk, Zhytomyr obl., p/ya 310/55-3-20/ YaYa, to the Zhytomyr KGB headquarters. There the KGB has started procedures connected with new charges made against Ovsiyenko. This happened only a short time before the end of his previous term of imprisonment (the exact date of this transfer is not yet known).

Ovsiyenko is now being charged with Art. 62-2 of the Criminal Code of Ukr.SSR, "anti-Soviet agitation and propaganda," which carries a maximum sentence of 10 years of strict-regimen labor camp and 5 years in exile. They are charging him with "verbal agitation and propaganda" on the basis of: (1) his final statement at his trial in 1979 and (2) a letter he wrote to the UN, describing severe conditions in the labor camp.

Vasyl Ovsiyenko was born in 1949. In 1972 he completed his studies in philology at Kiev University and began to teach Ukrainian language and literature. He was first arrested on March 5, 1973, and sentenced to 4 years of strict-regimen labor camp for "anti-Soviet agitation and propaganda." In 1977 he returned to the village of Lenino, where his mother lives. Unable to find work as a teacher, he appealed to the Ministry of Education of the Ukr.SSR to provide him with work or else to grant him and his mother material assistance. He was kept under administrative surveillance, which amounts to house arrest. He refrained from dissident activity and in the autumn of 1978 appealed to the Supreme Soviet of the Ukr.SSR for permission to emigrate.

He was again tried in 1979 and sentenced to 3 years of strict-regimen labor camp on a trumped-up charge of "resisting the militia" (Art. 188-1). Ovsiyenko joined the Ukrainian Helsinki Group in March 1977. According to latest information he has refused to take part in these investigative proceedings.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

February 18, 1982

## UKRAINIAN HELSINKI MONITORS:

According to the latest information received by the External Representation of the Ukrainian Helsinki Group, YAROSLAV LESIV, 37, member of the Ukrainian Helsinki Group, was sentenced to 5 years of imprisonment. It is not yet known what charges have been brought against him.

LESIV was first sentenced in 1967 to 6 years in strict-regime labor camp and five years of exile for belonging to a group advocating the peaceful secession of Ukraine from the USSR.

In September 1979, he joined the Ukrainian Helsinki Group, and on November 15, 1979, he was again arrested and sentenced to 2 years of labor camp on a trumped-up charge of "possession of narcotics."

He was to be freed on November 15, 1981. However, another investigation was ordered and instead of being released on that day, LESIV was again sentenced to a five year term.

YAROSLAV LESIV is in poor health; he has heart trouble, diabetes and during imprisonment he lost most of his sight.

## OKSANA MESHKO:

Exerpts from a letter written by OKSANA MESHKO, 77 year old woman, member of the Ukrainian Helsinki Group, arrested for the third time on October 19, 1980 and sentenced January 6, 1981 to 6 months of strict-regimen labor camp and five years in exile for "anti-Soviet agitation and propaganda." This was her first communique from the Ayan where she began her exile term, written sometime in August 1981.

...I arrived on July 3, during a rainstorm, and I still feel drenched. You of course know about the devastation of the Khabarovsk, it did not bypass us either. In Ayan there are torrential rains, the airport was ruined and aviation - this only link of ours with the world - has stopped. At one time even the telegraph was not operating. Over 80 telegraph poles are down and now everything is sent through Okhotsk. In two moths only three passenger ships arrived, they are now waiting for the fourth and last one, because these ships will no longer be able to maneuver

in the Okhotsk sea in September and others are not planned to arrive in Ayan, for the population in this tiny place is no more than 1,700, therefore not at all economical. The officials travel in helicopters.

My son (O. Serhienko) is finishing (his exile term) on the fourth of August and we still don't know how he will leave here, but leave he must without fail. His wife is seriously ill after the birth of their second child - I now have in addition to my 10 year old grandson, Ustym, a granddaughter, Olenka, born March 28 of this year - my daughter-in-law almost does not walk at all.

I will be left alone in isolation. The winters here are very frightening and the people here frighten me so that it seems impossible to live here. We have three basic problems here: wood for fuel, water and food. When there is a snow storm, the houses and roads are so totally covered that to get out is impossible. And although my dwelling is close to the center, no one will come to give help in these conditions. I asked for a telephone and petitioned the head of the regional authorities - who's denial read: "...there are no available numbers, you must wait your turn," and my turn comes in 2-3 years; and how long have I left to live, no one cares.

My long trek through the Euro-Asiatic vastness began March 17; made all the historic stops in Kharkiv, Sverdlovsk, Krasnoyarsk, Irkutsk, Khabarovsk, Nikolayev-on-Amur. I cannot complain, they were treating me in order to prepare me for the long voyage. After 9 months months I was left with extreme hypertention. The drug therapy which they tried did not work.

To become used to living in this totally adverse climate at my age and with my ailments is impossible. To spend the winter here alone is equivalent to an untrained sportsman climbing Mt. Everest. But what can one do? Whether you will or not you must.

I'm glad that my son will go home and we are saying goodbye. I hope that kind people will at least write to me - it's a pity that communication has become so difficult here, although even before the flood it was disrupted by bad weather and other things.

A curious thing happened with my pension. According to law, pension is discontinued during imprisonment (mine was for six months) but in exile pension payments are to be renewed. I wrote an appeal to the authorities on July 8; in answer to an inquiry made by the Ayan authorities, the Kiev authorities answered that I am "not on the list." They sent a second tracer in search of my pension. That is their way of trifling with me.

Food presents a serious problem here: fruits and vegetables are only canned and last year's shipment; in this season they delivered potatoes only once (allowed only 2 kgms) and some fresh cabbage. They promised to deliver cabbage for pickling. Milk is available, but will not be during the winter. The only bread available is white bread, buckwheat is also not available. Because of my diabetes, I find it difficult. I salted fish for winter, but again there is only the salted fish, and because of my hypertension I should avoid salt. My son brought wood for burning, cut it up and is now chopping it. The roof of our dwelling leaks, Oleksander has tried to repair it, but the rains have interrupted him. The stove smokes. But we whitewashed the inside and it was a joy to be able to sleep under something other than a cement ceiling. My rheumatism has worsened and torments me constantly...

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

March 31, 1982

## SITUATION OF POLITICAL PRISONER VASYL LUTSKIV:

Vasyl Stepanovych Lutskiv, born 1935, at the time a club manager in Lviv oblast, was first arrested in January 1961 together with Lev Lukyanenko, Ivan Kandyba and others in connection with the case of the "Ukrainian Workers' and Peasants' Alliance" and charged under Arts. 56 and 64 of the Ukr. SSR Criminal Code. During the investigation and at the trial, he was deceived and bullied by the investigation and at the trial he was deceived and bullied by the investigator into giving evidence against the other accused, but was nevertheless sentenced to 10 years in strict regime labor camp.

In the camp, from 1964, V. Lutskiv began to write statements in which he renounced the evidence he had given, saying it was false, and exposed the mechanism of the pressures brought against him, naming the persons who had taken part in them. In 1966 he was transferred to the psychiatric ward of the Mordovian camps' hospital (the so-called "Wing 12" of the hospital at Barashevo), where he remained apparently until the end of his sentence.

After his release V. Lutskiv went to live in Poltava where not later than 1976 he was arrested a second time for distributing leaflets. He was charged under Art. 62 of the Ukr. Criminal Code. The psychiatric examination in Poltava found him accountable but he was then transferred to Moscow and taken to the Serbsky Institute where he was declared to be mentally ill. V. Lutskiv was sent to the Dnipropetrovsk psychiatric prison hospital for forced treatment, being transferred in 1979 to the ordinary PH in Poltava (ul. Meditsinskaya, 61, section 1) where treatment with neuroleptics continued.

In the autumn of 1981 the administration of the PH stated that there was no objection to Lutskiv being discharged, but that it was first indispensable for the formalities of guardianship to be completed. On 20 November 1981 the necessary documents were received from Lutskiv's relatives living in Ternopol oblast in Ukraine. However, instead of being discharged he was removed on 17 December 1981 to the Ternopol PH at the address: g. Ternopol, ul. Trolleibusnaya 14 (first male section).

Some sources erroneously refer to V. Lutskiv's name as LUCHKIV.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 1, 1982

## ARREST OF MYKHAYLO HORYN:

Mykhaylo Horyn was arrested in Lviv on 3 December 1981. He was charged under Art. 62 part 2 of the Ukr. SSR Criminal Code.

Before his arrest M. Horyn worked as a stoker. In March 1981, in connection with Ivan Kandyba's case, his home was searched and an attempt made to plant an envelope containing a fake sharply-worded "statement of M. Horyn to the UN". M. Horyn noticed in time what the searchers were doing, and this attempt failed. In November 1981 about 10 searches were carried out in M. Horyn's home in connection with various cases. In a search on 3 December 1981, the day he was arrested, a parcel was confiscated containing a typewritten article entitled "Social Achievements", allegedly written by M. Horyn, and a review of it marked "the article may be published". M. Horyn immediately stated that this parcel had not been in his possession.

After his arrest a food parcel from his wife was not accepted. It is possible that Mykhaylo Horyn has declared a hunger strike.

Mykhaylo Horyn, born 1930, a scientist and psychologist, was first arrested in 1965 with a group of persons (his brother Bohdan Horyn, Ivan Hel and others) and charged with circulating Ukrainian samizdat. He was sentenced to 6 years of camp imprisonment under Art. 62 and 64 of the Ukr. SSR Criminal Code. He served his sentence in the Mordovian camps, and from 1967 onwards in Vladimir prison. M. Horyn's wife Olha and two children, daughter b. 1964 and son b. 1971, live in Lviv.



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 2, 1982

## NEW ARREST OF DR. MYKOLA PLAKHOTNYUK:

The arrest of Dr. Plakhotnyuk on 6 September 1981 deserves special attention. He was arrested in Cherkassy where he was attending a course to raise his qualifications; charged with homosexuality (Art. 122 of the Ukr. SSR Criminal Code) and sent to a psychiatric hospital for examination. The arrest of M. Plakhotnyuk was preceded by the following events. Plakhotnyuk at the time was in Cherkassy on a medical higher qualification course, and was living in communal lodgings in the suburbs of the city. At the beginning of September 1981 Plakhotnyuk ran into a former fellow inmate of the mental hospital in Smela, V.I. Sokolov, today serving a sentence of compulsory labor on a "construction site of the national economy" in Cherkassy for a criminal offence. Sokolov began to insist on arranging a longer meeting.

On 4 September 1981, a Friday, several persons describing themselves as construction workers appeared at Plakhotnyuk's lodgings and took over an unoccupied room opposite Plakhotnyuk's. On 5 September Plakhotnyuk left as usual to visit his fiancée, V. Chernovol. He returned on 6 September in the evening to find Sokolov waiting for him, and seeing it was late V. Sokolov asked permission to spend the night. At 11 p.m. one of the alledged construction workers summoned the police by telephone, while two others broke in Plakhotnyuk's door. During the half-hour which it took the police to arrive, V. Sokolov remained demonstratively in bed. When the police arrived, they charged Plakhotnyuk with homosexuality. At the end of the incident the construction workers left.

Another charge brought against Dr. Plakhotnyuk is that of "inveigling minors into drunkenness" (Art. 208 of the Ukr. Criminal Code). The witness in connection with this point of the indictment is another former inmate from the mental institution, E.V. Zekunov. The investigation of the case is in the hands of investigator V.P. Ishchenko. He is endeavoring to force Plakhotnyuk's fiancée, V. Chornovol, to testify against him, using threats of charges for refusal to give evidence. She is also being threatened by KGB agent Golub, who visited her at work, with demands that she cease her efforts

to defend her fiancée. Dr. Mykola Plakhotnyuk was born 8 May 1936, first arrested 13 January 1972 during the mass arrests of Ukrainians, charged under Art. 62, ruled not responsible and spent almost 9 years in various psychiatric prison hospitals and mental institutions.

After his release 10 December 1980, the Soviet authorities continued to persecute him. On April 8 1981 he was severely beaten on a Kiev street as a result of which he sustained serious spinal injuries (fractures of the transverse vertebrae of his spine). The police then ordered him to leave Kiev, where he was living at his brother's home and made him move to Cherkassy. This latest arrest was carried out in Cherkassy, where Dr. Plakhotnyuk was attending a course to raise his qualifications. In addition to his poor health and spinal injuries, Dr. Plakhotnyuk suffers from tuberculosis which he contracted during his imprisonment.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 5, 1982

## NEW ARREST OF VASYL SICHKO:

Ukrainian Helsinki Group member Vasyl Sichko was again arrested on 3 December 1981, according to sources in Ukraine. He was in the camp in Cherkassy where he was serving his sentence, and put in an investigations prison. On 10 December he was charged under Art. 229-6 of the Ukrainian SSR Criminal Code (Russian Art. 224, "possession of narcotics". The degree of restraint or custody, was officially announced to him on December 11, 1981. Vasyl Sichko's arrest followed the confiscation of a box of hashish during a search of his personal belongings. V. Sichko stated that the box had not been with his things before and demanded that it be examined for fingerprints, but his request was turned down.

On 4 January 1982 the Prydniprovsky District People's Court in Cherkassy, presided by Kulchitsky, heard V. Sichko's case. The trial was held in the premises of the investigations prison. V. Sichko's mother Stefaniya Petrash was not allowed to attend the trial; she was prevented by the head of the investigations prison, Major Shedko, although the Procurator did attempt to intervene in the matter. The witnesses at the trial were the representatives of the administration who had confiscated the box of hashish (operations agent V.S. Zinchenko, civilians I.A. Kovalenko and V.D. Tomoz) and criminal prisoners, who testified that they had seen V. Sichko mix tobacco with hashish, smoke it himself and offer it to them (V. Sichko does not smoke at all). Vasyl Sichko was sentenced to 6 years of camp imprisonment.

Vasyl Petrovych Sichko, born 22 October 1956, was arrested on 5 July 1979 for participating in the work of the Ukrainian Helsinki Group and for his speech at the funeral of the Ukrainian composer V. Ivasyuk, and sentenced to 3 years of labor camp. His father, Petro Sichko was arrested with him. Vasyl's brother Volodymyr Sichko was also arrested on 6 December 1980 and sentenced to 3 years of imprisonment for refusing to denounce his father and to become a KGB informant.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

April 6, 1982

Due to disruptive communications we have only now received information on a man who has been persecuted since 1967. Below we cite a communique which was written in the summer of 1981, translated from Russian with some abbreviation.

VASYL VOLODYMYROVYCH SPYENENKO was born on September 19, 1945. He lived in the city of Makivka, Donetsk region. There he completed his primary and secondary education. Subsequently, he enrolled at the Faculty of Philosophy, Donetsk State University. In his second year he came in conflict with the dean of the faculty over his unorthodox views on Marxist-Leninist philosophy. As a result of the conflict, Spynenko was arrested, charged with revisionism, expelled from the university and drafted into the army in 1967.

When he was in his second year of university, Spynenko attempted to organize a group of young intellectuals with the objective of revising the antiquated thesis of the official philosophy. He called his group a "Union of Intellectuals". In time Spynenko came to the conclusion that it was futile to revise Marxism and essential to create a new philosophy which, according to his exposition, would be a true philosophy. This philosophy would be unorthodox and capable of providing answers to all the contemporary questions on higher intellectual level. Spynenko called it "New Revolutionary Theory".

While serving in the army, Spynenko decided to enlarge the social circle of his adherents by including servicemen who were dissatisfied with the existing state of affairs. He also decided to transform his narrow group of intellectuals into a political party. During this time Spynenko devoted himself to self-education with determination. Events of the Prague Spring left an indellible impression upon him and gave him the impetus to formulate his theoretical and political views. After he was discharged from the army, Spynenko began laying the groundwork for the formation of an opposition political party.

In September of 1970 Spynenko succeeded in convening an organizational conference. It

was held in his Makivka apartment. The conference examined and dealt with the theoretical bases of the party's activity, its programme and character. A resolution was also passed to issue a Manifesto and to disseminate it. The scope of the party's activity encompassed a number of cities. Party organizations were set up or in the process of being set up in the cities of Donetsk, Sverdlovsk, Gorki, Makivka and N-Tahil, under the jurisdiction of a Coordinating Committee. A courier liaison was established between the party organizations and the C. (Coordinating) C. (Committee).

At the beginning of 1971 organs of the KGB obtained information about the activity of the opposition party members. In all, eight people were arrested. Regarding Spynenko and his theories on the evolution of society as dangerous to society, and taking into account his stand during the investigation, the organs of the KGB decided to subject Spynenko to psychiatric examination. Contrary to KGB expectations, he was pronounced to be mentally sound. Another examination was arranged, but this time the doctors were once again loyal to their Hippocratic oath. It was not until the third try that the KGB succeeded in appointing a body of "psychiatrists" who diagnosed him to the satisfaction of the KGB. As a result, V. Spynenko was confined incommunicado in the psychiatric hospital of the city of Talahar, Alma-Ata oblast, where he spent a number of years. Later he was transferred to a psychiatric hospital in Makivka.

After his release in the spring of 1978, Spynenko fell into the company of V. Novoseltsev, who was imprisoned for something "nobody knows anything about". V. Novoseltsev's provocation resulted in Spynenko's confinement in a psychiatric hospital where he remains to this day... In spite of numerous appeals on his behalf, he continues to be persecuted.

We appeal to the world community and all the people of good will to show support and increased effort in freeing Vasyl Spynenko from the psychiatric asylum! Let us not allow the barbarian doctors who dance to the tune of the KGB destroy this man! There is no place in our society for "punitive medical Treatment"!

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

April 6, 1982

## RAISA SYMCHYCH APPEALS ON BEHALF OF HER HUSBAND:

Raisa Symchych, the wife of Ukrainian political prisoner Myroslav Symchych, has tried to gain the release of her husband by writing appeals and protest letters to both the director of the corrective labor institutions of the Zaporizhzhia oblast and the attorney general of the USSR.

Myroslav Symchych, born in 1923 in Verkhna Bereza, the Kosivsky region in Ivano-Frankivske oblast, has been imprisoned on and off since 1949. He was convicted of participating in the Organization of Ukrainian Nationalists and the Ukrainian Insurgent Army and sentenced on April 13, 1949, to 25 years of imprisonment. On December 7, 1953, an extra 10 years were added onto his sentence for taking part in a camp protest group. However, in 1956 his sentence was reduced and he was released December 7, 1963. In 1967 Symchych was again persecuted for his war and post-war activities and was sentenced to another 14 years of imprisonment in 1968.

In her letters to Soviet officials, Mrs. Symchych describes her husband's declining health, she is protesting the arbitrariness of the camp administration, and she is pleading for help in finding out what has really happened to her husband.

It is important to note that this case is not only characteristic of the particularly severe repression of Ukrainians in the last year or more, but more importantly of the tactics used to degrade human dignity. The Soviet authorities have recently stepped up their attempts to undermine the relationship and trust between husband and wife in order to denigrate and distress psychologically the imprisoned partner. The ultimate aim is to obtain public recantation, to recruit police informers or both.

Below we cite Raisa Symchych's letter of February 27, 1981, translated from Ukrainian:

To the Chief Administrator of the Correctional Labor Institutions for the Zaporizhzhia oblast - Petrun.

My husband Myroslav Vasylovych Symchych, who was born in 1923, has been serving a sentence in the Correctional Labor Institution YAYA-310/88 since February 14, 1980. He was previously confined in a Correctional Labor Institution in the Mordovian ASSR, Perm obl.. During his entire confinement, beginning with 1968, my husband worked on two shifts. He systematically supported his family and maintained regular contact through correspondence. He was rewarded more than once with additional visit permits and parcels for his conscientious attitude towards work and for exceeding the production quota. But this lasted only while Symchych was younger and in better health.

On February 17, 1980, Symchych was transferred to camp YAYA-310/88 at my request. He is 58 years old and is suffering from hypertonia as well as duodenal and stomach ulcers. He suffers frequently from radiculitis (inflammation of the intradural portion of the spinal nerve root, which is often aggravated by overtaxing work and can result in paralysis, ed.). He works as hard as his health permits, loading crates. I talked with the head of the section (they are often replaced) and nobody ever said anything negative about him to me. I was told: "He keeps working and is anxious about his family". This was at the time when Symchych was transferred to a better job. But he was not able to hold his own. His radiculitis became aggravated and he remained ill for half a year. In September his condition became so acute that he arrived on crutches for the scheduled visit (October 20, 1980). He spent a month in a hospital. After his release he worked loading crates.

At this time the camp administrator, Lieut.-Col. Hryhorenko, began persecuting him. When Symchych was a hospital patient his belongings were searched and three religious postcards were confiscated. Yes, Symchych believes in God, but his belief does not intrude either upon his family or the state. He brought these postcards from the Urals and nobody anywhere had ever objected to them. But Hryhorenko detected "an infraction" and vociferated that he will lock up Symchych in a solitary confinement cell. I told him that there were no grounds for locking him up and asked for an investigation. He investigated and said that Symchych "does not want to work" and is not fulfilling the production quota. On December 16, 1980, they locked him in a solitary confinement cell for 15 days. This happened after successful efforts had been made to get Symchych back on his feet and off the crutches.

My husband's humiliation was not over. In response to my indignation, Hryhorenko replied: "I shall drive him even beyond". At this point I do not know where he has driven my husband. I do not receive any letters from him. His last letter was dated January 10, 1981. I travelled to the camp and learned from the censor that in Symchych's file there was no record of an outgoing letter for February. When I asked the camp administrator why I do not get letters from my husband, he replied smiling: "How should I know why he does not want to write to you"? This is what he said instead of investigating the matter and giving a satisfactory answer as an administrator should. I asked to be granted an unscheduled 5-10 minute visit, saying: "I will ask Symchych in your presence why he does not want to write home. Please let me see him". To this he answered: "This is not a zoo and he is not for exhibit".

For 13 years now I have been travelling for visits with my husband. Everywhere prescribed regulations were followed. There was no indulgence but I was treated with politeness and tact. I protest against the arbitrariness of the camp administration. Comrade Petrun, I am asking you sincerely to help me find out what has happened to my husband and why I am not receiving any letters from him.

Dispatched on February 27, 1981

Raisa Andriivna Symchych  
Apartment 56, 50 Soyuzna Vul.  
Zaporizhzhia

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUE

---

April 6, 1982

## NEW ARREST OF VASYL STRILTSIV:

Vasyl Striltsiv, after serving a two-year term of imprisonment in a camp in Poltava region, was not released as expected on 23 October 1981, according to sources in Ukraine. Shortly before his term ended he was again arrested and sentenced in camp to 6 more years of imprisonment. The nature of the new charges brought against him is not known.

Vasyl Stepanovych Striltsiv, born 13 January 1929, an English teacher, was first arrested when he was 15 years old and served his first sentence from 1944 to 1954 under Art. 58 of the Russian Criminal Code and was later rehabilitated. He lived and worked in Ivano-Frankivsk region, Ukrainian SSR. On 9 February 1977 he was fired from his teaching post after years of pressure related to his brother Pavlo's arrest in 1972. In September 1977 V. Striltsiv renounced his Soviet citizenship and in October 1977 he joined the Ukrainian Helsinki Group. In February 1979 he was sentenced to 3 months' corrective labor without imprisonment for "resisting a representative of the law"; in October 1979 he was arrested on a charge of violating passport regulations and sentenced to 2 years' strict-regime labor camp. He has petitioned the Presidium of the USSR Supreme Soviet several times for permission to emigrate to England.

Because Vasyl Striltsiv is single, his only relative brother Pavlo having been also arrested, there has been virtually no possibility of communicating with him during his imprisonment. All his mail was being confiscated and there was no news of him during this time. Friends tried to visit him but were denied a visit; this in contradiction to the law which allows visiting rights to non-family members as well as family.





WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ

HUMAN RIGHTS COMMISSION  
КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

---

2118-A Bloor Street West Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

---

April 12, 1982

NEW WAVE OF PERSECUTION IN UKRAINE:

Persecution was particularly severe in Ukraine in the last year and the beginning of 1982. Suppression of the clandestine Ukrainian Herald followed by the imprisonment of its compilers and other Ukrainian patriots has meant that detailed information is even slower in emerging.

According to our latest sources written in autumn 1981, the KGB campaign was waged on various levels. The head of the Ukrainian KGB, V. Fedorchuk, a member of the republic's Politburo, stated in April 1981 at a function in the KGB Dzerzhinsky Club that in the past year "40 Ukrainian nationalists were rendered harmless. To avoid unnecessary fuss, most of them were sentenced as common criminals" (Soviet Analyst, 11,4; Feb. 24, 1982). List appended.

A document provided by the External Representation of the Ukrainian Helsinki Group states that Ukraine has been transformed into a testing ground, where communism is looking for new forms of its existence in order to "destroy and stamp out everything alive, without destroying itself". For that reason the events which are now taking place in Ukraine are important not only for Ukrainians but for the whole world.

Priests, religious believers, even the monks of Pochayev Monastery were subjected to persistent persecution. In the fall of 1980, the militia broke into the

Ukrainian Exarchate headquarters, demanding that all present in the building gather in one room. The premises were searched, without a warrant, under the pretense of investigating some criminal offence. Year after year the Pochayiv Monastery's territory is cut off, conditions deteriorate, the monks are persecuted. Ambrosiy, a monk known throughout the Soviet Union because of his lifestyle and his preachings directed at youth, was chased out of the monastery in February 1981. After harassing the rector, the militia also harassed the other monks. "They beat up Pytyrym, chased out Isaiah; they also chased out all the aged residents from the Lavra living quarters - residents who had lived there for years" (Communist Experiment in Ukraine, External Representation of the Ukrainian Helsinki Group, March 1982).

The families of political prisoners have suffered extreme harassment, including beatings, loss of work and expulsion from university. Authorities in Ukraine have made a practice of imprisoning not only husbands and wives, but also persecuting members of families who refuse to denounce the activities of their relatives, and/or become KGB informers (see Dr. Roman Solchanyk's article appended). The two young members of the Sichko family are a typical example of this type of persecution.

Ukrainian prisoners under interrogation were beaten and suffered other torture such as being sealed in a box 5 feet by 2 feet, a method not used before nor reported by other dissidents in the non-Ukrainian republics. Many prominent dissidents were given additional sentences on completion or just prior to completion of their previous term (Appended list and particulars of numerous recent arrests). Any attempt to apply for emigration resulted in persecution and possible imprisonment. Applications by Ukrainians to emigrate were not even accepted for consideration. Vyzovs sent by family members from USA and Canada have been

confiscated by the postal authorities.

In view of the recess of the Madrid CSCE negotiations, we feel it imperative that all diplomatic means should be used in order to keep these human rights violations in the foreground of political negotiations and world opinion.

April 14, 1982

VASYL SICHKO: a letter has just arrived from Ukraine, dated 17 January 1982. In this letter there is a reference to the condition of Vasyl Sichko. We cite those passages which describe his condition.

"Vasyl was doused with acid, his face and neck are badly burned, and his head is completely bald... and has a lump on his head. He was kept the entire month of September in a hospital for infectious diseases. He was treated for dysentery ... was given dreadful injections".

In this same letter it states that Vasyl Sichko was sentenced to 3 more years of imprisonment, not 6 years as we were informed previously. His mother, Stefaniya Sichko was not allowed to visit him for an entire year and has still not seen him, even during his trial.

625/26.9.84



WORLD CONGRESS OF FREE UKRAINIANS  
СВІТОВИЙ КОНГРЕС ВІЛЬНИХ УКРАЇНЦІВ  
HUMAN RIGHTS COMMISSION  
КОМІСІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ

2118-A Bloor Street West Toronto, Ontario, Canada M6S 1M8 Tel.: (416) 762-1108

II. 9. 1984 p.

До  
Крайових Центральних Репрезентацій  
Міжкрайових Надбудов  
і Крайових Централь Українських Організацій.

Вельмишановні Пані і Панове!

Нові і нові вістки приходять з України про існуючі жорстокости у відношенні режиму до політичних в'язнів.

Доповнення до кримінального кодексу УРСР статті 183<sup>3</sup> і 183<sup>I</sup>, які набрали чинности 1 жовтня 1982 року, встановляють додаткові покарання від трьох до п'яти років особам, які відбувають присуди в місцях позбавлення волі, за "злісну непокору законним вимогам адміністрації виправно-трудової установи".

Ці нові розпорядження зстосовуються в першій мірі до тих борців за людські права, які відмовилися від покаєнних заяв. Вони легалізують поновні арешти дисидентів, які, відбувши свої терміни, мусіли бути звільненими. В останньому часі така доля стрінула українських політв'язнів Петра Сіжка, Василя Сіжка, Ярослава Лесіва, Юрія Литвина, Василя Овсієнка. Трагічна доля тих політв'язнів, які довгі роки караються по тюрмах і засланнях і їхні фізичні сили вичерпались до останку непосильною працею, знущанням, хворобами і відсутністю медичної помочі.

Так загинув 10 травня 1984 року Олекса Тихий, замучений український правозахисник, член-основник Української Гельсінської Групи, борець за людські і національні права. Вперше заарештований в 1957 р. і засуджений на сім років тюрми і п'ять років позбавлення громадянських прав. Знову арештований 1977 року і засуджений на десять років ув'язнення, підчас якого знущання і нелюдські відносини адміністрації довели Олексу Тихого до повного фізичного виснаження, численних хворіб і смерті. Загинув замучений, але не зломаний.

Недавно прийшла вістка про смерть невтомного борця за права робітників Олексія Нікітіна, якого випустили з примусового запроторення до психушки за пару тижнів до його смерті від рака шлунку. Олексій Нікітін перебував 10 років в психушках за те, що став в обороні українських вуглекопів в Донбасі, що був першим активістом, який показав журналістам західного світу умови, в яких працюють і живуть робітники в Советському Союзі.

"Мій син вмирає в тюрмі,— пише в листі до Папи мати Валерія Мітринки, і благає помочі. Український правозахисник Валерій Мітренко був засуджений 14 березня

1984 року на десять років ув'язнення і п'ять років заслання, цей поновний засуд був винесений над тяжко хворою людиною, яка вже відбула перший засуд на шість років таборів праці і 2 роки заслання. В обороні Валерія Мітренка виступала Міжнародна Амнестія і голова Комісії для Безпеки і Співпраці в Європі. Де голос нашої спільноти?

Все менше відгуків і реакцій на всі знущання з боку організованої української спільноти. Чи ми збайдужніли?

Ми звертаємось до Вас з проханням своїми акціями розворушити сумління української і неукраїнської громади і довести до їх відома про те, що діється в Україні з оборонцями людських і національних прав.

Ми пропонуємо такі акції:

- відслужити панахиди за померлих Олексія Тихого і Олексія Нікітина;
- організувати відчити-інформації, на яких можна зібрати підписи для протестів;
- подбати про те, щоб у Вашій льокальній пресі були інформації про ці події
- писати листи до льокальної преси з запитом, чому цих інформацій немає;
- улаштувати зустріч з послами Вашої округи, представити їм всі інформації і просити виступити з протестом в своєму уряді;
- організувати протести в праці, до якої Ваші члени належать: робітничі спілки, інженери, лікарі, журналісти, професори університетів та студенти і т.д.

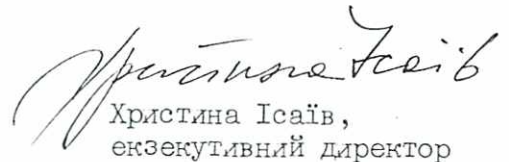
Бажаємо успіхів у Вашій праці!

З правдивою пошаною,-

За Комісію Прав Людини СКВУ



сенатор Павло Юзик,  
голова



Христина Ісаїв,  
екзекутивний директор

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## ВАЖКА ХВОРОБА 24-РІЧНОЇ УВ'ЯЗНЕНОЇ БАПТИСТКИ.

До Кестон Каледж /в Англії/ надійшли вістки, що Галина Вільчинська, 24-річна баптистка, важко хвора. Вона відбуває свій присуд в сибірському концтаборі праці. Вже, як кажуть втратила всі зуби і терпить від постійних болів кишок. Галину Вільчинську засудили в лютому 1983 року на два роки важких робіт. Її фальшиво обвинуватили "за посідання наркотиків".

Вже перед 1979 року, була вона арештована і суджена на підставі Статті 142 КК Російської СФР, а саме: "непошанування законів стосовно відділення церкви і держави". Обвинувачення наступило наслідком її праці в неофіційному літньому таборі для християнських дітей. Тоді покарано Вільчинську трьома роками виправно-трудового табору. Дуже швидко по її звільненні 1982 р. в листопаді, була наново арештована у Владивостоку і обвинувачена "за посідання наркотиків", що були знайдені в її подорожньому багажі. Тому, що цей багаж залишила була Вільчинська в переховальні на летовищі у Владивостоку, приятелі її гадають, що це очевидна робота КГБ.

Нещодавно приятелі і рідня Галини Вільчинської висловили побоювання про її майбутнє. Реченець кари кінчається скоро по новому році /1985/ і його по всяким правдоподібностям продовжать. Згідно з новим радянським законом, впровадженим в жовтні 1983, непокірні в'язні одержують таке продовження а в т о м а т и ч н о. А Вільчинську вже три рази "впоминали за переступлення табірної дисципліни" і навіть два рази карали карцером з повним відокремленням:.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## ЗМУЩАННЯ НАД УВ'ЯЗНЕНОЮ ТРИНОЮ РАТУШИНСЬКОЮ

Як подає "Український Тижневик" /Юкр.Вікні/ з дня 13. травня 1984, ув'язнена поетеса Ірина Ратушинська захворіла на запалення легенів підчас перебування в карному відокремленні /карцері/. Її покарали за участь в голодовому страйку в жіночому концтаборі в Мордовії, де вона відбуває свій присуд. 29-річна Ірина була однією із учасниць довшого голодового страйку в минулому році. Це був протест проти дуже поганих таборових обставин. Коля ж власті вкінці постановили силою годувати в'язнів, Ратушинську підчас тої процедури дуже потурбували. Потому вмістили її в карному відокремленні дня 7. грудня 1983, де вона перебувала до 23. грудня 1983 - отже більше як два тижні! Зараз же на початку 1984 року її знову запроторили до карцеру і там вона захворіла на запалення легенів.

Ірина Ратушинська, народжена в Україні /польського походження/ поетеса, була засуджена в березні 1983 на сім років у таборі і п'ять років внутрішнього вигнання за "протисовітську агітацію і пропаганду". Заки ще була арештована, Ірина Ратушинська - за ф'ахом фізик -, підписувала численні заяви і відозви в справі арештованих оборонців людських прав. Вона теж друкувала свої поезії у самвидавних публікаціях. Підчас її перебування в київській в'язниці зараз же по процесі, тюремні власті сконфіскували в неї твори Шевченка, Пушкіна і інших класиків, які вона власноручно попереписувала із позичених у в'язничній бібліотеці книжок. Урядовці назвали ці книжки "ідеологічно шкідливим матеріалом, повним незаконних видумок".



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## ВАЛЕРІЙ МАРЧЕНКО НАНОВО ЗАСУДЖЕНИЙ НА 15 РОКІВ.

Український діяч в обороні людських прав і колишній недавній політичний в'язень знову був засуджений дня 14. березня 1984 в Києві. Його присуд /тепер найбільшого виміру покарання/ є 10 років в'язниці та 5 років вигнання, за його оборону людських прав в ССРСР.

Арештовано Марченка 20. жовтня 1983 в Києві і звинувачено під Ст. 62 КК УРСР "за антисовітську агітацію і пропаганду". Судовий процес мав розпочатися на початку лютого 1983, але був відложений аж до дня 13. березня 1984. З дисидентських кіл довідуємося, що це сталося через неясну ситуацію у проводі ССРСР по смерті Андропова. - Отже, ця незвичайно строга кара для Марченка означає ніщо інше, як загострення режиму під проводом Черненка у відношенні до оборонців людських прав. Валерій Марченко народився 17. вересня 1947 р. Закінчив Київський Університет на відділі філології. Продовжував свої студії в університеті в Баку, де опанував сім східних мов, спеціально туркменську і азирську.

Вже перед тим був Марченко арештований, а саме 25. червня 1973, коли то совітська влада взялася ґрунтовно переслідувати українських інтелектуалів. Тоді його обвинувачено за спротив до офіційної національної політики стосовно України і Азербайджану. Тоді засуджений був Марченко на 6 років важкої праці і два роки внутрішнього вигнання. Цей присуд відбував він в таборі б Пермі, де захворів на нирки /гломерулонефрит/. Потому жив на засланні в околиці Актюбинська. До Києва повернувся Марченко аж в 1981 році, по відбутій цілістю покарі, з дуже поганим здоров'ям. Високий тиск крові та гостра й затяжна ниркова інфекція змушували Марченка старатися про дозвіл виїхати до Італії, де приятелі мали для нього приготовлене спеціальне лікування.

Тепер здоров'я Марченка таке zagrożене, що навіть треба було пересунути його процес на іншу дату /13. березня 1984/. Навіть і ця передишка не багато допомгла: він був настільки немічний, що навіть не міг встати, коли йому читали присуд! Під цю пору, як доносять вістки, його тиск крові є 220/130, а ниркова інфекція стає щораз-то гіршою. Отже, присуд на 15 років, без конечно потрібного спеціального лікування, рівнозначний з повільними тортурями до неunikненої передвчасної смерті. У своєму заключному слові по присуді Марченко сказав, що він "вірить в Бога і в людяність усіх", що "совітська влада провинилась супроти своїх громадян мільйони разів", та що він завжди бажав робити тільки добро усім і що буде протестувати до кінця свого життя проти злочинів заподіяних владою ССРСР.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## ЗВЕРНЕННЯ - ВІДОЗВИ В СПРАВІ ВАЛЕРІЯ МАРЧЕНКА.

Інтернаціональна Амністія розпочала наполегливу акцію з днем 12. березня 1984 зі свого бюро Міжнародного Секретаріату в Лондоні. Їхній комунікат подає докладні подробиці про судовий процес Валерія Марченка, про присуд на 15 років та про дуже поганий стан його здоров'я. У цьому комунікаті теж закликають висилати телеграми до совітських властей, де було би домагання заперестати все кримінальне поступовання проти Марченка; вимагати його негайного звільнення від вини і кари на підставі неправильного арешту, бо він тільки використовував своє законне право на свободу думки і вислову. Телеграми і звернення слід висилати до таких осіб: Прокурор Укр. РСР; Начальник київського городского суду; Голова Найвищого Суду Укр. РСР; Головний Прокурор ССРСР; Редактор часопису "Літературна Україна"; також до всіх відомих журналістів і академіків /список докладних адрес залучений/.

Данте Фасел /репрез. Флориди - конгресмен/, Предсідник Комітету для Зовнішніх справ та Голова Комісії для Безпеки і Співпраці в Європі /США/ видав наступний комунікат в Палаті Репрезентантів дня 20.березня 1984:

- Мене якраз поінформували, що оборонець людських прав в Україні Валерій Марченко засуджений дня 14. березня 1984 на 10 років важких робіт та 5 років заслання. Це найбільший вимір кари у совітському законі за мниму "протисовітську агітацію і пропаганду. Пан Марченко це вчений філолог, журналіст і перекладач з азербайджанської, туркменської і англійської літератур. Його наукові статті і переклади були публіковані в різних краях українських журналах. Здається однаке більше важливими є його самвидавні документи, включно із закликами в обороні совітських політв'язнів та автобіографічний нарис під іронічним наголовком

"Моя красна пані", де описана правдива подія його зради з рук чарівної стюардеси - агентки КГБ.

В червні 1973 року перший раз попав він під суд за діяльність в обороні людських прав. Тут його обвинувачували за намагання "підірвати і ослабити совітський режим": зокрема за писання самвидавних матеріалів про совітську владу в Україні та за розповсюдження ослабленого трактату Дзюби стосовно національної політики в ССРСР. У висліді цього процесу був Марченко засуджений на 6 років в концтаборі та 2 роки заслання. У тому часі його здоров'я зовсім підупало через занедбаня посеред невідрадних відносин панівних в совітських каральних інституціях.

У листі до Генерального Секретаря ОН Курта Вальдгайма описав Марченко своє положення: тюремна влада відмовляла йому не тільки медичної опіки і лікування, але навіть не задовольняла дуже підставових дієтичних правил. - Як тільки відбув він цілістю свій вирок в 1981 році, старався одержати дозвіл на виїзд за границю /легальною дорогою, для лікування тепер вже хронічної недуги нирок. Тричі йому відмовляли під різними вимівками, помимо того, що совітський закон виразно дозволяє на виїзд для лікування. В 1983 році перешукували його помешкання та сконфіскували різні листи і документи. Вкінці наступило ув'язнення в жовтні 1983, потім суд. Тепер перед Марченком довгих 15 років табору праці і заслання.

З огляду на дуже злий стан його здоров'я не буде перебільшенням сказати, що саме його життя загрожене брутально-жорстокими обставинами в концтаборах та не менше примітивними умовами, в яких приходиться жити совітським політв'язням на засланні.

Нещодавно совітський часопис "Советская Раса" описував труднощі жителів Москви в пошуках за потрібними ліками в місцевих аптеках. Акої ж медичної помочі може сподіватись "небезпечний злочинець" /в очах Кремля! / Валерій Марченко поза колючими дротами Гулагу чи у безвістях Сибіру, коли б йому, важко хворому вже тепер, вдалося навіть якось вийти ціло з табору праці?

Від часу, коли Марченко був звільнений по своєму засланні /1981/ його одним "злочиним" було старання виїхати для лікування за границю. Тому то неможливо бачити в його недавньому засуді ніщо інше, як тільки дальшу кару за його попередню діяльність в акції оборони людських прав в Укр. РСР.

Ми зачували всякі вісти про зміни на краще в ССРСР як вислід недавніх пересунень в кремлівській владі. Але ж цей останній приклад репресій і знущання над крайно хворою людиною не дуже дозволяє на якісь небудь надії в тому напрямі."

Це текст комунікату.

ЗВЕРНЕННЯ - ПРОХАННЯ В ОБОРОНІ ВАЛЕРІЯ МАРЧЕНКА ДО СВЯТІШОГО ОТЦЯ  
ІВАНА ПАВЛА II, ПАПИ РИМСЬКОГО.

В крайній розпучі мати в'язня вислала до Святішого Отця Папи Римського  
Івана Павла II - телеграму з благанням про поміч її синові - такого змісту:  
Ваша Святосте,

Мій син справжній практикуючий християнин, котрий ніколи не зламав жадних  
основних правд Христової віри. Його вже вдруге засудили на 15 років ув'язнення.  
Він помирає повільною смертю у в'язниці. Старався він все своє життя, щоб  
добро і справедливість запанували. У Ваші руки складаю мої надії на поміч.  
Благаю рятунку для Валерія Марченка.

Його мати

Ніна Марченко

17. березня 1984, 11:30 вечора.

МІЖНАРОДНЯ ОРГАНІЗАЦІЯ В ОБОРОНІ МАРЧЕНКА.

Інтернаціональна Амнестія звернулася до Міжнародної Асоціації Юристів про  
допомогу о обороні Марченка. Міжнародній ПЕН-Клуб, за активізував справу  
оборони Марченка вже від дезкого часу, та незабаром офіційно прийме його в  
членство своєї італійської секції. Минулого грудня в бюлетені швайцарського  
Інституту "Віра в іншому світі", поміщено коротку статтю про Марченка зі  
закликом до читачів писати в його обороні до Київського Окружного Суду і до  
Начальника КГБ Укр. РСР.

Група "Міжнародня Християнська Солідарність" теж підняла акції в справі  
Марченка.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

MAY 4, 1984

## VALERIY MARCHENKO RESENTENCED TO 15 YEARS'

A Ukrainian human rights activist and former political prisoner, was sentenced on March 14, 1984 in Kiev to a maximum term of 10 years' imprisonment and 5 years' internal exile for human rights activity. Marchenko was arrested October 20, 1983 in Kiev and charged with Art. 62 of the Criminal Code of the Ukr.SSR, "anti-Soviet agitation and propaganda." The trial was to have begun in early February but did not begin until March 13th. Dissident sources believe that the trial was postponed in order for a new leadership to emerge after Andropov's death, and that the maximum sentence was a signal that the new leadership under Chernenko will continue a hard line toward human rights activists.

Valeriy Marchenko was born September 17, 1947. He graduated from the Kiev State University with a degree in philology and continued studies at the University of Baku, where mastered several eastern languages, notably Turkmen and Azeri.

He was previously arrested on June 25, 1973, when the authorities carried out a wave of arrests among young Ukrainian intellectuals. Valeriy Marchenko was accused of dissenting from the official nationalities policy toward Ukraine and Azerbaidzhan. He was convicted of "anti-Soviet agit. and propaganda" and sentenced to 6 years of hard labor and two years of internal exile. While serving his sentence in a Perm camp, he developed glomerulonephritis. He served his exile in the Aktyubynsk Region.

After having served his sentence, Marchenko returned to Kiev in 1981. He was suffering from hypertension and acute nephritis, and attempted to obtain permission to leave the USSR in order to receive special medical treatment in Italy, where he had been offered medical treatment by friends.

VALERIY MARCHENKO'S HEALTH IS IN SUCH A GRAVE STATE AT PRESENT THAT HIS TRIAL HAD TO BE POSTPONED FOR A DAY (MARCH 12/84); EVEN THAT BREAK DID NOT HELP, HE RETURNED TOTALLY INCAPACITATED AND WAS NOT ABLE TO STAND UP EVEN FOR THE READING OF HIS SENTENCE. HIS BLOOD PRESSURE IS REPORTED TO BE 220/130 AND HE SUFFERS FROM SEVERE KIDNEY INFECTION. THIS 15 YEAR SENTENCE WITHOUT EXPERT MEDICAL TREATMENT IS TANTAMOUNT TO TORTURE WITH A SLOW INEVITABLE DEATH.

In his final statement Marchenko said that he "believed in God and in the basic good of all individuals", that "the government was guilty a million times over before its citizens" and that although he always wished only to do good for others, he would protest for the rest of his life against the evil perpetrated by those in authority in the USSR.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## APPEALS ON BEHALF OF VALERIY MARCHENKO

Amnesty International launched an URGENT ACTION campaign dated 12 March 1984 from its International Secretariat offices in London. The communique gives the particulars of Valeriy Marchenko's trial, the 15 year sentence and his very poor health. Amnesty International asks that telegrams be sent to the authorities in the USSR urging that all criminal proceedings against Valeriy Marchenko be dropped and that he be immediately released on the grounds that he is imprisoned for peacefully exercising his right to freedom of expression. They ask that these appeals and telegrams be sent to: Procurator of the Ukrainian Republic, Chairman of Kiev City Court, Chairman of the Ukrainian Supreme Court, Procurator General of the USSR, Editor of "Literaturna Ukraina" and to known journalists and academics (list of addresses enclosed).

On March 20, 1984, Rep. DANTE FASCELL (Fla.), Chairman of the House Foreign Affairs Committee and Chairman of the Commission on Security and Cooperation in Europe (US), issued the following statement in the House of Representatives: "I have just been informed that Ukrainian human rights activist Valeriy Marchenko was sentenced on March 14 of this year to ten years' labor camp and five years' internal exile, the maximum term under Soviet law, for alleged "anti-Soviet agitation and propaganda". Mr. Marchenko is a journalist, philologist, and translator of Azerbaijani, Turkmen, and English literature. His scholarly articles and translations have been published in a number of major Ukrainian journals. Perhaps more relevant, however, is his authorship of a number of important samizdat documents, including appeals in defense of Soviet political prisoners, and an autobiographical sketch ironically entitled "My Fair Lady", in which Marchenko describes his betrayal at the hands of an attractive Aeroflot stewardess working for the KGB.

In June 1973, his human rights activity brought him to the dock for the first time, where he was accused of attempting to "undermine and weaken the Soviet regime", specifically for having written samizdat material on the effect of Soviet rule in Ukraine, and for having distributed Ivan Dzyuba's famous treatise on the Soviet treatment of nationalities. As a result of this trial, he was sentenced to six years' labor camp and two years' internal exile, during which time his health was seriously impaired by the neglect and mistreatment prevalent in Soviet penal facilities.

In a letter to United Nations Secretary General Kurt Waldheim, Marchenko described the prison authorities' refusal to provide him with medical treatment, and the lack of a proper diet for prisoners. When he returned from exile in 1981, he attempted to secure permission through legal channels to travel abroad for treatment of his chronic kidney disease. This permission was denied three times on various pretexts, despite clear provisions for such treatment according to Soviet law. In July 1983, his apartment was searched and various letters and documents were confiscated. Arrested in October 1983, he now faces fifteen years of labor camp and exile.

Given the precarious state of his health, it is not an exaggeration to say his life may be threatened by the brutal conditions of camp, and the only slightly less primitive conditions in which Soviet political prisoners find themselves in exile.

Only recently, the Soviet newspaper "Sovetskaya Rossiya" described the difficulties encountered by residents of Moscow in obtaining medicine at local pharmacies. How much decent medication can we expect that Valeriy Marchenko, a "dangerous state criminal" in the eyes of the Kremlin, will receive behind the barbed wires of the Gulag, or in the far reaches of Siberia, should he survive to serve his exile term?

From the time that Valeriy Marchenko was released from his first term of exile in 1981, his only "crime" seems to be the desire to travel abroad for medical treatment. Under these circumstances, it is difficult to see anything else in this latest sentence than an attempt to further punish him for his previous human rights activities in Ukraine. We have heard much about changes for the better in the Soviet Union as a result of recent changes in Kremlin leadership. This latest example of repression of an ailing human being does little to encourage such hopes."

#### AN APPEAL IN DEFENCE OF VALERIY MARCHENKO TO HIS HOLINESS POPE JOHN PAUL II

Overcome by despair, the prisoner's mother has sent a telegram to His Holiness Pope John Paul II to beg him to intercede on behalf of her son. It reads:

Your Holiness,

My son is a practicing Christian who has never broken any precepts of the Christian faith. He has been sentenced a second time to 15 years of imprisonment and is dying in prison. He has striven his entire life to ensure that goodness and justice prevail. I place my hopes in Your help. I beg you to save Valeriy Marchenko.

March 17, 1984, 11:30 a.m.

His Mother,  
Nina Marchenko

#### INTERNATIONAL ORGANIZATIONS IN DEFENSE OF MARCHENKO

Amnesty International has asked the International Association of Jurists for help in defending Marchenko. The International PEN Club, which has been active in Marchenko's case for some time now, is expected to accept him as an honorary member of PEN's Italian section soon. In the December issue of last year, the bulletin of the Swiss institute "Faith in Another World" printed a short article about Marchenko and appealed to its readers to write on his behalf to the Kiev Regional Court and to the head of the KGB in Ukraine. The Group "Christian Solidarity International" has also taken up Marchenko's case.



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

MAY 13, 1984

---

## IMPRISONED 24-YEAR-OLD BAPTIST EXTREMELY ILL

Keston College received news that Galina Vilchinskaya, a 24-year-old Baptist serving a hard labor term in Siberia is very ill. Ms. Vilchinskaya, who was last sentenced in February 1983 to two years' imprisonment on a falsified charge of "drug possession," is said to have lost all her teeth and suffers from continual abdominal pains.

She was first arrested in 1979 and charged under Art. 142 of the RSFSR Criminal Code, "infringement of the laws on separation of church and state and school from church." The charge stemmed from her involvement with running an unofficial summer camp for Christian children. She was sentenced to three years in a labor camp.

Shortly after her release in November 1982, she was re-arrested in Vladivostok and charged with "possession of drugs." The narcotics were allegedly found on baggage Ms. Vilchinskaya left in the luggage office at the airport in Vladivostok leading her friends to conclude the drugs were planted by the KGB.

Recently, her friends and family and friends have expressed fear that she may face further imprisonment when her term expires early next year. Under a new Soviet law introduced last October, prisoners who violate labor camp discipline can face an automatic extension of their sentence. According to sources, Galina Vilchinskaya has already received three "warnings" from camp authorities and has been placed in an isolation cell on two occasions.

## IMPRISONED IRYNA RATUSHYNSKA BRUTALIZED

According to The Ukrainian Weekly of May 13, Imprisoned poet Iryna Ratushynska recently had a bout with pneumonia while being isolated in a punishment cell for taking part in a hunger strike in the women's labor camp in Mordovia where she is imprisoned. Ms. Ratushynska, 29, was part of a group of women political prisoners who staged a lengthy hunger strike late last year to protest camp conditions. Authorities finally decided to force-feed the inmates, and Ms. Ratushynska was to have suffered a concussion during the procedure.

She was placed in a punishment cell on December 7, 1983, and was not released until December 23. Earlier this year, she was again put in a punishment cell where she caught pneumonia. Iryna Ratushynska, a Ukrainian-born poet of Polish descent, was sentenced in March 1983 to seven years in a labor camp and five years of internal exile for "anti-Soviet agitation and propaganda." Before her arrest, I. Ratushynska, a physicist, signed numerous appeals on behalf of imprisoned human rights activists, and published poetry in samvydav. After her trial, she was held in a Kiev prison where authorities confiscated works of Shevchenko, Pushkin and others, which she hand copied. Although she obtained the books from the prison library, officials wrote that she had copied material of "an ideologically harmful, slanderous character."

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## INTRODUCTION OF CHANGES AND SUPPLEMENTS TO THE LEGISLATION OF THE ADMINISTRATIVE SURVEILLANCE OF PERSONS RELEASED FROM INCARCERATION

Decree of the Presidium of the Supreme Council of the Union of Soviet Socialist Republics, dated September 22, 1983.

Presidium of the Supreme Council of the USSR resolves:

I. To introduce the following changes and supplements to the clause regarding administrative surveillance by the Internal Security authorities, of persons released from penal institutions. The above mentioned clause was ratified by Decree of the presidium of the Supreme Council of the USSR on July 26, 1966. (Newsletter of the SC of the USSR, 1966, No. 30, p. 597; 1070, No. 24, p.206; 1981, No. 10, p.232)

1. In Article 2:

Points "b" and "v" are to be presented in the following edition:

"b Those punished by deprivation of freedom for serious transgressions; or convicted two or more times by deprivation of freedom, for whatever premeditated crimes; or those released earlier, conditionally with obligatory labor, from incarceration before the appointed full term; and those who, again, committed intentional crime during the time they were serving the obligatory term of labor; if their behavior, while serving the sentence, shows a persistent obstinacy to resist directing their life in proper and honest directions;

"v Those convicted to deprivation of freedom for serious transgressions; or convicted two or more times to incarceration for whatever premeditated crimes; or those released earlier from incarceration, before the full term of punishment appointed by the court, conditionally with obligatory labor or conditionally without serving full time; and committed intentional crime during the obligatory labor period or during the lesser penalty period; if, after serving time of punishment or during conditional earlier release from punishment, systematically violate public order and laws of socialist coexistence, in disregard of forewarnings by the Organs of Internal Security about continued antisocial life style."

2. Point "z" of Article 3, the word "lodgings" is to be added after the words "from home".

3. Article 5 is to be presented in the following edition:

- "5. Administrative surveillance is established on:
- a. persons mentioned in points "a" and "b" of Article 2 of this clause, in case of their release from the Corrective Labor Institution.
  - b. persons mentioned in point "v" of Article 2 of this clause, pertaining their permanent residence, but not later than 3 years after their release from the Corrective Labor Institution."

4. Article 6 is to be presented in the following edition:

- "6. The grounds for imposing administrative surveillance are as follows:
- a. regarding an especially dangerous recidivist:  
a legal sentence, declaring the said person an especially dangerous recidivist;
  - b. regarding persons mentioned in point "b" of Article 2 of this clause: material submitted by the Administration of a Corrective Labor Institution, pertaining to the obstinate disregard of the convicted person to correct his behaviour and to join the honest ranks of the labor force;
  - v. regarding persons mentioned in point "v" of Article 2 of this clause: material submitted by the Organs of Internal Security, pertaining to the anti social behavior of persons released from a corrective labor institution."

5. Article 7 is to be presented in the following edition:

- "7. About establishing administrative surveillance regarding persons mentioned in points "a" and "b" of Article 2 of this clause: the head of the Corrective Labor Institution makes a judicial decision in which he establishes grounds for imposing surveillance, the length of time for this surveillance, and the exact time of arrival at the designated place of residence for the person subject to said surveillance. This decision is to be sent to the Organs of Internal Security at the location of the designated place of residence for the person placed under surveillance; it is sent at the time of the said person's release. After the arrival of said person at the designated place of residence, the Head of Internal Security will establish and enforce the restrictions provided for by this clause.

In case the said person does not appear at the exact time in his chosen place of residence, the Internal Security is to declare a search for said person.

Regarding the establishment of administrative surveillance for persons mentioned in point "a" of Article 2 of this clause, the Head of Internal Security makes a judicial decision, itemizes justification for establishing surveillance, the length of time for surveillance and restrictions provided for by this clause. The enforcement of administrative surveillance provided for by point "b" of Article 2 of this clause, is to be in accordance with the Observation Commission, and as it applies to points "b" and "v", has to be sanctioned by the Public Prosecutor.

6. Article 10 is to be presented in the following edition:

"10. The decision of the Administration of the Corrective Labor Institution and of Organs of Internal Security about the imposition of administrative surveillance and the decision, by the Organs of Internal Security regarding the extension of administrative surveillance, introduction and change of restrictions imposed by surveillance, are to be read to the person under surveillance and duly receipted by said person. At the same time, a full explanation is given to the person under surveillance, regarding duties, penalty for any digression from the rules of administrative surveillance and location of residence. Also, there is to be a full explanation about the responsibility for any willful departure with intent to avoid administrative surveillance.

7. Article 15 is to be supplemented with point "h", in the following way:

"h. to adhere to the restrictions imposed ( Article 3 of this clause)."

8. Article 16 is to have the following addendum:

Persons under surveillance, who have willfully left their places of residence with the intent to avoid administrative surveillance; also those, who without serious reason did not appear at their place of residence on time, are subject to criminal charges applicable under the laws of the Union Republics."

- II. Article 49, Principles of the Corrective Labor Legislation of the Union of RSR and Union Republics, ratified on July 11, 1969 (Newsletter of the Supreme Council of USSR, 1969, No. 29, p.247; 1981, No. 33, p. 967), is to be presented in the following edition:

"Article 49, administrative surveillance over persons released from places of incarceration. Persons released from incarceration, especially dangerous recidivists, persons serving time for serious felonies, or persons punished two or more times with incarceration for any willful transgressions, or those released early before serving full sentence conditionally or conditionally with obligatory labor service, and who committed a willful crime during this shortened conditional release or obligatory labor sentence; if their behavior during this time points to a persistent obstinacy to begin a life consistent with directives of corrective labor, are subject to surveillance by Organs of Internal Security.

Other grounds for establishing administrative surveillance and its enforcement are regulated by the clause pertaining to regulations of administrative surveillance for persons released from incarceration, as approved by the Presidium of the Supreme Council of the USSR."

- III. This decree is to be valid and enforced by October 1, 1983.

- IV. It is to be recommended to the Supreme Councils of all Union Republics that Legislation of all Union Republics is to incorporate supplements as they are listed in this decree.

(Newsletter of Supreme Council of the USSR, 1983, No. 39, p.584)

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

JUNE 12, 1984

## INTRODUCTION OF SUPPLEMENTS TO THE CRIMINAL CODE OF Ukr.SSR

Decree of the Presidium of the Supreme Council of the Ukr.SSR, of 23 September 1983.

Presidium of the Supreme Council of the Ukr.SSR resolves:

I. To introduce to the Criminal Code of the Ukr.SSR the following supplements:

1. To add to Art. 183<sup>3</sup> the following clause:

"Article 183<sup>3</sup>, malicious insubordination to the requirements of the Administration of the Corrective Labor Institution.

Malicious disobedience to the Administration of the Corrective Labor Institution, or any other opposition to the Administration's process, by a person serving his sentence in the penal institutions, if said person, violating the requirements of the regimen, was subjected during the year to a punishment of being placed in solitary confinement or a transfer to a prison - is to be sentenced to a further deprivation of freedom, up to three years. Such punishment, if incurred by especially dangerous recidivists or by persons convicted for serious felony, is further punishable by incarceration from one to five years.

2. Article 196<sup>1</sup> is to be supplemented by the following:

"Wilful departure from assigned residence placement of persons under surveillance; also not appearing, without serious reasons, at the appointed time at the residence assigned, said person, who after release from a penal institution, is subject to administrative surveillance, can then be penalized by a additional term of deprivation of freedom for one to three years."

II. This decree is to be made valid as of October 1, 1982.

Text translated from the original taken from the "Newsletter of the Supreme Council of the Ukr.SSR, 1983, No. 40, pp.805, 806, 807.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

May 10, 1984

## INTRODUCTION OF SUPPLEMENTS TO THE CRIMINAL CODE GIVES LABOR CAMP AUTHORITIES ARBITRARY POWER TO FURTHER ABUSE DISSIDENTS:

On October 1, 1983, Soviet authorities added supplements to the existing Criminal Code of the RSFSR, the Ukr.SSR and probably other constituent republics. According to the "News of the Supreme Council of Ukr.SSR" (1983, No.40, pp. 805,806, 807) this decree is to be effective retroactively as of 1 October, 1982.

The new measures are added to the existing Criminal Code, already tailored to function as an effective instrument of institutionalized repression. Article 183-3 outlines stiff labor-camp sentences for any prisoner who shows "malicious disobedience to lawful demands made by the administration of a corrective labor institution," or who is deemed an "especially dangerous recidivist," while Art.196-1 places further restrictions upon those who, after release from penal institutions, are subject to administrative surveillance. The new law also applies to those prisoners who are convicted of "a grave crime."

The new law calls for an additional 3 to 5 year terms for prisoners who have been sent to isolation cells or prisons for opposing or disobeying camp administrators. The measure is applicable to all prisoners, but dissidents believe that it will be applied primarily to human rights activists who refuse to recant or renounce their activities while in camps.

The use of such subjective and broadly interpretable terms as "malicious", "grave" and "especially dangerous" clearly suggests that the law is primarily designed to give prison authorities arbitrary power to extend the sentences of dissidents, a chilling throwback to Stalinist times. It also codifies and expedites the recently adopted tactic of re-arresting dissidents shortly before they are due to be released from their previous sentence. This practice has become increasingly frequent in recent years, when a number of dissidents nearing the end of their terms have found themselves sentenced to new terms, often on charges of slandering the state while in camp. The new law will expedite this practice by relieving authorities of the need to compile a whole new case against a dissident who is nearing the end of his term, or to stage "evidence" for trumped up drug charges and the like, as was done with many Ukrainian political prisoners. Petro Sichko, Vasyl Sichko, Yaroslav Lesiv, Yuriy Lytvyn, Vasyl Ovsiyenko, Zoryan Popadyuk and others were among the first victims of this insidious legislation.

Under the new law, prisoners are liable to additional terms merely for disobeying or protesting against labor camp administrators. Moreover, the stipulation that the law is applicable to those prisoners who have been punished during the course of their terms either by spending time in isolation cells or in prisons, will make most dissidents, especially those who continued their protests in the camps, liable to extended terms. In effect, prisoners will be punished for having been punished, and those who were severely punished in the past, will be punished further, for having been subjected to such severe punishment previously.

Many Ukrainian dissidents currently imprisoned in the Soviet Union have been jailed or put in isolation cells during their terms, among them Oles Berdnyk, Myroslav Marynovych, Mykola Matusevych, Vasyl Ovsiyenko, Mykola Rudenko, Vasyl Stus, Vyacheslav Chornovil and the late Oleksiy Tychy. Most were punished for protesting abysmal working conditions, writing appeals, organizing work stoppages or holding hunger strikes.

The adoption of the new law, which will probably be incorporated into the criminal codes of all other constituent republics, signals the regime's determination to completely eradicate the human rights movement and other forms of opposition and political dissent. The law is aimed at silencing dissidents already imprisoned by threatening them with additional terms if they so much as question camp regimen. One person's legitimate protest over inadequate food or poor housing is another's "malicious disobedience" to the "lawful" demands of camp authorities. Like other "political" statutes on the Soviet books, such as "anti-Soviet agitation and propaganda," "anti-Soviet slander" and others, the new measures illustrate the Soviet government's cynical use of the law to squelch dissent.

These new measures also give authorities the arbitrary power to use threats as the ultimate persuasion to bring forth a series of "recantations," of the type we have seen in the past few months. It is significant that, as the Western governments are preparing for a genuine possibility of fruitful talks to further the issues of human rights, the Soviets are eliminating one-by-one, all possible voices of dissent, some by death due to a total lack of medical care; some due to disabilities and diseases contracted in labor camps and psychiatric institutions, and others by forced "recantations". The remaining dissidents will, the Soviet authorities hope, atrophy due to insufficiently strong moral support in the West for the stamina needed by the dissidents to continue their struggle for human rights.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

APRIL 30, 1984

## CHANGES IN SOVIET LEGISLATION:

On 11 January 1984 the Presidium of the USSR Supreme Soviet issued a Decree, under which a number of changes have been made to the Law of 25 December 1958 "concerning criminal responsibility for crimes against the State". On the basis of the Decree, corresponding amendments will have to be made to Chapter 1 of the Special Section of the criminal codes of all republics. However, the Decree has already come into force on 1 February 1984 and constituent republics will amend their Criminal Codes. The most substantial change has been made to Art. 7 of the Law of 25 December 1958 (which corresponds to Art. 70 of the Russian Criminal Code and the equivalent articles in the Criminal Codes of the Union republics, "anti-Soviet agitation and propaganda"). Part 2 of this article, which prescribes a punishment of 10 years' camp and 5 years' exile, previously applied only to those persons who had previous convictions or who had been convicted of acts committed in time of war. Now "acts committed with the use of money or other material valuables received from foreign organizations or persons acting in the interests of these organizations" carry the same penalty. It should be pointed out that no precise definition is given of "material valuables" (obviously, parcels of any kind could be included in this); the "foreign organizations" are not even required to be "subversive" or "anti-Soviet" - it is sufficient that they be "foreign"; the "persons" giving help do not necessarily have to be members of these organizations - it is sufficient that they should be "acting in their interest". On these grounds any humanitarian help from any fund that is based abroad, or even from private individuals, could be regarded as an aggravating circumstance in a case where someone is charged under Art. 70 of the Russian Criminal Code or its equivalents.

A new Article 13-1 has been introduced to the Law (in the Russian Criminal Code the corresponding article will be Art. 76-1): "Passing to foreign organizations information containing official secrets", which prescribes punishment of up to 3 years' deprivation of liberty or up to 2 years' corrective labor for "passing to foreign organizations or to their representatives, or compiling for this purpose, economic, scientific-technical or other information containing official secrets by a person to whom this information has been entrusted for official reasons or at work, or to whom this information has become known by some other means". Nowhere in Soviet law is "official secret" precisely defined. It should also be pointed out that the law refers to "information" that the accused has not necessarily acquired officially or at work but possibly "received by some other means". The second part of this article, which relates to actions "that have caused major damage" or entailed "other serious consequences", prescribes punishment by deprivation of liberty for a term of up to 8 years.

Art. 14-1 of the Law (which corresponds to Art. 77-1 of the Russian Criminal Code and its equivalents, "actions that disrupt the work of corrective labor institutions"), under which previously only especially dangerous recidivists and persons



convicted of grave crimes were punished for such actions, is now also extended to include all categories of prisoner. It is true that a less severe punishment is prescribed for categories other than those mentioned above: deprivation of liberty for a term of 3-8 years.

Art. 20 of the Law (corresponding to Art. 83 of the Russian Criminal Code and its equivalents, "going abroad illegally", i.e., in practice, crossing the border) has been supplemented with a new part under which repeated offences can be punished by deprivation of liberty for between two and five years, instead of three years maximum.

It is important to note the fact that earlier, under the decree of the Presidium of the RSFSR Supreme Soviet of March 1, 1983, numerous changes were made to the Corrective Labor Code. In particular, the following changes were made to Art. 78-2 about the obligations and rights of persons who have been conditionally convicted and conditionally released: after the phrase stating that these persons are obliged to live in "hostels especially designated for them", it is added that "a convicted person is allowed to spend free time outside the hostel only with the permission of the organ of internal affairs that is responsible for surveillance"; excluded from the article is any mention of the possibility that those convicted, if they show "good behavior", may receive permission to "live with their families in accomodation rented by them"; also excluded is any mention of the possibility of going away on leave. To Art. 99 of the Corrective Labor Code of the RSFSR, concerning the conditions under which convicted persons are conditionally released, has been added the indication that convicted persons must give a written undertaking "to demonstrate that he has reformed by his exemplary and honest attitude to his work".

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

## 47-РІЧНИЙ ОЛЕКСІЙ НІКІТИН НЕ ЖИВЕ!

Звіdomлення про це написав Богдан Нагайло з Мюнхену в "Українському Тижневику" від 13-го травня 1984 року.

Нещодавна смерть провідного діяча в ділянці прав для советських робітників і політичного в'язня Олексія Нікітина була предметом найбільших репортажів. Олексій Нікітин — це жертва довготривалих політичних надзвичивань советської психіатрії. Як кажуть, цього 47-річного колишнього інженера вуглевих копалень України на кілька тижнів перед смертю звільнено з примусового замкнення в божевільні, щоб міг дома померти. Смерть була від шлункового рака.

Десять років карався Нікітин у божевільнях за те, що обороняв права робітників, обставав за незалежними робітничими профспілками (уніями) та викривав невідрадні й небезпечні обставини праці в копальнях Донбасу.

Олексій Нікітин запам'ятався усім (разом із Володимиром Клебановим, теж вуглекопом з українського Донбасу) як безстрашний борець за вільні робітничі профспілки (унії) ще далеко перед знаменною появою польської незалежної юнійної "Солідарности".

Коли Клебанов взявся ще при кінці 1977 року організувати незалежну профспілку в УССР під назвою "Асоціація незалежних профспілок УССР", Нікітин був той, хто перший з-поміж советських профспілкових діячів привіз західних журналістів до одного із більших советських індустриальних центрів наочно переконатись про обставини, в яких советські робітники змушені жити і працювати.

Хоча Нікітин в останніх роках майже втрачав зір (від масивних доз ліків, які йому насильно давали), він таки відмовлявся капітулювати і був вірний своїм переконанням до гіркового кінця. Як він самий розповідав советському психіатрові докторові Анатолієві Корягину, Нікітин народився в селянській сім'ї як наймолодший із десяти дітей. Одна з його сестер померла підчас злопам'ятного голоду 1933 року, а двох братів загинуло у Другій світовій війні. Був він надзвичайно добрим учнем в школі, природним провідником; займав ключеві пости в комсомолі. Закінчив відділ електро-механіки в Донецькому технікумі; відбув свою військову службу в Північній флоті. По закінченні військової служби 1962 року повернувся до своєї постійної праці як електро-механік в одній із копалень вугілля в Донбасі.

У тому часі почав активно працювати над покращанням долі робітників — спротивлявся несправедливому розподілові бонусів, помешкань та інших угодіднень. Також став Нікітин членом "Ініціативної групи робітників і комуністів". Ця група домоглася не тільки усунення з праці самого головного управителя копальні, але також і виключення його з комуністичної партії.

В 1965 році Нікітин одружився, і під впливом своєї дружини вступив до комуністичної партії. У ту пору він був уже бригадиром в копальні, але і далі піддержував робітників у їхніх перепалках з адміністрацією копальні. Наслідком цього був переслідуваний владою копальні, примушений приймати зменшену за плату та невідповідне підрядне помешкання. Ті всі зумисні прикросі його одначе не спиняли, він і далі продовжував говорити в імені робітників та добився усунення декількох директорів, котрі спроневірювали державні гроші (фонди).

В грудні 1969 року Нікітин очолював делегацію робітників в протесті проти директора копальні в Бутівці. Цей директор відмовлявся платити робітникам належні їм бонуси. Цим разом зустрілись робітники із впертою неуступчивістю і злобою начальства, тож вдалися до ЦК Партії ССРСР. Було їх всіх 130 осіб: Нікітин і 129 інших шахтарів. Справу одначе було завернено до Донецького Обласного Комітету Партії. У висліді Нікітина з партії викинули та в лютому 1970 року позбавили праці. Незважаючи на продовжені клопотання, не вдалося Нікітину цієї праці назад одержати. Окрім того, державна влада вимагала від його жінки, щоб вона відреклась від нього. І так в кінці вони розійшлися.

В 1971 році надармо відкликався Нікітин до Партійного Конгресу. Коли ж знову проминуло більше року, а його до праці таки назад не приймали, він постановив опублікувати свою справу поза межами ССРСР.

Вже в квітні 1971 року вдалося Нікітину увійти до Норвезької амбасаді в Москві і там вручити відносні документи. Його старання сконтактуватись з американською амбасадом не мали успіху. КГБ придержало його на деякий час, а тоді завернуло назад у Донецьк.

В грудні 1971 року стався вибух (експлозія) у копальні, де колись працював Нікітин. Було багато пораних і сім вбитих. Вже колись давніше остерігав Нікітин перед небезпекою такої катастрофи: у цій копальні зовсім занедбано будь-яку осторожність, бракувало звичайного у копальнях забезпечення. Тепер, коли невдоволення поміж гірняками зростало, вони пригадали перестороги Нікітина та голосно заговорили про заповідяні йому кривди.

Квітень 1972 року приніс Нікітину нове ув'язнення, цим разом під закладом "протисовєтського наклепу"! Без жодних психіатричних обслідувань, його визнано умово хворим і запроторено до безреченцевого перебування у психушці, призначеній для "особливо небезпечних" — а це найважче покарання в ССРСР.

Так отже взяли Нікітина до зловісної Дніпропетровської спецлікарні. Рідні чи своякам не дозволяли його відвідувати, мовляв: "він не розпізнає людей і каляє своїми відходами стіни". В дійсності було так, що йому наказали працювати на будові у шпитальному комплексі, а згодом навіть бути санітаром! Підчас цього ув'язнення в Дніпропетровському, Нікітин зустрівся з Володимиром Клебановим, ще одним борцем за права робітників, що теж "лікувався" у цій самій спецлікарні.

По двох роках і дев'ять місяців у цій спецлікарні, Нікітина перевели до звичайної психіатричної лікарні в Донецьк, звідкіля він вийшов на волю у травні 1976 року. Не маючи жодної змоги найти працю, зважився Нікітин в лютому 1977 р. ще раз увійти до норвезької амбасаді, цим разом з надією одержати політичний азиль. Але при виході з будинку амбасаді його знову арештували і знову повезли на психіатричне обслідування в Донецькій лікарні. Нікітин зумів втекти, та по півтора місяцях свободи його зловили і ще раз запроторили до Дніпропет-

ровської спецлікарні. Тут, як він пізніше твердив, його "лікували" протягом двох літ великими дозами (даvkами) невротептичних одурманюючих ліків; потому повезли назад у Донецьк. Звільнили Нікітіна в місяці березні 1980 року.

По своїому звільненні нав'язав Нікітін контакт з неофіційною Робітничою Комісією для дослідження вживання психіатрії для політичних цілей. У вересні 1980 року його обслідував професійний консультант згаданої комісії — др. Анатолій Корягін, що визнав Нікітіна умово здоровим на основі докладних обслідувань.

Дня 3-го листопада 1980 року звернувся Нікітін листовно до британських профспілок з просьбою підтримати "діяльну групу в ССРСР, котра старається організувати незалежну профспілку". У цьому зверненні згадував Нікітін про "похвальну традицію профспілок..., що виросла у боротьбі за права робітників". При цьому він взивав організованих британських робітників, щоб допомогли советським борцям за права робітників "напрямними, практичними порадами і солідарністю". На жаль, цей розпачливий заклик Нікітіна якось не приніс бажаного відгуку.

Коротко по лікарському обслідуванні, що зробив д-р Корягін, зустрівся Нікітін в Москві із західними кореспондентами. Були це: Дейвід Сатер з "Файненшіл Таймс" і Кевин Клоз з "Вашінгтон Пост". Занепокоєні і зацікавлені його розповідями, прийняли ці оба кореспонденти запрошення поїхати до Донецька та на місці розглянути обставини у донбаських копальнях.

По виїзді панів Сатера і Клоза з Донецька, через три дні ще раз арештовано Нікітіна. 6-го січня 1981 року судовим зарядженням наново замкнули Нікітіна у Дніпропетровському шпиталі для кримінально-божевільних. За який місяць арештовано теж і д-ра Корягіна в Москві, де перед двома днями відбулася зустріч з західними кореспондентами. На цій зустрічі обговорював д-р Корягін саме справу Нікітіна. Д-ра Корягіна судили у Харкові, в червні 1981 року, визнавши винним у "протисовєтській пропаганді і агітації". Засудили його на 7 років таборів праці і 5 років внутрішнього вигнання.

Тимчасом Нікітіна тримали у Дніпропетровській психушці протягом двох місяців у цілковитому відокремленні. Від уколів з незаних ліків він терпів на невиносимі болі голови та втрачав орієнтацію.

Десь у листораді 1981 року надійшла до нас вістка, що йому дають побільшені давки ліків, мабуть і від того його здоров'я значно погіршилося, що він почав втрачати зір.

Згідно з дальшими вістками, перевезли Нікітіна на початку 1982 року чомусь аж до далекого Шалгару (що в Казахстані), до тамтешньої психушки. Це, в свою чергу, дуже утруднило рідні Нікітіна вдержувати з ним якийсь зв'язок. Потому повезли його кудись в незане: показалося остаточно, що його тоді звільнили на те, аби міг померти дома.

В останніх роках життя найбільше обороняла та старалась про Нікітіна його сестра, Людмила Полудняк. Залишилась по ньому дочка. Ще живуть деякі його брати.

Справа Нікітіна не тільки наявно показує незавидне положення робітників в ССРСР та неспроможність советських профспілок обороняти успішно інтереси робітників. Це теж найдокладніше удокументований приклад постійної советської урядової практики: замикати невдоволених у психушках!

Ця жахлива справа була одною з важливих причин, що ІЛО (Міжнародна Організація Робітництва - Інтегнашенал Лейбор Організейшен), як також Міжнародна Громада Психіатрів зважились врешті осудити советські надуживання: цілковите нехтування робітничими правами та надуживання психіатрії.

Наприкінці цього Звідомлення хочемо ще підкреслити той факт, що Клебанов, 6 років після його арешту, може ще бути насильно запроторений у психушку за його намагання створити незалежну профспілку (унію) в ССРСР. Як нас повідомляють, його ще в квітні 1982 року вивезли з Дніпропетровської спеціалікарні в невідомому напрямі.

Д-р Корягін перебуває під цю пору у в'язниці, в місцевості Христополь (біля Казані). Ця в'язниця відома своїм дуже гострим режимом і винятково поганими фізичними обставинами. Цього року в січні розпочав він був голодівку - разом з іншими 5 в'язнями - "протестуючи проти побоїв та недостатнього хаячування". Такі найновіші вістки дійшли до нас.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

ALEKSEI NIKITIN DIES AT 47

MAY 24, 1984

The following report appeared in the May 13, 1984 issue of THE UKRAINIAN WEEKLY and was written by Bohdan Nahaylo of Munich.

The recent death has been reported of the leading Soviet workers'-rights campaigner and political prisoner Aleksei Nikitin. A long-standing victim of the political abuse of psychiatry, the 47-year old former coal-mining engineer from Ukraine had apparently been released from forcible confinement in a mental hospital only weeks before he died of stomach cancer.

He had spent ten years in mental hospitals because of his defense of workers' rights, advocacy of independent trade unions and exposure of working conditions in the Donbas mining region.

Together with Vladimir Klebanov, also a coal-miner from the Ukrainian Donbas region, Nikitin will be remembered as a courageous pioneer of free trade unionism in the Soviet Union even before the remarkable emergence of the Polish independent trade union organization Solidarity. While at the end of 1977 Klebanov was the first to organize an independent trade union organization in the USSR, the Association of Free Trade Unions of Workers in the Soviet Union, Nikitin was the first Soviet workers'-rights activist to actually take Western journalists to a major Soviet industrial center and let them see for themselves the conditions in which Soviet workers have to live. Although in recent years he had been treated with massive doses of drugs and as a result of this was in danger of losing his eyesight, he refused to capitulate and remained true to his beliefs to the end.

According to his personal history, related by Nikitin to the Soviet psychiatrist Dr. Anatoliy Koryagin, he was born into a peasant family, the youngest of 10 children. One of his sisters died during the famine of 1933, and two of his brothers were killed during World War II. A natural leader, he was an excellent student, held important positions in the Komsomol and graduated in electro-mechanics from the Donetsk Technical School. He was drafted and served in the Northern Fleet. After his discharge from the armed forces in 1962, Nikitin returned to his former job as an electro-mechanic at a coal mine in the Donbas.

At this stage he became active in protesting on behalf of workers' rights. He opposed the unjust distribution of bonuses, apartments and other prerequisites by the management. Nikitin became a member of an "initiative group of workers and Communists" which succeeded in achieving the dismissal of the director of the mine and his expulsion from the Communist Party. In 1965 Nikitin married, and under the influence of his wife, eventually joined the Communist Party. By now he had become a foreman in the coal mine but continued to support the workers in their disputes with management. Consequently, he was victimized by the mine's

administration, being forced to take cuts in his salary and inferior housing. Undaunted by this, he continued to speak out on behalf of the workers and was instrumental in achieving the removal of several directors who had embezzled government funds.

In December 1969, Nikitin headed a delegation of workers in a protest to the director of the Butovka mine against his refusal to pay bonuses. Faced with an intransigent official, Nikitin and 129 other workers addressed a complaint to the Central Committee of the Communist Party of the Soviet Union. The matter was referred to the Donetsk Region Party Committee and resulted in Nikitin's expulsion from the party, and in February 1970, his dismissal from work.

Nikitin unsuccessfully sought reinstatement to his job. His wife was pressured by the authorities into denouncing her husband, and eventually Nikitin divorced her. In 1971, he appealed in vain to the Party Congress. After over a year without a job Nikitin decided to publicize his case outside the USSR. In April 1971 he managed to enter the Norwegian Embassy in Moscow and hand over documentation about his case. He also attempted to contact the US Embassy but was thwarted by the KGB, confined briefly in a psychiatric hospital and returned to Donetsk.

In December 1971, there was an explosion at the mine where Nikitin had formerly been employed. Seven people died and many were injured. Nikitin had previously warned of the danger of such a catastrophe occurring because of the disregard for safety measures. As discontent among the miners grew, Nikitin's warnings were remembered and his unjust treatment openly discussed.

In April 1972 however, he was arrested and charged with "anti-Soviet slander." Without having undergone any forensic psychiatric examination, Nikitin was ruled to be mentally ill and ordered to be confined indefinitely in a special psychiatric hospital, the most severe category of psychiatric internment in the USSR, designed for the "especially dangerous."

Nikitin was sent to the notorious Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital. He was isolated from his relatives who were told that he "does not recognize people and soils the walls with his excrement." In fact, he was put to work on a building site within the hospital and later allowed to work as an orderly. During his confinement in Dnipropetrovske he met another hospitalized workers' rights campaigner, Vladimir Klebanov.

After two years and nine months in the special psychiatric hospital, Nikitin was transferred to an ordinary psychiatric hospital in Donetsk. In May 1976 he was released. Unable to find work, in February 1977 he once again succeeded in entering the Norwegian Embassy, only this time he asked for political asylum. On leaving the embassy he was arrested and sent for examination to the Donetsk city psychiatric hospital. Nikitin managed to escape but after a month and a half was recaptured and returned to the Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital. There, he later claimed he was "treated" for two years with massive doses of neuroleptic drugs until he was transferred back to Donetsk. He was released in March 1980.

On his release Nikitin contacted the unofficial Working Commission to Investigate the Use of Psychiatry for Political Purposes. In September 1980 he was examined by Dr. Anatoliy Koryagin, a professional consultant of the group. The psychiatrist concluded that Nikitin was mentally sound.

On November 3, 1980, Nikitin addressed an appeal to the British trade union movement asking for its support for an "action group in the USSR to organize an independent trade union." Recalling the "fine traditions of trade unions...developed in the struggle for workers' rights," he called on organized British labor to offer Soviet workers' rights campaigners "directions, practical advice, and solidarity." Unfortunately, Nikitin's appeal fell largely on deaf ears.

Shortly after his examination by Dr. Koryagin, Nikitin met in Moscow with Western correspondents, David Satter of the Financial Times and Kevin Klose of the Washington Post. Intrigued by his story they accepted his invitation to travel to Donetsk to investigate conditions in the Donbas mines. Three days after Messrs. Satter and Klose left Donetsk, Nikitin was once again arrested. On January 6, 1981, a court ordered him to be confined in a special psychiatric hospital and he was taken back to the Dnipropetrovske hospital for the criminally insane. Just after a month later, Dr. Koryagin was arrested in Moscow only two days after meeting with the Western correspondents to discuss Nikitin's case. In June 1981 he was tried in Kharkov, convicted of "anti-Soviet agitation and propaganda" and sentenced to seven years in labor camps and five years' internal exile.

For the first two months in Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital, Nikitin was kept in isolation and given multiple injections with unknown drugs which caused him severe pain and disorientation. In November 1981 it was reported that he was once again being treated with massive doses of drugs, that his health had deteriorated sharply, and that he was losing his sight. In early 1982, Nikitin was reported to have been transferred to the remote Talgar Special Psychiatric Hospital in Kazakstan, making it even more difficult for his family to maintain contact with him. A year later there was news that he had been moved from there to an unknown destination. As it turns out, he had been freed so that he could die at home.

During the last years of Nikitin's life, his sister Ludmilla Poludniak played an active role in his defense. He is also survived by a daughter and several brothers. Nikitin's case not only highlighted workers' grievances in the USSR and the failure of Soviet trade unions to protect their members' interests, but also provided one of the best documented examples of the continuing Soviet practice of placing dissenters in mental hospitals. As such it played an important role in persuading the ILO and the international psychiatric community to condemn Soviet abuses of workers' rights and psychiatry.

Finally it should be pointed out that more than six years after his last arrest, Mr. Klebanov may still be forcibly confined in a Soviet psychiatric hospital because of his attempt to form an independent trade union in the USSR. In April 1982, he was reported to have been transferred from the Dnipropetrovske Special Psychiatric Hospital and his subsequent fate is unknown. Dr. Koryagin is at present held in Chistopol prison near Kazan where conditions are known to be especially harsh. In January, together with five other prisoners, he is reported to have "launched a hunger strike to protest beatings and poor food rations."



# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

## РАДЯНСЬКЕ ПРАВО У 1984 РОЦІ

### ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ПРО АДМІНІСТРАТИВНИЙ НАГЛЯД ЗА ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ

Указ Президії Верховної Ради СРСР  
від 22 вересня 1983 р.

Президія Верховної Ради СРСР постановляє:

1. Внести до Положення про адміністративний нагляд органів внутрішніх справ за особами, звільненими з місць позбавлення волі, затвердженого Указом Президії Верховної Ради СРСР від 26 липня 1966 року (Відомості Верховної Ради СРСР, 1966 р., 30, ст. 597; 1970 р., 24, ст. 206; 1981 р., 10, ст. 232), такі зміни і доповнення:

1. У статті 2:

пункти "б" і "в" викласти в такій редакції:

"б) суджених до позбавлення волі за тяжкі злочини або суджених два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або тих, що раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо їх поведінка в період відбування покарання в місцях позбавлення волі свідчить про вперте небажання стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя;

в) суджених до позбавлення волі за тяжкі злочини або суджених два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або тих, що раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-дострокового чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо вони після строку відбуття покарання або умовно-дострокового звільнення від покарання систематично порушують громадський порядок і правила соціалістичного співжиття, незважаючи на попередження органів внутрішніх справ про припинення антигромадського способу життя".

2. Пункт "а" статті 3 після слів "з дому" доповнити словом "(квартири)".

3. Статтю 5 викласти в такій редакції:

"5. Адміністративний нагляд встановлюється:

а) за особами, зазначеними в пунктах "а" і "б" статті 2 цього Положення,— при їх звільненні з виправно-трудової установи;

б) за особами, зазначеними в пункті "в" статті 2 цього Положення,— за місцем їх постійного проживання, але не пізніше трьох років з моменту звільнення з виправно-

трудоустанов".

4. Статтю 6 викласти в такій редакції:

"6. Підставами для встановлення адміністративного нагляду є:

- а) щодо особливо небезпечних рецидивістів — вирок, що набрав законної сили, за яким дану особу визнано особливо небезпечним рецидивістом;
- б) щодо осіб, зазначених у пункті "б" статті 2 цього Положення,— матеріали адміністрації виправно-трудоустанови, які свідчать про вперте небажання засудженого стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя;
- в) щодо осіб, зазначених у пункті "в" статті 2 цього Положення,— матеріали органу внутрішніх справ, які свідчать, що особа, звільнена з виправно-трудоустанови, веде антигромадський спосіб життя".

5. Статтю 7 викласти в такій редакції:

"7. Про встановлення адміністративного нагляду щодо осіб, зазначених у пунктах "а" і "б" статті 2 цього Положення, начальник виправно-трудоустанови виносить умотивовану постанову, в якій зазначаються підстави для встановлення нагляду, строк нагляду і визначається строк прибуття піднаглядного до обраного ним місця проживання. Постанова надсилається в орган внутрішніх справ за обраним піднаглядним місцем проживання в день його звільнення. Після прибуття піднаглядного до обраного місця проживання начальником органу внутрішніх справ встановлюються обмеження, передбачені цим Положенням. У разі неприбуття піднаглядного у визначений строк до обраного ним місця проживання органом внутрішніх справ оголошується його розшук.

Про встановлення адміністративного нагляду за особами, зазначеними в пункті "а" статті 2 цього Положення, начальник органу внутрішніх справ виносить умотивовану постанову, в якій зазначаються підстави для встановлення нагляду, строк нагляду і обмеження, передбачені цим Положенням.

Встановлення адміністративного нагляду в випадку, передбаченому пунктом "б" статті 2 цього Положення, погоджується із спостережною комісією, а у випадках, передбачених пунктами "б" і "в",— санкціонується прокурором".

6. Статтю 10 викласти в такій редакції:

"10. Постанова адміністрації виправно-трудоустанови і органу внутрішніх справ про встановлення адміністративного нагляду і постанова органу внутрішніх справ про продовження адміністративного нагляду, встановлення і зміну обмежень при здійсненні нагляду оголошуються під розписку піднаглядній особі. При цьому їй роз'яснюються обов'язки піднаглядного, відповідальність за порушення правил адміністративного нагляду, а особі, щодо якої встановлено адміністративний нагляд виправно-трудоустановою,— відповідальність за неприбуття у визначений строк до обраного місця проживання. Піднаглядній особі також роз'яснюється відповідальність за самовільне залишення нею місця проживання з метою ухилення від адміністративного нагляду.

7. Статтю 15 доповнити пунктом "г" такого змісту:

"г) додержуватись встановлених щодо нього обмежень (стаття 3 цього Положення)".

8. Статтю 16 доповнити частиною другою такого змісту:

"Піднаглядні, які самовільно залишили місце проживання з метою ухилення від адміністративного нагляду, а також ті, що не прибули без поважних причин у визначений строк до обраного ними місця проживання у випадках, коли адміністративний нагляд встановлено при звільненні з місць позбавлення волі, притягаються до кримінальної відповідальності в порядку, встановленому законодавством союзних республік".

II. Статтю 49 Основ виправно-трудоустанови законодавства Союзу РСР і союзних республік, затверджених Законом СРСР від 11 липня 1969 року (Відомості Верховної

Ради СРСР 1969 р., 29, ст. 247; 1981 р., 33, ст. 967), викласти в такій редакції:

"Стаття 49. Адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі

За звільненими з місць позбавлення волі особливо небезпечними рецидивістами, особами, які відбували покарання за тяжкі злочини чи були суджені два і більше разів до позбавлення волі за будь-які умисні злочини або раніше звільнялися з місць позбавлення волі до повного відбуття призначеного судом строку покарання умовно-достроково чи умовно з обов'язковим залученням до праці і знову здійснили умисний злочин протягом невідбутої частини покарання або обов'язкового строку роботи, якщо їх поведінка в період відбування покарання свідчить про вперте небажання стати на шлях виправлення і прилучення до чесного трудового життя, встановлюється адміністративний нагляд органів внутрішніх справ.

Інші випадки встановлення адміністративного нагляду, підстави встановлення і порядок здійснення адміністративного нагляду визначаються Положенням про адміністративний нагляд органів внутрішніх справ за особами, звільненими з місць позбавлення волі, затвердженим Президією Верховної Ради СРСР".

III. Цей Указ ввести в дію з 1 жовтня 1983 року.

IV. Доручити Президіям Верховних Рад союзних республік привести законодавство союзних республік у відповідність з цим Указом.

(Відомості Верховної Ради СРСР,  
1983, 39, ст. 584)

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

24 травня 1984 р.

ОЛЕКСІЙ ТИХИЙ, ОДИН ІЗ ОСНОВНИКІВ УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ,  
ПОМЕР ПО ОПЕРАЦІЇ ШЛУНКА

Ув'язнений Гельсінський діяч Олексій Тихий помер на 57-му році життя після операції шлунка. Цю вістку подають усі достовірні дисидентські джерела. Тихий, один із десяти співосновників Української Гельсінської Групи (УГГ) в 1976 році, довгі роки хворів на шлункову виразку. В 1977 році його і такого ж самого співтворця УГГ, Миколу Руденка, судили за "протисовєтську діяльність". Тихий дістав кару згідно зі статтею 70 ч. 2 – 10 років примусової праці під суворим спеціальним наглядом та 5 років внутрішнього вигнання. Усе те за співучасть у праці УГГ та за авторство самвидавних статей про українські справи.

Народився Олексій Іванович Тихий 31 січня 1927 року. За фахом учитель. Дня 19 квітня 1957 року був суджений таємним судом за "протисовєтську діяльність і пропаганду". Перед своїм ув'язненням Тихий сповняв обов'язки завпеда (завідуючим педагогічним відділом) в середній Робітничій Школі в місцевості Алексєєво-Дружківка.

Обвинувачували його судовим порядком за ворожу настанову до існуючої в ССРСР системи; за те, що підкреслював брак розвитку в ідеї комунізму та за те, що стверджував майже жebraцький, злидений рівень життя колгоспних і радгоспних робітників. Рівночасно закидали йому те, що він насміхався з виборів до робітничих рад, називаючи їх фарсою; що смів говорити, що демократичний централізм не оправдує себе ніяким робом під теперішню пору; що немає справжньої демократії в ССРСР, але існує така у Франції і інших державах, та що в ССРСР зовсім безпідставно-неоправдано існує диктатура комуністичної партії.

Підчас другої половини січня та в лютому 1957 року Тихий приготував деяку кількість записок на 14-ох картках паперу, де він критикував советську дійсність, стверджував правоту мадярських "контрреволюційних" повстанців. Окрім того, написав він листа до Голови (Предсідника) Президії Верховної Ради Української Радянської Республіки, в якому знову критикував советську дійсність.

Тихий відкидав усі ті обвинувачення, рівночасно заявляючи, що всі вичислені факти є правдиві, але немає нічого беззаконного у його дії. Таємний суд покарав тоді Тихого семирічним табором праці. Реченець його кари почався 15 лютого 1957 року. У 1964 році, відбувши повністю свій вирок, він був випущений на волю. Не діставши дозволу працювати даліше учителем, мусів удержуватись як робітник і пожежник.

Дня 5 лютого 1977 р. його знову арештували, разом із Миколою Руденком (Головою УГГ і членом Советської Групи Інтернаціональної Амнесії). Цим разом обвинувачення було не тільки під зловісною статтею 70 ч. 2 ("протисовєтська пропаганда і агітація"), але також ще додатково під статтею 222: підчас трусу в його домі в 1976 р. у грудні найдено стару рушницю.

Тихий відмовився від послуг урядом призначеного адвоката. Писемні обвинувачення зайняли 47 томів!

Сам судовий процес, що закінчився аж 1 липня 1977 року, був справжньою гегенною для його родини, бо мусіла вона перетерпіти всі прикрі штучки властей. Приятелів

Тихого викидали насильно із автобусів, коли ті старалися приїхати на суд, щоб якось його піддержати. Деяких залякували божевільнею, деяких ув'язнювали на декілька днів, аби не допустити їх до процесу.

Підчас самого судового процесу обвинувачені жадали, щоб документи, вжиті для їхнього обвинувачення, були відчитані в суді. Спеціально вимагали відчитати "Деклярацію про створення Української Гельсінської Групи" і "Меморандум ч. I, 2 і 3", відкритий лист В. Ковгара та лист Й. Терелі до Юрія Андропова. (Примітка: всі ці матеріяли можна знайти в публікації "хроніка поточних подій" - Інтернаціональна Амнестія чч. 43, 45, 28, 30, 39, 45).

Прокуратор обвинувачував Тихого за його статті під назвами: "Українське Слово", "Думки про мою рідну мову", "Проблеми села", "Рефлексії відносно української мови у Донецькому краю" (усі ці статті були написані по-українському); також за "Деклярацію", "Меморандум I-2-3", як рівнож і за "посідання пальної зброї".

Прокурор вжив таких слів:

"Саботажна акція Тихого була потайна і надумана... Тихий писав, що існування російських шкіл в Україні є порушенням суверенності Української держави... Тихий писав, що особи, які не знають української мови, не повинні бути допущені до нарядних посад і таким способом сіяв ненависть поміж російським і українським народом..."

Стільки прокурор.

Коли ж рішали справу строгої покари для Тихого, було сказано наступне:

"Збір суддів, взявши під увагу небезпеку заподіяних проступків та оцінивши особистість Тихого, який вже передше був покараний (18 квітня 1957) за спеціально грізний протидержавний злочин, згідно зі статтею 62 ч. I Кримінального Кодексу РСР і засуджений був до 7 років ув'язнення; випущений на волю дня 15 лютого 1964 р. з місця ув'язнення не вступив на шлях поправи;

ще перед викресленням із списків покараних, знову взявся до протисовєтської агітації і пропаганди. Тому то згідно зі статтею 26 ч. I КК Укр. РСР - Тихого проголошується надзвичайно небезпечним рецидивістом із присудом відбувати покарання у виправно-трудоу таборі спеціального режиму, з примінюваними дотепер застереженнями - під особливим наглядом.

Зарухувати реченець його карі від місяця лютого 1977 - на протяг 10 років тяжкої праці у виправно-трудоу таборі спеціального режиму; у додатку ще 5 років внутрішнього вигнання. Судові кошти, зроблені в часі вступного обслідування (щоденна виплата, помешкання, кошти подорожі свідків, судові експертизи) мають бути стягнені з підсудного у висоті 320 рублів і 17 копійок у користь держави".

Наступних сім років ув'язнення Олексі Тихого позначені численними випадками знущань і нелюдяної поведінки збоку таборового начальства. Це спричинювало знову ж такі численні протести на письмі і досить довгі голодівки: таким то способом Тихий старався привернути публічну увагу до незавидної долі політичних в'язнів взагалі.

Літом 1975 року написав Тихий серію критичних документів, де засуджував суворі репресії 60-х і 70-х років. У висліді репресій і переслідувань поширилося невдоволення населення України, яке почуває відповідальність за долю свого народу.

"Ми ж демократи. Для нас "Деклярація Прав Людини" ООН і інші документи відносно суверенності та незалежності народів і держав є найкращим висловом принципів суспільного і міжнародного життя" - цитата із писань Тихого.

Олекса Тихий підкреслював ясно свою відразу до всяких форм диктатури, тиранії та непошанування прав людських і національних.

У розділі під назвою "Історична доля України" він говорить про зумисне створений голод в Україні 1933 року, котрий був запланований і виконаний владою з Москви" — "Колективізація, зумисне спричинений голод в 1933 р., війна з фашистською Німеччиною, повоєнні репресії — утиски, переслідування, передусім у західних областях, коштували українцям приблизно 17 мільйонів людей".

Від довшого часу були вістки про те, що важко хворий Тихий не мав потрібного кінцевого лікарського піклування і відповідного лікування.

В 1982 році, в місяці серпні, Тихий відбував спеціальну покару в карцері. Тоді щойно, по трьох місяцях безперервної кровотечі, нарешті взяли його до таборової лікарні. Діагноза встановила виразку на дванадцятипалій кишці. В листопаді його післали до шпиталю в Пермі; там перебував він від 18 листопада до 24 грудня 1982 року. Але у Пермському шпиталі лікарі "не могли найти жодної виразки". Давали йому атропіну, карвалол велокардін, цитрамон та уколи з вітаміною В<sup>1</sup> і В<sup>12</sup>.

У тому часі Тихий важив вже тільки 120 фунтів (60 кг) при його висоті 178 см (6 фт). Поки його виписали зі шпиталю, він знову почувався дуже зле: стан здоров'я погіршився, чимраз більше докучали болі серця, шлунка і печінки; з'явилися плями по всьому тілі; навіть нігті почали зникати.

Як тільки він повернувся до табору, його знову замкнули в одиночну камеру. На додаток позбавили його одинокої дозволеної йому посылки на 1982 рік!

Ми не розпоряджаємо докладними даними про терпіння і муки Тихого падчас його перебування у таборах, і знаємо тільки, що багато разів приходили на захід три-вожні заклики публічно протестувати проти знущань советської влади над Тихим.

Згідно з деякими вістками, героїчний Федоренко підпалився був живим вогнем в 1979 році, протестуючи проти знущань над Тихим. Сам Андрей Сахаров розписував протестні листи в його справі. Самий Тихий також намагався удокументувати свою хворобу, писав про те в листах. Але всі листи, в яких він описував свій стан здоров'я, не вийшли ніколи поза табір бо таборове начальство на те не дозволило. В 1979 році наново відкрились його давні туберкульозні рани, а це вже зовсім погіршило і так слабе його здоров'я.

Смерть постигла Тихого дня 10 травня 1984 року в таборі число 36-І; цей табір є частиною величезного тюремно-карального комплексу поблизу Перми на Уралі. З певних достовірних джерел довідуємося, що Тихий важив вже тільки 45 кг (90 фунтів), був страшно змарнілий і худий, коли з ним востаннє бачились його відвідувачі (який місяць часу перед його смертю).

Під цю пору годі встановити, де саме відбулась згадана на початку цього звідомлення операція; чи помер він таки на операційному столі, чи деякий час опісля. Є однак вістки, що на додаток до туберкульозу терпів він ще й від гострої анемії, артеросклерози, хвороби печінки і, як вже було сказано, від виразки шлунка!

Олексій Тихий визнавав пасивний спротив. Літом 1978 року писав він так: "Не є кінечним ламати закони. Вистачить користуватись законами, проголошеними

у радянській конституції, щоб досягнути відродження, розквіт і свободу України для добра українського народу".

За ці свої погляди карався Олексій Тихий цілих 18 років, і за це й по довгих стражданнях помер.

# NEWS RELEASE / COMMUNIQUÉ

---

MAY 24, 1984

## OLEKSIY TYKHY, UKRAINIAN HELSINKI GROUP CO-FOUNDER DIES AFTER STOMACH SURGERY

Imprisoned Helsinki monitor Oleksiy Tykhy died at age 57 following surgery for ulcers of the stomach, according to dissident sources. Mr. Tykhy, one of the ten co-founders in 1976 of the Ukrainian Helsinki Group, had been ill for a number of years. In 1977 he and group co-founder Mykola Rudenko, were tried for "anti-Soviet activities" and Mr. Tykhy was sentenced to 10 years of special regimen labor and 5 internal exile under Art. 70 pt.2, participation in work of Ukrainian Helsinki group and authorship of samizdat articles about Ukrainian issues.

Oleksiy Ivanovych Tykhy was born 31.1.1927, he was a teacher. On April 19, 1957, he was charged, in closed court, with "anti-Soviet agitation and propaganda". Prior to his arrest Tykhy was working as head of education at the Alekseyevo-Druzhkovka Middle School for Young Workers. He was accused of having a hostile attitude to the existing system in the USSR, criticising the lack of development of communism and stating that in the collective and state farms the workers led a beggardly existence. He was also accused of calling the elections to the soviets of workers deputies a farce, and of saying that democratic centralism was not justified in any way at the present time, that it was incompatible with democracy, that there was no democracy in the USSR but that it allegedly existed in France and other states and that in the USSR there was a completely unjustified dictatorship of the Communist Party.

During the second half of January and February of 1957, Tykhy compiled a number of inscriptions on 14 pieces of paper in which he criticized the Soviet reality, stated that the actions of the Hungarian counter-revolutionary insurgents were justified and wrote a letter addressed to the Chairman of the Presidium of the Supreme Soviet of the Ukrainian SSR in which he criticized the existing Soviet reality. To all the charges Tykhy pleaded not guilty, but did admit all the facts listed above, asserting however that there was nothing criminal in his actions.

The closed court sentenced Tykhy to 7 years in labor camps, his term began 15 February 1957. In 1964, having served the full term, he was released but not allowed to work as a teacher, he then earned his living as a fireman and laborer.

On 5 February 1977 Oleksiy Tykhy was again arrested, together with Mykola Rudenko the head of the Ukrainian Helsinki Group and a member of the Soviet group of Amnesty International. Tykhy was charged under paragraph 2 of Art. 70, "anti-Soviet agitation and propaganda" and Art. 222 related to an old rifle which was found in his home during a search in December 1976. Tykhy refused the services of the assigned lawyer. The case materials filled 47 volumes. The trial, which ended on 1 July, was a nightmare of cruel tricks played on his family, illegal removal from buses of his friends who wanted to show their support, threats of mental institutions for others and actual short-term imprisonment of several friends who wanted to attend.



Oleksiy Tykhy was reported to have been seriously ill for a long time without getting proper medical treatment. In August 1982 he was placed in the cooler for 15 days. After hemorrhaging for three months Tykhy was put in the camp hospital. A diagnosis was made there that he had an ulcer of the duodenum. In November he was sent to a hospital in Perm, where he stayed from 18 November to 24 December. Here the doctors "could not find any ulcer"; they gave him Atropin, Corvalol Valocordin and Citramon and vitamins B1 and B12 intravenously. At that time Tykhy weighed only 60kg although his height was 178 cm. Before he was discharged Tykhy again felt ill; he had pains in his heart, stomach and liver; blotches appeared on his body, and his fingernails began to disintegrate. When he returned to the camp Tykhy was again put in solitary confinement and he was deprived of the only parcel allowed for 1982.

We do not have many details of Tykhy's suffering while in labor camps, we do know that many appeals reached the West asking for public outcry to his treatment by the authorities. According to some reports, Fedorenko set fire to himself in 1979 as a protest against the humiliation of Tykhy. A. Sakharov wrote letters of appeal on his behalf. Tykhy himself wanted to document his illness and tried to write about it in letters, but he was not permitted to send any letters describing his health. In 1979 his old tubercular scars reopened and this added to his already serious health problems.

At the time of his death, May 10, Oleksiy Tykhy was incarcerated in labor camp No.36-1, part of the huge penal complex near Perm in the Urals. According to the sources, Mr. Tykhy weighed only about 90 pounds and was terribly malnourished when last seen by visitors over a month ago. It is not immediately known where his operation took place and whether Mr. Tykhy died on the operating table or some time after surgery. Sources did say, however, that in addition to ulcers and tuberculosis, he was suffering from severe anemia, atherosclerosis and liver disease.

Oleksiy Tykhy believed in passive resistance. In the summer of 1978 he wrote, "IT IS NOT NECESSARY TO BREAK THE LAW. IT IS ENOUGH TO MAKE USE OF THE LAWS PROCLAIMED BY THE SOVIET CONSTITUTION, AND THUS TO ACHIEVE, IN THE INTEREST OF THE UKRAINIAN PEOPLE, THE RENAISSANCE, FLOURISHING AND FREEDOM OF UKRAINE."

It is for these views that he was made to suffer these last eighteen years, and to die.

date of death  
confirmed  
10 may 1984